

**TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIEVERGADERING WATERVEILIGHEID EN WATERKETEN VAN
HOOGHEEMRAADSCHAP DELFLAND
d.d. 8 april 2020**

1. Opening, vaststellen agenda

De voorzitter: Goedenavond mensen, welkom bij deze eerste Zoom-vergadering van onze commissie Waterveiligheid en Waterketen. Het is net half acht geweest. Onze griffier heeft mij ook verteld dat wij al online zijn, we zijn te beluisteren. Fijn dat u er allemaal bent. Ik zie van de meesten van u uw namen, dus dat is alvast goed gegaan. Ik zie u in beeld. Bij deze vergadering, die we voor de eerste keer per Zoom doen, mag ik weer uw voorzitter zijn en er zijn een aantal zaken die ik graag even met u wil doornemen voor het vlot verlopen van deze vergadering. Ten eerste zal ik zo meteen een appèl nominaal doen, waarbij we even de namen roepen en of u zegt of u al dan niet aanwezig bent. Dat is voor de notulen van belang. Normaal gesproken doen we dat met een intekenlijst, maar dat gaat vandaag nou eenmaal wat moeilijker. Verder vraag ik u toch wel wat gedisciplineerd mee te doen aan de vergadering. Als u het woord wenst, dan kunt u dat doen door middel van een handje aan te geven en dat kunt u doen, ik dacht onder participants, dat je een handje aangeeft. U kunt ook proberen te wuiven. Dat kan, maar het handje, daar zal ik toch wat meer op letten. De vergaderingen gisteren, die duurden allemaal drie uur. Nou, we gaan natuurlijk proberen om dat wat sneller te doen, maar dat ligt niet alleen aan mij, maar dat ligt ook aan u. Bij deze vergadering zullen we over een uurtje een kleine pauze inlassen, een beetje op het moment dat het past in de vergadering, zodat u een extra kop koffie kunt halen, of een versnapering, of even een sanitaire stop kunt maken en dan zullen we tien minuten daarna weer doorgaan. En wellicht dat er één pauze alleen al voldoende is, maar het kan zijn dat we het vaker moeten doen. Als u het woord wenst, laat het zien met een handje. Ik zal u dan het woord geven, zodat we een ordelijk verloop hebben van deze vergadering. Bij het voorafgaan aan deze vergadering zijn er heel wat e-mails gewisseld over de orde van de vergadering en hoe we dat gaan doen. Ik heb daarover overlegd met de secretaris van onze commissie en met de hoogheemraden, en we hebben het volgende voorstel, daar zullen we straks even procesmatig wat meer bij stilstaan, en dat is dat we het agendapunt van de toekomst van de AWZI De Groote Lucht, dat we die op het einde behandelen. Dus dat staat nu als eerste geagendeerd, maar dat doen we op het laatste. Er zitten een tweetal facetten aan. Een stukje besluitvorming, kennisnemen van en een stukje besluitvorming en daarna een oriëntatie en daaraan voorafgaand een presentatie. Nou is die presentatie aan u allen al van tevoren rondgezonden. Dat leek ons gemakkelijk, dat u zich thuis kon voorbereiden, maar bij mijn weten, en dat zal ik straks even vragen, heeft niet iedereen die presentatie al kunnen zien. Mag ik van iemand zien, met handopsteken of met het handje, dat hij de presentatie nog niet heeft gezien? Ja, ik zie in ieder geval vier mensen zo op het snelle gezicht dat ze de presentatie niet hebben gezien. Dan stellen wij voor dat we straks bij het begin van het agendapunt alsnog de presentatie doen. Ofwel we halen hem digitaal, of we doen hem live. Degenen die de presentatie al hebben gezien, die kunnen dan even een kopje koffie extra gaan drinken, of even pauzeren. Daarna gaan we echt met de beraadslagingen door. En de hoogheemraad zal ook wel even toelichten hoe we dat dan precies gaan doen. Ook met betrekking tot de invulformulieren van tevoren zal ook tijdens de vergadering ruim gelegenheid zijn om uw reactie op het voorstel te geven en uw reactie te geven op de inhoudelijke punten waar wat u betreft de accenten voor het vervolg van de herontwikkeling van De Groote Lucht moeten zitten. Dat over de inhoud van deze vergadering. Dan zou ik de vergadering willen beginnen met het appèl nominaal, tenzij iemand nu al iets wil inbrengen. Ben ik voor iedereen goed te verstaan? Iedereen knikt ja, heel goed, zonder te zeggen. Akkoord. Dan begin ik even de namen te noemen en dat doe ik even zoals bij mij op het scherm is. En dan zie ik van de ChristenUnie-SGP Harm Roeten. Kunt u even met het geluid aangeven dat u er bent?

De heer Roeten: Ik ben aanwezig. Ja, fijne avond.

De voorzitter: Heel fijn, dank u wel. Dan als volgende zie ik onze secretaris, Jorien Burger, dag Jorien, fijn dat je erbij bent.

Mevrouw Burger: Dag, ik ben er.

De voorzitter: Ja. Dan zie ik van het CDA Ruud Maaswinkel.

De heer Maaswinkel: Aanwezig.

De voorzitter: Heel fijn. Dan zie ik van 50PLUS Arnold van der Ree.

De heer Van der Ree: Ik ben aanwezig, maar even een opmerking over het invullen van het formulier, ik heb gezien dat dat pas 16 april moet worden ingeleverd.

De voorzitter: Daar komen wij zo meteen even op terug. De hoogheerraad zal dat bij het agendapunt zelf toelichten. Dank u wel. De hoogheerraad Ruud Egas.

De heer Egas: Ik ben er.

De voorzitter: Dank u wel. Van het AWP Antoinette Jans. .

Mevrouw Jans: Aanwezig.

De voorzitter: Aanwezig, heel fijn. Dan zie ik van de VVD Jurjen de Klerk.

De heer De Klerk: Present.

De voorzitter: Van de ChristenUnie-SGP Pieter-Jan Hofman.

De heer Hofman: Aanwezig.

De voorzitter: Van Ongebouwd Ton van Winden. Mijnheer Van Winden, kunt u nog even zeggen dat u er bent?

De heer Van Winden: Slechte verbinding.

De voorzitter: Slechte verbinding. Dan kom ik dadelijk bij de heer Van Winden even terug. Van Water Natuurlijk Cees van der Burg.

De heer Van der Burg: Voorzitter, ik ben aanwezig, dank u wel.

De voorzitter: Dank u. Van Water Natuurlijk ook Marcel Vissers.

De heer Vissers: Aanwezig.

De voorzitter: Van het CDA Ad Hekman.

De heer Hekman: Aanwezig.

De voorzitter: Van Bedrijven Peter Verhage.

De heer Verhage: Ja, ik ben erbij.

De voorzitter: Van PvdA Peter Kiela. Uw geluid?

De heer Kiela: Present.

De voorzitter: Dank u wel. Van de PvdA mevrouw Elsbeth van Hijnckama Vlieg.

Mevrouw Van Hijnckama Vlieg: Ik ben er.

De voorzitter: Heel fijn. Van de AWP Delfland Poul de Haan.

De heer De Haan: Present.

De voorzitter: En dan ga ik nog even terug naar de heer Van der Winden. Bent u aanwezig? De heer Van der Winden. Ton van Winden.

De heer Van Winden: Ja, hij zwaait.

De voorzitter: Hij zwaait. Nou, wij zien met zijn allen dat de heer Van Winden er is, maar het geluid het nog even niet doet. Wellicht dat de ondersteuning even contact met hem kan opnemen, om te kijken hoe wij ook van hem de gewenste inbreng kunnen krijgen. Dan geloof ik ...

Mevrouw Föbler: Gaan we doen, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er mensen wel aanwezig wie ik nog niet heb genoemd?

Mevrouw Örgü: Ik ben er ook, Leon.

De voorzitter: Fadime Örgü van de VVD, dank u wel, ik had u niet in beeld inderdaad. Nog iemand?

De heer Ouwendijk: Ja, en hoogheemraad Ouwendijk is present.

De voorzitter: Ja, ik zie het. En ik zie nu ook dat ik me van twee schermpjes moet bedienen, omdat we nu met veel mensen zijn. En dat wordt ingewikkeld, maar dat gaan we gewoon doen. Zijn er nog mensen die ik niet heb genoemd?

De heer Simon: Leon, ik ben er ook, van de Partij van de Dieren.

De voorzitter: O ja, natuurlijk, Bart Simon van de Partij voor de Dieren, dank u wel.

De heer Simon: Hoe kunt u mij nou missen? Ik heb mijn rode shirt aan.

De voorzitter: Ja, dankjewel. En nog iemand wellicht? Dan hebben we bij dezen het appèl nominaal gehad en stel ik voor dat wij naar de agenda gaan. Over de agenda zelf heb ik al wat opmerkingen gemaakt. Zijn er mensen die wellicht nog een andere opmerking hebben over het verloop van de agenda? Ik zie niemand reageren, dan is bij dezen de agenda vastgesteld, met dank aan u allen.

De heer De Haan: Mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Ja.

De heer De Haan: Ik heb nog wel even bij interruptie een aanwijzing. Als je naar de participants kijkt, en je dat in een scherm open klikt, dan heb je in één keer bij de hand wie wil spreken, door dat handje, dat blauwe handje. Zo was dat gisteren ook.

De voorzitter: Ja, dat weet ik.

De heer De Haan: Oké.

De voorzitter: Dat weet ik. Ik kan het in het scherm zien, maar ook in de lijst. Alleen is de lijst behoorlijk lang, dus we zullen zien hoe dat gaat. Dank u wel.

De heer De Haan: Oké.

De heer Roeten: Voorzitter, ik had ook even een vraag nog even. Voorzitter, Harm Roeten, ChristenUnie-SGP.

De voorzitter: Ja, mijnheer Roeten van de ChristenUnie-SGP, als u uw naam wil zeggen als u even het woord vraagt, ja, u heeft het woord.

De heer Roeten: Wat ik even wil aangeven, dat we nog even bij de rondvraag een vraag hebben over het coronavirus in het rioolwater.

De voorzitter: Ja, staat genoteerd, maar wellicht dat de hoogheerraad daar ook al vanuit zichzelf bij de mededelingen iets over zegt.

De heer Roeten: Zou kunnen. Ja, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel.

2. Lijst van toezeggingen van de commissie Waterveiligheid en Waterketen van 29 januari 2020

De voorzitter: Dan ga ik met uw welnemen naar de toezeggingenlijst en dan vraag ik u allen even daarop te reageren, en wellicht ook dat de hoogheerraad ons mee kan nemen met de toezeggingenlijst. We hadden hem gecheckt, maar volgens mij zit het goed. De eerste pagina, is er iemand die daarover iets te zeggen heeft? Ja, de heer Egas wenst het woord. Dank u wel.

De heer Egas: Dank u wel, voorzitter. Ik wil even daar een opmerking maken. Bij de toezeggingenlijst staat de rondvraag bij energieneutraal inrichten van het gemaaltje bij de driehoekige polder bij de Bochtafsnijding van de Schie, dat daar naar gekeken is toentertijd, dat daar was niet mogelijk om met zonne-energie het helemaal energieneutraal te maken. Er zijn verschillende opties bekeken van windmolens daar ter plaatse, waar geen toestemming voor gekregen werd door de gemeente Rotterdam, onder andere vanwege de ligging in de buurt van het vliegveld Zestienhoven. En dat betekent dat we daar helaas niks konden doen, maar bij de nieuwe gemalen nemen we standaard wel zonnepanelen mee om in ieder geval een bijdrage te leveren aan de energievoorziening.

De voorzitter: Oké, dan denk ik dat we bij dezen dat punt van de actielijst af kunnen halen. Zijn er nog meer punten op de actielijst waar we even het vervolg over willen hebben? Ik ben bij pagina één van de twee. Pagina twee van twee. Volgens mij lopen die dingen. Dan hebben we bij dezen de toezeggingenlijst gedaan. Zijn er ook nog mensen die iets hebben toe te voegen over het audiotranscript van de vorige bijeenkomst? Vanuit mijn rol van nu wil ik daarvoor mijn plaatsvervanger destijds nog bedanken voor het ordelijk verloop van de vergadering. Dank u wel, de heer De Klerk.

3. Mededelingen

De voorzitter: Dan gaan wij door naar het puntje mededelingen. En ik meen te weten dat er nogal wat mededelingen zijn. En ik geef als eerste even het woord aan de heer Egas, onze hoogheemraad.

De heer Egas: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb inderdaad wel wat mededelingen te doen. Allereerst wil ik graag de organisatie bedanken voor hun support en het mogelijk maken om deze vergadering digitaal te doen. Het lijkt allemaal heel vanzelfsprekend te worden, maar er zit volgens mij ook een hele hoop werk achter om dat gerealiseerd te krijgen, dus daar hele grote dank voor. Dan kom ik eigenlijk gelijk bij de reden daarvan, en dat is het coronavirus. En daar zien we dan eigenlijk een aantal facetten mee. We hebben al op voorhand een onderzoek laten doen bij één van onze zuiveringen om te kijken of dat daar herkenbaar zou zijn. En intussen is dat onderzoek ook verder uitgevoerd bij andere zuiveringen en er blijkt op het influent wel dood materiaal gevonden te kunnen worden wat duidt op dat er coronavirus geweest is. Het zit niet in het effluent, dus niet in het uitgaande water, en dat betekent dat het daar niet schadelijk is voor de volksgezondheid. Het lijkt ook niet dat we daar infectie mee op kunnen lopen aan de ingang, maar we nemen alle voorzorgsmaatregelen bij het contact wat we eigenlijk altijd doen op de waterzuiveringen. Dus dat eventjes over het coronavirus. Dan wil ik graag even een update geven over de status voor de GR Slib. Ik heb jullie meegenomen in de vorige commissie over het Hollands Noorderkwartier die toe wil treden tot de GR Slib en aandeelhouder wil worden van HVC, aandeelhouder b en dat we daar dan gaan investeren in een slibdrooginstallatie. Dat traject loopt nog. Hollands Noorderkwartier heeft afgelopen vergadering van het algemeen bestuur geannuleerd vanwege het coronavirus en die komt binnenkort wel weer in stemming, en dan is de verwachting dat zij zullen besluiten om toe te treden tot de GR Slib en dan kunnen wij in onze vergadering van 28 mei, aandeelhoudersvergadering van HVC, kunnen we dat besluit dan gaan bekrachtigen om die investeringen te doen. Parallel daaraan is daar de interesse van Amstel, Gooi en Vecht en Zuiderzeeland om ook hun slib te laten verwerken bij HVC. Intussen hebben zij een due diligence gestart om te kijken hoe de financiële situatie van HVC is. Daar wordt gelijk de besluitvorming van de GR Slib in meegenomen. Deze twee waterschappen zijn aan het kijken naar een drietal mogelijkheden. Eén is hun slib laten verwerken bij HVC, dus de slibdrooginstallatie in Alkmaar, of het zelf gaan doen, dus hun eigen slibdrooginstallatie gaan bouwen waar ze warmte van AEB willen gaan gebruiken, of ze willen het op de markt gaan zetten. Nou, ze hebben daar nogal wat tijdsdruk voor zichzelf op staan en wij hebben die tijdsdruk ook vanuit HVC gezien, omdat wij wel een besluit moeten nemen om die slibdrooginstallatie van HMK te gaan realiseren. Dus dat staat nog allemaal in de komende weken, maanden te gebeuren, maar ik zal u meenemen zodra daar ook wat meer over bekend is. En in de vergadering van 28 mei komt wellicht het investeringsvoorstel van HVC in stemming, om of voor een kleine slibdrooginstallatie te kiezen alleen voor Hollands Noorderkwartier, of voor een grotere, voor Hollands Noorderkwartier, Amstel, Gooi en Vecht en Zuiderzeeland, maar dat zal dan onder de voorbehouden zijn dat wij dat nog allemaal bij ons in de VV's en in de D&H's moeten brengen.

De voorzitter: Ik zag een handje van mevrouw Van Hijckama Vlieg. Mevrouw Van Hijckama Vlieg, u wenst het woord?

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Ja, dankjewel, voorzitter. Nou, ik had even een vraag aan de hoogheemraad over het corona wat alleen dood is aangetroffen in het influent, ik hoop dat ik dat goed begrepen heb. En mijn vraag is eigenlijk: levert dit voor ons de noodzaak op om extra alert te zijn op riooloverstorten?

De voorzitter: De heer Egas.

De heer Egas: Nee, dat levert op dit moment geen extra alertheid op. Maar niet meer dan dat we anders hebben voor riooloverstorten.

De voorzitter: Ik dank u wel. Gaat u door. Ik zie geen handjes verder, dus u kunt doorgaan.

De heer Egas: Dank u wel. Dan wilde ik even naar de fosfaatwinning, want dat is ook altijd een onderwerp wat ik even aan wil roeren, omdat dat een heikel punt is, omdat daar zo weinig voortgang, of eigenlijk helemaal geen voortgang in geboekt wordt. Ecophos is daar een hele belangrijke bij. Daar is een treurig bericht te melden, dat is namelijk dat Ecophos failliet is verklaard, dus die weg ligt in principe dood, ware het niet dat HVC op dit moment met andere partners aan het kijken is om vanuit de inboedel van Ecophos nog die delen te halen waardoor ze het zelf zouden kunnen gaan doen. Dat is nog even te vroeg om daar verder informatie over te geven, maar dat is wel een spoor wat bewandeld wordt. Parallel daaraan hebben we nog altijd ICL, wat in Amsterdam zit, wat nog steeds probeert om fosfaat terug te winnen uit ons as, wat nog niet gelukt is. Maar onder druk ook vanuit de GR Slib richting HVC hebben ze dus ook wat andere trajecten ingezet en daar zijn de meest veelbelovende van easy mining om te kijken om een fabriek op de Maasvlakte te gaan bouwen, waar fosfaat uit ons as herwonnen zou kunnen worden. En ook hebben wij gesprekken met ze gevoerd en wij zijn dan de specialisten binnen de waterschappen met HVC over Remondis, waar datzelfde traject loopt. Dus er zit wel wat beweging in, maar ik kan helaas nog niet echt roepen van we hebben vorderingen geboekt in dat kader. Maar we houden de vinger aan de pols en we houden die druk bij HVC hoog, want het is voor ons wel heel erg belangrijk om resultaten te gaan boeken. Dan kom ik bij ...

De voorzitter: Ik zag even een handje van de heer Verhage, of toch niet?

De heer Verhage: Ja, dat klopt, voorzitter, dank. Even een vraag voor Ruud. Dat faillissement van Ecophos ...

De voorzitter: Voor de heer Egas, bedoelt u?

De heer Verhage: Sorry?

De voorzitter: Voor de heer Egas heeft u een vraag, ja.

De heer Verhage: Ja, sorry, voor de heer Egas. Heeft dat faillissement van Ecophos nog consequenties voor HVC, financiële consequenties?

De heer Egas: Dat heb ik niet gehoord van HVC, dus dat weet ik niet.

De voorzitter: Gaat u door.

De heer Egas: Het volgende puntje is even de collectieve zuivering. Daar hebben wij al een keertje bij elkaar na afloop van een commissievergadering met elkaar over gebrainstormd wat er allemaal voor mogelijkheden zijn. In die tussentijd is er ook veel gesproken met alle betrokken partijen, dus Glastuinbouw Nederland, de provincie, de gemeente Westland, het ministerie. En we zijn een heel eind met de oplossing. Het belangrijkste

criterium waar het nog op hangt, is gewoon het delen van het risico van mocht het een keer fout gaan, en mocht het een keer fout gaan met de deelnemers daarin hè, de tuinders zullen deelnemen via een collectief. Maar ja, we zijn helemaal met onze neus op de feiten gedrukt natuurlijk wat er nu allemaal met corona gebeurt, en de tuinders, van hoelang bestaat zo'n sector en kunnen we daar tien, twaalf jaar vooruitkijken? Dus die gesprekken lopen op dit moment om te kijken om dat risico gewoon op een verantwoorde manier met elkaar te kunnen delen. In het kader daarvan ook eventjes uw aandacht voor NAD, waar wij dan ook in participeren. Daar hebben de gemeentes en de betrokkenen aangegeven dat zij het wel heel erg belangrijk vinden dat er zo'n collectieve zuivering zou komen, dus daar komt één deze dagen een brief vanuit NAD richting u, richting VV van Delfland, waarin dat nog een keer bepleit gaat worden. Maar het leek me netjes om dat in ieder geval eventjes nu alvast te melden dat die brief eraan komt.

De voorzitter: Ik ga even iedereen muten. Mijnheer Egas. Ja, mijnheer Egas, u heeft weer het woord. Er was een storing op de lijn. Dan moet u wel even het woord nemen en uzelf on-muten.

De heer Egas: Ja, dank u wel. Ik was me niet bewust dat ik me gemute had, maar ...

De voorzitter: Dat had ik u gedaan, want ik had iedereen even het zwijgen opgelegd.

De heer Egas: Kijk, dat is toch heerlijk als de voorzitter dat kan. Ik wilde nog even terugkomen op de windontwikkeling, maar daar komen we dadelijk ook nog wel wat verder op terug als we over Delfland energieneutraal praten. Maar voor de nieuwe windontwikkeling Nieuwe Waterweg is een intentieovereenkomst gesloten met Eneco, Renewi en FMT en dat is het bedrijf wat de werkzaamheden voor Eneco doet, om te gaan onderzoeken of het mogelijk is om een windmolen op het terrein van onze waterzuivering op de Nieuwe Waterweg te plaatsen. En dan als laatste nog eventjes een korte toelichting over de voortgang van de verduurzaming op Houtrust. Daar zijn alle werkzaamheden opgestart om dat te realiseren. Daar lopen we wel tegen wat uitdagingen aan, zult u begrijpen, met het coronavirus, dat daar wat vertragingen in zitten. Het is allemaal wat lastig om alles te inventariseren en te doen, maar dat loopt allemaal wel. Het grootste risico wat we daar op dit moment hebben, is dat heel veel van de apparatuur uit Italië moet komen en zoals we allemaal weten, komt daar op dit moment niet zo heel veel vandaan. Maar als daar meerdere ontwikkelingen en meerdere informatie over beschikbaar is, wil ik u daar heel graag in meenemen. En dat brengt mij eigenlijk gelijk bij het laatste punt en dat is dat wij als DB, maar zeer zeker ook de directie, aan het kijken zijn wat corona allemaal voor impact heeft op de ontwikkelingen en de werkzaamheden binnen Delfland. En dat is natuurlijk heel kritisch. We proberen alles zoveel mogelijk binnen de perken te houden en zorgen dat er geen vertragingen optreden, maar daar wordt heel hard aan gewerkt. En ook daar wil ik de organisatie echt op dit moment een compliment voor geven van hoe dat allemaal opgepakt wordt, hoe er gewerkt wordt, maar zeker de mensen die nog gewoon buiten aan het werk zijn, hoe ze het allemaal doen op dit moment. Dat waren even mijn mededelingen, voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik denk dat we namens iedereen wel spreken als we even de complimenten willen doen aan de organisatie, dus bij dezen even applausje vanuit ons allen, zou ik zeggen. Kijk, ik zie dat gebeuren, dank u wel. Ik kreeg de opmerking dat de heer Ouwendijk geen mededelingen had, nee. En dan kunnen we doorgaan naar het volgende punt, maar ik zie een fysiek handje en een digitaal handje. Om te beginnen met de heer Roeten. U heeft het woord.

De heer Roeten: Dank u wel, voorzitter. Mijnheer Egas ging net even in op het coronavirus, dat is aangetroffen in de AWZI's van Delfland. Is het handig dat ik even mijn rondvraag nu even stel, vraag ik mij even af.

De voorzitter: Dat lijkt mij nu gepast, want we hebben het er toch over, dus.

De heer Roeten: Goed, dank u wel. Vanuit onze fractie van de ChristenUnie-SGP was even de vraag naar aanleiding van de toelichting van mijnheer Egas van in welke AWZI's is dat dan aangetroffen? En hoeveel was dat? Dat was even een vraag die we al hadden voordat de vergadering begon, maar bij dezen even nog aanvullend op het verhaal van de heer Egas.

De voorzitter: Dan heeft de heer Egas het woord.

De heer Egas: Ja, dank u wel, voorzitter. Daar moet ik het antwoord even op schuldig blijven. Als u het goed vindt, komen we daar nog een keer op terug.

De voorzitter: Dat is prima. Dan zien we dat waarschijnlijk wel bij de notulen van de vergadering terugkomen. Dan denk ik dat we de mededelingen hebben gedaan, tenzij iemand nog het woord wenst.

De heer Van Winden: Leon, kan je mij nu horen?

De voorzitter: Ja, ik kan je horen, ja. Fijn, de heer Van Winden is present. Dank u wel. Het enige wat je nog moet doen, Ton, is even jezelf de juiste naam geven.

De heer Van Winden: Ik ben nu twee keer aangesloten, dus op beide iPads. Ik ga nu op de iPad van Delfland verder. Ik zal even mijn naam corrigeren.

De voorzitter: Ja, heel fijn. Fijn dat we nu ook voltallig zijn en dat iedereen ook gewoon kan meedoen, heel prettig. Dan hebben we punt 3 gehad.

3a. Terugkoppeling Unie Commissies

De voorzitter: Dan ga ik door naar het vierde punt, de terugkoppeling van de Unie Commissies, als die er geweest zijn. En dan kijk ik even of één van de hoogheemraden daarvoor het woord wenst. Nee? Nee, dan zijn daar op dit moment geen relevante terugkoppelingen.

De heer Egas: Sorry, voorzitter.

De voorzitter: Dan heeft de heer Egas toch het woord.

De heer Egas: Ja, dank u wel. Ik heb nog wel even een opmerking. Wij hebben gekeken voor bij de commissies, bij de CWE naar het robuust maken van de slibverwerking in Nederland. Daar is een slibconferentie voor geweest. We hebben dat besproken in het CWE en het is laatst ook nog besproken in het algemeen bestuur, in de ledenvergadering van de Unie. En daar wordt een onderzoek gestart om met elkaar, dus alle waterschappen bij elkaar, slibverwerking robuust te maken, zodat we daar in ieder geval voldoende capaciteit hebben en ook capaciteit hebben in het geval van calamiteiten of storingen en service. Dus dat wilde ik even meegeven uit terugkoppeling van de Unie.

De voorzitter: Heel fijn. We zitten nu natuurlijk in de coronacrisis, waardoor bijna iedereen vergeten is dat we een half jaar geleden nog helemaal in de slibcrisis zaten en dat toen helemaal de agenda bepaalde. Ik heb inmiddels vernomen dat de vuilverbrandingsinstallatie van Amsterdam het weer redelijk normaal doet, dus die crisis is voorbij. En wat je in een crisis natuurlijk niet moet doen, is vergeten dat er iets was en de oorzaak

buiten, ja, vergeten. Ik ga u allemaal even muten, op stil zetten, en daarna gaan we door naar de bespreekstukken. Zo. Dan de AWZI De Groote Lucht, dat doen wij op het einde, zoals gezegd.

4b Bespreekstukken

4b.9 Investeringsaanvraag uitvoeringsplan energieneutraal Delfland

De voorzitter: Dus dan komt als eerste bespreekstuk voor dit moment de investeringsaanvraag uitvoering energieneutraal Delfland. En ik zie allemaal handjes opsteken, ik neem aan dat iedereen het woord wenst, maar ik doe het even op volgorde nu zoals dat binnen is gekomen. En als eerste geef ik van de AWP het woord aan de heer Poul de Haan. Poul de Haan, u heeft het woord.

De heer De Haan: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde in ieder geval de organisatie, dus Delfland, in ieder geval mijn dank overbrengen voor het vele werk dat ze verzet hebben in het beantwoorden van de technische vragen. Ook naar aanleiding van de vragen van de ingekomen stukken, maar dat is een ander chapter. Nu even het agendapunt. Ik heb bij de voorbereiding van deze vergadering nog eens in het programma gekeken en ik ben tot de conclusie gekomen dat daar een optelfout in is gemaakt. En naar aanleiding daarvan heb ik een aantal verduidelijkende vragen. Als we allemaal kijken naar de pagina van de meerjaren 3, klimaatmonitor 2018, in die tabel, daar is netto elektriciteitsgebruik van 401, en netto biogasverbruik van 249 en daar tussenin nog een netto gasverbruik van min 22 terajoule en dat komt niet uit op 664. Dus graag een verklaring wat daar niet correct is. En daar bovenop heb ik nog de verduidelijkende vraag of er uitleg gegeven kan worden over die min 22 terajoule van gasverbruik. Even kijken, en dan is mijn vraag ook van dit zijn dus de verbruikscijfers van 2018. Zijn die van 2019 ook al beschikbaar? Nou, dat was het voorlopig even. Dit zijn de verduidelijkende vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Het is inderdaad zaak om bij zo'n bijeenkomst even beknopt onze vragen te stellen. Prima dat het zo gegaan is. En ik zie inderdaad ook meteen dat we in Delft goed kunnen rekenen. Dan geef ik als volgend punt het woord aan de heer Roeten van ChristenUnie-SGP.

De heer Roeten: Even de microfoon aanzetten, voorzitter, dank u wel. Ook vanuit onze partij, ChristenUnie-SGP, waardering voor dit uitvoeringsplan. We juichen dat van harte toe, dat ook vanuit die kant onze zorg voor de schepping blijkt, zeg maar. Eén vraag die even opkwamen, was even van energieneutraal, is dat nou een gemiddelde van alles, of is dat gewoon voor alle gebouwen en eigendommen die we hebben? Is dat dus een gemiddelde, of is dat ieder gebouw moet voldoen aan? Een andere vraag was nog eventjes: hoe wordt er omgegaan met het benutten van de huidige infrastructuur voor wat betreft ook bijvoorbeeld het transport van waterstof? Hoe wordt gekeken tegen het inzetten van, of het opwekken van zonne-energie op bijvoorbeeld waterbergingsgebieden en dat soort dingen? Hoe wordt omgegaan en gekeken naar warmte- en koudeopslag in de bodem en dat soort dingen? Is dat nog iets wat meegewogen wordt, of is dat iets wat later mogelijk nog een keer in beeld komt? En in hoeverre is er ook al gekeken naar bijvoorbeeld fiscale voordelen die op termijn kunnen gelden, zodat je bijvoorbeeld zulke energie-investeringen die je doet in het kader van energiebesparing, energiezuinigheid, dat die ook op een fiscaal vriendelijke manier in je begroting of in je financiële overzicht verwerkt kunnen worden? Dus de vraag is even van hoe gaan we daar mee om en in hoeverre wordt er gekeken richting subsidiemogelijkheden voor de toekomst? Ik snap dat je nu nog aan het begin zit, maar in hoeverre wordt zeg maar daar op ingezet, dat ook bepaalde subsidies binnengehaald worden, zoals we nu bijvoorbeeld doen in de Houtrust? Dat was het even, voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heeft als volgende van de VVD het woord, de heer De Klerk.

De heer De Klerk: Dank u wel, voorzitter. Laat ik maar beginnen om te hopen en dat allemaal uit te spreken, dat ik hoop dat iedereen ook in deze tijden gewoon in gezonde toestand kan doorbrengen en hopelijk dat we op korte termijn weer allemaal enigszins normaal ons werk kunnen doen. Dan het voorliggende stuk. Nou, duurzaamheid staat hoog in de agenda bij Delfland. We hebben er ook een ambitie opgenomen in ons bestuursakkoord dat we ons steentje bijdragen aan de energietransitie. Maar ik denk dat het voorliggende stuk daar een goede aanzet toe is, en ook mijn complimenten voor de organisatie en het DB voor de helderheid van het stuk. En het laat ook goed zien hoe wij als Delfland aan de slag gaan om energieneutraler te worden. Nou, essentieel voor onze fractie is hoe wij onze duurzaamheidsdoelen gaan bereiken. Wat ons betreft zetten we onze euro's zo efficiënt mogelijk in, we kunnen ons geld immers maar één keer uitgeven. Ik had nog wel een paar praktische vragen en een paar opmerkingen. Nou, we juichen het gebruik van zonnepanelen op de daken van het hoogheemraadschap toe, conform ook de motie die eind vorig jaar is ingediend, en ook het pleidooi van onze fractie om meer zonnepanelen op onze daken te plaatsen. Dan las ik het stuk over de windmolen op de Nieuwe Waterweg. Daar staat ook genoemd dat het hoogst onzeker is dat deze gerealiseerd gaat worden, maar deze moet wel de helft van de terajoules gaan opleveren. En mijn vraag is dan ook: hoe reëel is het dat deze in 2025 operationeel is en dus meetelt voor onze doelstellingen om in 2025 energieneutraal te zijn? Maar wat gebeurt er bijvoorbeeld als deze later wordt opgeleverd, of als hij niet door de ruimtelijke procedures komt? Dat zou betekenen dat in plaats van een overschot we een tekort hebben op dit dossier. Ik was dan ook benieuwd of er alternatieven zijn en hoe het DB hiermee om denkt te gaan. En ik was ook benieuwd of er ook nagedacht is over de monitoring van de energievraag dan wel opwekking en hoe eventueel bijgestuurd kan worden. Er wordt wel een constatering gedaan in het stuk dat de energievraag kan fluctueren, maar ik ben dan wel benieuwd hoe dat, mochten de VV dit stuk aannemen, hoe daarmee wordt omgegaan, want ik kan me ook voorstellen dat die behoefte er is bij mijn collega-commissieleden. Nou, dit is een concreet voorstel om Delfland duurzamer te laten worden en eerder heeft de hoogheemraad ook gesproken om met een algemeen plan van aanpak te komen met betrekking tot duurzaamheid. Ik vroeg mij wel af wat de voortgang daarvan is en wanneer we deze mogen verwachten. En tot slot had ik nog wel een kritische noot, waar ik wel heel benieuwd ben naar de beantwoording van de hoogheemraad. In het stuk staat dat bij zulke investeringen in wind op land vijftig procent ten goede komt, moet komen, aan huishoudens. Ik kon zo gauw niet terugvinden waar deze regel vandaan komt, maar de hoogheemraad kan mij dat vast wel uitleggen. En in aanvulling daarop staat er ook dat één van de maatregelen is om financieel te participeren in Oeverwind. En ik ben wel benieuwd hoe deze afweging tot stand is gekomen, want ik kan me voorstellen dat er meerdere projecten in aanmerking voor investering zijn gekomen. Ik ben dus benieuwd waarom de keuze op dit project is gevallen. Ziet de hoogheemraad daarnaast nog een dergelijke investering als iets wat vaker toegepast gaat worden in de toekomst? Ik zou namelijk wel wat vinden als het hoogheemraadschap zich actief gaat roeren op de obligatiemarkt. Je kan jezelf de vraag stellen in hoeverre dat valt onder de kerntaken van een hoogheemraadschap. Waar komt bijvoorbeeld de grens te liggen qua investeringsstrategie? Hoe groot is het bedrag? Want in het voorstel staat er 750.000 euro onder windturbines. Is dat dan de investering die wij gaan doen? Maar ook: hoe groot is het risico dat wij nu in de obligaties van deze stichting gaan? En waar ik eigenlijk nog wel benieuwd naar ben, omdat het een stuk van de heer Egas is, van de hoogheemraad, wellicht dat de hoogheemraad financiën wellicht wat kan toelichten hoe hij er tegenover staat dat nu het hoogheemraadschap in obligaties gaat. Voor zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Hekman van het CDA. De heer Hekman heeft het woord.

De heer Hekman: Dank u wel, voorzitter. Het was een helder stuk. Ik zal het kort houden, een korte reactie vanuit het CDA. We hebben de financiën bekeken en bij mij bekwam het gevoel dat er wel heel goed gekeken

is naar wat het kost, wat het qua duurzame energie oplevert, maar ik zie eigenlijk niet terug de financiële vertaling van wat het rendement is van de investeringen. Sommige investeringen die hebben een duur van een paar jaar, of krijgen een terugverdientijd van een paar jaar. En op een gegeven moment kan je daar een rendement uit terughalen, ook financieel. En ik zie dat niet terug in de stukken en ik zou graag daar een toelichting op willen hebben hoe dat kan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de PvdA, de heer Kiela. De heer Kiela van de PvdA heeft het woord.

De heer Kiela: Dank u wel, voorzitter. Ik wil het ook maar kort houden, gezien de vergaderwijze. Ten eerste steunt de PvdA het energieneutraal worden van Delfland. Dat is een goede doelstelling en wij zijn ook blij met deze heldere nota. Ik heb wel vier korte vraagjes. Vraag één: de nota lijkt zich vooral te concentreren op opwek, maar volgens ons gaat het bij energieneutraal worden om het verminderen van de uitstoot van CO₂, en dat treffen we weinig aan. Tweede vraag: er wordt vooral naar zonne-energie en windenergie gekeken, maar er is zoveel meer. Denk maar aan de Green Deal Aquathermie die Delfland heeft getekend. Waarom deze voorkeur voor zonne- en windenergie? Derde vraag: het lijkt wel zo dat Delfland meer wil produceren dan het zelf nodig heeft. Is daar een verklaring voor te geven, of lees ik het verkeerd? Want dat heeft ook, zoals de VVD net al zei, te maken met je core business of buiten je core business treden. En de vierde vraag is of er goed is gekeken naar kosteneffectiviteit, want de afstemming bijvoorbeeld met andere productiepartijen in de regio, wie kan nou het beste wat produceren en waar, die tref ik niet aan. En dat is misschien nog wel een puntje. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Kiela. Dan staat als volgende op mijn lijstje de heer Vissers van Water Natuurlijk. De heer Vissers heeft het woord.

De heer Vissers: Dank u wel, voorzitter. Allereerst complimenten voor het heldere stuk en de voortvarende aanpak van het college van deze ambitie uit het bestuursakkoord. Het is duidelijk dat we de kansen moeten benutten en onze verantwoordelijkheid moeten nemen om onderweg naar klimaatneutraal deze tussenstap naar energieneutraal te maken. Uiteindelijk is natuurlijk het ook van belang dat we kijken naar de uitstoot van broeikasgassen. En we hebben tot ons genoeg geconstateerd dat er geen averechtse investeringen in dit stuk zitten en dat dat een zorgvuldig uitgangspunt is. We willen ons wel graag aansluiten bij de zorg die de VVD naar voren heeft gebracht. We hebben een tekort van 121 terajoule om energieneutraal te worden. Het lijkt allemaal, en dat was ook in de informatieve VV duidelijk dat wij 140 terajoule aan potentie hebben. Dan lijkt het alsof we inderdaad, zoals een aantal sprekers gezegd hebben, kunnen gaan overproduceren, maar heel veel valt of staat met windturbine op de Nieuwe Waterweg, namelijk voor 62,5 terajoule. Dus de vraag is wel, complimenten voor het stuk en ga voortvarend aan de slag, maar hoe dichten we het gat van 77,5 naar 121 op het moment dat de windturbine op de Nieuwe Waterweg, die volgens het stuk met veel onzekerheden omgeven is, niet gerealiseerd kan worden? Want dan zijn we er nog lang niet en vrezen we dat we in 2025 nog een groot tekort hebben. Tot zover.

De voorzitter: Ik dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Simon van de Partij voor de Dieren. De heer Simon van de Partij voor de Dieren heeft het woord.

De heer Simon: Dank u wel, voorzitter. Onze fractie heeft dit stuk ook met veel plezier gelezen. Wij zijn natuurlijk als partij enorm verbonden met het klimaat. En ik heb ook een rood bloesje aangetrokken, niet omdat ik de Partij van de Arbeid heel erg leuk vind, maar omdat het gewoon code rood is voor het klimaat. En met dit stuk doen wij vanuit Delfland onze enorme best om maatregelen te bedenken om onze

energiedoelstelling en dus ook deels onze klimaatdoelstelling te verwezenlijken. En we zien hier gewoon een compleet pakket van alle mogelijkheden die Delfland bezit om die klimaatdoelstellingen te halen. En we zien ook, als je kijkt naar de terugverdientijd, dat dit ook investeringen zijn die eigenlijk gewoon no regret-maatregelen zijn, die we gewoon kunnen doen, die we gewoon terugverdienen. Dus ik sta gewoon als fractie gewoon heel erg achter dit stuk. Ik heb één kleine vraag, en dat gaat over die terugverdientijden. Er worden nog veel verschillende bedragen genoemd in terugverdientijden. Er wordt in het stuk daarboven bijvoorbeeld over zonnepanelen, wordt gezegd acht jaar terugverdientijd en uiteindelijk zien we in de tabel vijf tot twintig jaar. Dat klinkt als een discrepantie. Waarschijnlijk heeft dat te maken met additionele investeringen, maar ik zie daar graag een antwoord op. Dank u wel.

De voorzitter: Ik dank u wel. Dan zie ik nog van twee mensen een opgestoken handje. En dan geef ik als eerste van 50PLUS de heer Van der Ree het woord. De heer Van der Ree van 50PLUS heeft het woord.

De heer Van der Ree: Ja, dank u wel, voorzitter. Het gras is een beetje voor mijn voeten weggemaaid, want ons punt was ook die windmolen bij de zuivering Nieuwe Waterweg, als dat wegvalt. Er staat in het stuk dat het staat en valt met die windmolen en dat dat met grote onzekerheid omgeven is. En het kaartenhuis stort in als dat zeg maar niet doorgaat. Aan de andere kant is het heel bemoedigend als er zoveel energie vrijkomt met zo'n windmolen. En onze vraag was: als je zeg maar twee windmolens zou bouwen, wat een enorme hoeveelheid energie je eigenlijk dan verkrijgt en dan heb je eigenlijk het volledige plaatje al rond wat je eigenlijk wilt hebben, die 121 terajoule. Dus ja, het is een wankel plaatje eigenlijk, doordat die Nieuwe Waterwegwindmolen, dat dat een onzekere factor is. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Een heldere vraag, dank u wel. En dan gaan we nu naar de heer Van Winden van Ongebouwd. De heer Van Winden, ik hoop dat we u allen kunnen horen. Maakt u zich bekend.

De heer Van Winden: Mijnheer de voorzitter, goedenavond, kunt u mij horen?

De voorzitter: Jazeker, luid en duidelijk.

De heer Van Winden: Alles heeft een reden, ik zal het later nog eens uitleggen. Delfland energieneutraal, een goed stuk. Er zijn veel dingen al gezegd, dus die laat ik even voorbijgaan. Er is één ding die ik nog even te berde wil brengen. Wij rekenen al onze energieopbrengst uit in joule, of in dit geval terajoule. Maar als we elektriciteit opwekken, dan doen we dat over het algemeen in watts, kilowatts of megawatts. Er staat een hele mooie tabel in dit stuk waar die terajoules worden genoemd. Het zou voor mij uitermate verhelderend zijn als er naast die tabel ook een tabel met megawatts dan wel kilowatts staat. En dat temeer, daar we bijvoorbeeld zonne-energie altijd in watts, kilowatts of kilowattuur worden opgewekt. Dan kun je ook een betere vergelijking maken. Ik heb er zelf wat aan gerekend. Wij reserveren negen en half miljoen euro om een bepaalde hoeveelheid energie op te brengen. En als ik dat terugreken, dan komt dat uit op 2266 euro per kilowatt en dat zou ik graag eens met wat specialisten willen verifiëren. Want als ik dat omzet naar zonnepanelen, dan vind ik de zonnepanelen erg duur. Dus ik vraag mij af hoe deze calculatie van negen en half miljoen tot stand is gekomen en daar zou ik graag toch eens wat verheldering in willen hebben. Dat is eigenlijk mijn punt, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik heb voor u allen even een rondje het woord gegeven. Als iemand wil interpelleren, dan kan ik niet zien of u gewoon het woord wil, dan wel interpelleren, dan stel ik voor dat u even ook in gebaren aangeeft dat u het woord wenst, en wellicht even het woord neemt door uzelf te on-

muten. Ik heb de heer Verhage opnieuw zijn handje zien opsteken. En zijn beurtje in het rondje is al geweest, dus even ter toevoeging, de heer Verhage van Bedrijven.

De heer Verhage: Ja, voorzitter, dank. Mijn beurt was nog niet geweest.

De voorzitter: Pardon.

De heer Verhage: Maar ik pak hem graag nu.

De voorzitter: O, u heeft het woord.

De heer Verhage: Dank. Ja, ik vind het een goed stuk. Ik ben ook blij dat er nu geld wordt vrijgemaakt om richting energieneutraal te gaan en dat we nu gaan starten met een aantal projecten als we dit met zijn allen gaan goedkeuren straks. Er zijn veel onzekerheden, met name die hele grote windturbine. De vraag is: eigenlijk hebben we hier te maken met een grote inspanningsverplichting. Want kijk, als je zegt: het is een keiharde doelstelling, nou, dan zitten er wel heel veel onzekerheden aan. Dus de vraag is: kunnen wij met zijn allen leven dat we hier te maken hebben met een inspanningsverplichting om in 2025 energieneutraal te zijn? Een tweede vraag is, en dan haak ik even in op wat de heer De Klerk zei over het aankopen van obligaties bij de stichting Vlaardings Energie Collectief, pagina 11 van het voorstel. Volgens ons treasurystatuut kunnen we obligaties aankopen, er staat niks in dat dat niet zou kunnen, maar de vraag is of er goed gekeken is naar zeg maar de stichting Vlaardings Energie Collectief zelf, naar hun financiële gegoedheid en naar de andere partijen die er in zitten. En evident, als dat een zwakke boedel is, dan moeten we uiteraard die obligaties niet gaan kopen. Maar ziet het er goed uit, nou ja, dan zou je daar wellicht over na kunnen denken. Dat waren mijn twee vragen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag een digitaal handje van de heer De Haan van de AWPD. U heeft het woord.

De heer De Haan: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog twee verduidelijkende vragen in deze ronde, want anders dan zie ik dat verder uitlopen. Dus ik wou gelijk maar even aansluiten. Dus en optelling, daar zit ik op te wachten, maar ik heb ook nog een vraag. De biogas in het verbruik is netto biogasverbruik van 249, en dan bij de opbrengsten is dat 285. Mag ik daaruit opmaken dat als je dat optelt, dat je dan de totale biogasproductie van Delfland te pakken hebt? Dat is één vraag. En dan is de tweede, is: in de laatste tabel van het rapport, daar staat in dat de, even kijken, 11,2 verhoogde biogasopbrengst, dat is 11,2 terajoule. Is dat de biogasopbrengst van Houtrust die er nog aan zit te komen? En dan zitten we met de biogasopbrengst van Harnaschpolder. Ik ben even het jaartal kwijt. Is dat voor 2025? Dat waren nog even de aanvullende vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we bij dezen het eerste rondje afgerond en dan heeft de heer Egas het woord voor de beantwoording. Als ik het even mag samenvatten: ik heb veel vragen gehad, soms ook een technische vraag, maar ook wel een vraag waar nogal wat ...denk ik in onze afwegingen met zijn allen. Ik proef ook wel weer een positieve sfeer, maar het is aan de heer Egas om ons allen te overtuigen. De heer Egas heeft het woord.

De heer Egas: Dank u wel, voorzitter. Ik zal daar eventjes een aftrap toe geven en dan dadelijk aan Oscar Helsen het woord geven om wat meer op de technische details in te gaan, want daar is hij veel beter in dan ik. Maar eventjes, wat wij heel belangrijk vinden op dit moment, is dat we een keer stappen gaan zetten met elkaar. En dat daar nog onzekerheden zijn, dat is duidelijk. We weten pas zeker of die windmolen er komt, als hij er staat, om maar één van de voorbeelden te noemen. Wij hebben daar een grote mate van vertrouwen in

dat hij er komt, anders hadden we hem niet eens in de begroting meegenomen. Maar ook met die onzekerheden willen we graag leven, om wel die stappen te zetten. Ik hoor de vraag komen van, en dan ga ik ze toch eventjes af, hebben we gegevens beschikbaar van 2019? Als we die hadden gehad, hadden we ze er graag ingezet, maar we willen wel eenduidige cijfers geven en de juiste cijfers geven. Vandaar dat we het even gebaseerd hebben op de cijfers van 2018. Op de belangrijke vraag van Poul de Haan over de tabel, daar komt Oscar zo bij u op terug. Energieneutraal betekent voor heel Delfland energieneutraal, dus niet voor ieder pand op zich, om die vraag even te beantwoorden, maar echt, we willen naar een totaal toe daarvan. En daar willen we ook kijken van, en dat willen we, geven we eigenlijk ook al aan in het stuk, niet beperken tot deze mogelijkheden om energie op te wekken. We kijken allereerst naar besparen. Maar dan zien we dat dat een relatief klein effect zal dat hebben op energieneutraliteit. De grote effecten zitten toch in zonne-energie en in de windenergie die we op willen wekken en daar willen we gewoon met elkaar nu echt stappen gaan zetten hè. In 2018 heeft de VV hier al over gesproken en naar gekeken. In 2019 hebben we dat ook nog gedaan, we hebben nog een motie gehad. En we vinden het gewoon nu tijd om die stappen te gaan zetten. Of het bij deze stappen blijft, dat weet ik niet, want de techniek ontwikkelt zich en de vraag ontwikkelt zich en de markt ontwikkelt zich. Dus daar zullen we altijd naar blijven kijken. De vraag van hebben we genoeg als deze windmolen er niet kan komen? Nou, a, denken wij dat hij er wel komt, want de behoefte is er gewoon binnen de hele RES. We kunnen er geen twee kwijt op ons gebied, want anders hadden we daar wel naar gekeken, maar die komt bij de burens te staan, bij Renewi, want daar doen we dat samenwerkingsverband mee en daar zullen we zeker naar kijken en we zullen zeker kijken of we met andere projecten, ontwikkelingen in de buurt mee kunnen doen hè. Dat is dat project windenergie waar we naar kijken, om te participeren. Ja, dat is gewoon in de buurt van onze afvalwaterzuivering, maar staat niet op ons eigen grondgebied. Dus daar willen we graag gebruik van maken om naar te kunnen kijken. Het verschil tussen de opbrengsten van de verschillende zonnepanelen, ja, dat heeft er heel veel mee te maken waar we ze plaatsen, hè. We willen graag naar dubbelgebruik van grond, dus we gaan zonnepanelen plaatsen op de Nieuwe Waterweg, waar we ze op de waterbassins gaan plaatsen. Dat is een duurdere oplossing dan alleen maar op een weide plaatsen, maar we kiezen voor beide oplossingen, om zoveel mogelijk energie op te wekken en de grond zo nuttig mogelijk te gebruiken. Ik kreeg nog even de vraag van richten we ons alleen maar op opwekken van energie en niet op CO₂-uitstoot? Wij roepen ook steeds van wij willen energieneutraal zijn als opstap naar CO₂-neutraal, naar klimaatneutraal te zijn. Dus dat is zeker wat we meenemen in de hele gedachtegang, en dat is waarom we ook heel hard bezig zijn om de klimaatmonitor die we nu volgen, zelfs uit te breiden naar CO₂-prestatieplannen, om dat gewoon allemaal goed in beeld te kunnen brengen. En dan kijken we ook naar alle andere vormen die erbij zitten, warmte- en koudeopslag, aquathermie, dat nemen we wel degelijk mee in onze overwegingen, alleen hebben we op dit moment nog geen concreet project waar we dat toe kunnen passen. Die gedachten zijn er wel, maar we weten dat daar heel veel afhankelijk is van de omgeving. Daar hebben we andere partners voor nodig om dat te realiseren, denk aan de distributie, denk aan transport en denk aan het omzetten van het water vanuit ons oppervlaktewater, en daar willen we ook naar blijven kijken. Dus het is niet zo dat als we deze nota tot uitvoering gaan brengen, dat we dan achterover gaan leunen en denken: zo, we zijn er. Want dan komt er nog een hele hoop op ons af wat we ook moeten doen. Ook belangrijk om te realiseren is van ja, we proberen het zo kostenefficiënt mogelijk te doen, dus we kijken ook wel of het reëel is wat we aan het doen zijn. En dat halen we terug uit terugverdiëntijden. En dan was inderdaad de vraag van waarom nemen we dan niet mee wat er in de toekomst mee verdiend gaat worden, om dat in de financiën te laten zien? Nou, we hebben ons beperkt tot dit stuk, want ook dat is natuurlijk weer zo'n onzekerheid, wat kost energie en wat levert energie vandaag en in de toekomst op? De zorg over dat gat dichten van als die windmolen niet dicht gaat. Ik noemde daarnet al van nou, we schrijven in het stuk een grote mate van onzekerheid, maar we weten dat we intussen die intentieovereenkomst getekend hebben, dus dat is toch weer een stapje dichterbij, maar we denken dat het ook nog op een andere manier gedicht kan worden en dat is dan een beetje papieren

dichten. En dat is ook gelijk het antwoord waarom wij het in terajoules rekenen en niet in kilowatturen, want daar hebben we ook naar gekeken, maar wij moeten het omzetten naar primaire energie en daar zit een omrekenfactor bij van de energie die je inkoopt. Want al kopen wij groene energie in, dat wordt in de klimaatmonitor omgezet naar primaire energie waar ervan uit gegaan wordt dat er ook nog een stukje grijze energie in zit. Dus dat is eigenlijk eventjes de eerste insteek die ik wil hebben. En dan wil ik graag het woord even geven aan Oscar Helsen om de details van de techniek te geven.

De voorzitter: Akkoord. Dan geef ik nu van Delfland zelf, van de ambtelijke organisatie, het woord aan ... en wat was de naam?

De heer Egas: Oscar Helsen.

De voorzitter: Aan Oscar Helsen. Oscar Helsen heeft het woord.

De heer Helsen: Hallo, ben ik te horen?

De voorzitter: U bent te horen, maar niet te zien, geloof ik.

De heer Helsen: Nee, dat is gemute door de organisatie.

De voorzitter: Akkoord. U heeft het woord.

De heer Helsen: Ik doe even wat licht aan, want het is hier erg donker. Ja, de eerste vraag van Poul de Haan, daar heeft hij een heel goed punt. Ik heb daar een fout gemaakt in de tabel. Er staat min 22 terajoule bij het aardgasverbruik. Dat moet plus veertien terajoule zijn. Dat is namelijk ons echte netto gebruik. En ik daar per ongeluk ook onze groen gaslevering bij gerekend en dat is niet correct, dus dat getal moet niet min 22 zijn, maar plus veertien en dat gaan we aanpassen in het stuk. Verder kloppen de optellingen wel allemaal, dus ja, dat is goed gezien en dat klopt niet. Dan meteen door over die optelling die gemaakt wordt van 245 en 285. Nee, die twee getallen moet je niet bij elkaar optellen. Wij produceren 285 terajoule aan biogas en daarvan, van die 285, gebruiken wij 249 terajoule. En dat andere deel, daar maken we dus groen gas van. Dus dat verklaart die getallen. Nou, verder zijn er eigenlijk al heel veel vragen beantwoord. Ik heb er niet meer zoveel. Ja, subsidiemogelijkheden kan ik nog wel iets over zeggen. We kijken ook heel erg naar de SDE++-subsidies. We hebben die niet meegenomen, omdat dat elke keer nog zeer onzeker is. En we willen daar zeker van gebruik maken, we hebben ook een subsidiecoördinator die daar heel scherp op is. Maar als we hem nu al meenemen in de posten, en we krijgen hem niet, ja, dan moeten we weer terug om extra geld te vragen, dus we hebben dat nu nog niet gedaan, maar dat is ook waarom dat we jaarlijks een update willen geven over wat hebben die zonnepanelen nou bijvoorbeeld daadwerkelijk gekost. Even kijken, heb ik dan nog meer? Nee, ik heb verder even op dit moment niet meer technische vragen, naar mijn idee, want Ruud heeft al heel veel beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel. Voordat we tot het einde komen van de eerste ronde, is er iemand die nog een vraag niet beantwoord had? Ik zie een handje van de heer De Klerk. De heer De Klerk heeft dan nu het woord.

De heer De Klerk: Ja, ik had een technische vraag gesteld over ... krijg ik al het woord, overigens, voordat ik door u heen praat?

De voorzitter: U heeft het woord.

De heer De Klerk: Dank u. Het stuk waarom vijftig procent bij investeren bij wind op land, vijftig procent ten goede moet komen aan de huishoudens, wat ik ook schaal onder een technische vraag. Misschien dat ik het antwoord gemist heb. En het stukje monitoring, had ik nog een vraag over gesteld, daar is over nagedacht. En tot slot de vraag nog over obligaties, maar dat is een vraag voor de hoogheerraad.

De voorzitter: Akkoord. De heer De Haan, heeft u nog kleine punten?

De heer De Haan: Dank u, voorzitter. Ja, ik heb nog gevraagd, even kijken, die 11,2 terajoule in die laatste tabel, of dat de opbrengst van biogas van Houtrust was, en wanneer de Harnaschpolder met biogas komt.

De voorzitter: Akkoord. De heer Roeten, ChristenUnie-SGP. De heer Roeten, ChristenUnie-SGP heeft het woord.

De heer Roeten: Dank u wel, voorzitter. Ik had niet ...

De voorzitter: Ik hoor u op dit moment heel erg slecht. Ik ga even door naar de heer Verhage en kijk of we zo meteen een betere verbinding hebben. De heer Verhage van Bedrijven.

De heer Verhage: Ja, dank u, voorzitter. Ik was nog wel even benieuwd naar een antwoord op mijn vraag over die investering en dat gaat over zeven en halve ton, als ik het goed heb gezien, in de aankoop van obligaties bij die stichting Vlaardings Energie Collectief, of dat al een zekerheid is en of wij ook als Delfland ervan overtuigd zijn dat dat een stichting is die financieel in goeden doen is.

De voorzitter: Dank u. Dan heeft de heer Roeten van ChristenUnie-SGP weer het woord.

De heer Roeten: Ik ben in ... ja, u hoort me nu, als het goed is.

De voorzitter: Jazeker.

De heer Roeten: Ja. Ik had nog wel even een aanvullende vraag, we stellen grond beschikbaar voor het plaatsen van windmolens. Ik vroeg me af in hoeverre er openingen zijn binnen Delfland om ook andere initiatieven te ondersteunen, bijvoorbeeld van zogenaamde energiecoöperaties. Dat is dan een soort samenwerking die je dan moet zoeken. Dus ik vroeg me even af in hoeverre dat soort dingen ook in beeld zijn en meegenomen kunnen worden.

De voorzitter: Ik neem deze extra ronde even om te kijken of alle vragen al waren beantwoord, niet voor aanvullende vragen, maar wellicht dat er nog een antwoord is. De heer Simon van de Partij voor de Dieren.

De heer Simon: Ben ik verstaanbaar?

De voorzitter: Jazeker.

De heer Simon: Ah. Ik had nog een vraag over de terugverdientijden.

De voorzitter: Die was nog niet beantwoord, helder.

De heer Simon: Ja, als je tabel 7, dan zie je andere terugverdientijden dan in de tekst daarboven. Dat viel mij een beetje op.

De voorzitter: De heer Egas en wellicht dat u nog even de vragen kunt verdelen en beantwoorden.

De heer Egas: Ja, ik ga gewoon eventjes in volgorde af om te proberen de antwoorden te geven. De warmtepompen op Harnaschpolder, die 11,2 terajoule, die is nog niet meegenomen, of die staat hier wel in het plan, maar die moeten we nog wel in uitvoering gaan brengen. Dat heeft nog niks met de groengasinstallatie te maken. De groengasinstallatie op Harnaschpolder is volledig operationeel sinds eind vorig jaar.

De voorzitter: Ik zie een handje fysiek van de heer De Haan. U wenst te interrumperen?

De heer De Haan: Ja, ja, ja, ja, ja, het gaat om het verhogen van de nieuwe gasopbrengst. Dat is in de laatste tabel, en dat is 11,2 terajoule. Is dat het antwoord daar op mijn vraag?

De heer Egas: Nee, sorry, ik had het over de andere 11,2 die iets lager staat in die tabel, voor de warmtepomp op de AWZI, maar ook het verhogen van de biogasopbrengst op Harnaschpolder, dat zijn we nog aan het onderzoeken. En dat staat nu in de planning, maar dat hebben we nog niet opgenomen. Dus dat is nog nieuw wat er aan komt. Dus we hebben al biogas, of we hebben al groengasproductie op basis van het biogas wat we daar produceren, maar door de vergisting niet parallel, maar in serie te gaan laten plaatsvinden, verwachten dat we daar een hogere biogasopbrengst uit kunnen halen. Ja? Grond energiecoöperatie, ja, dat is dus eigenlijk wat we ook met dat ene project doen waar we dan die obligaties in moeten nemen, dus daar kijken we wel degelijk naar, wat kunnen we nog verder in ons gebied doen? En als ik dan kijk naar die obligaties, dan ga ik er even vanuit dat op het moment dat het zover is dat wij alle documenten en contracten voorleggen aan de juristen en financiële mensen binnen het waterschap, dat zij daar een deskundig oordeel over kunnen geven. Maar zover zijn we op dit moment nog niet om die vraag goed te beantwoorden. Als we kijken naar de monitoring en de fluctuatie, ja, we zullen natuurlijk alles blijven monitoren wat we zien gebeuren, aan de energieopwekking, aan de prijzen die ervoor staan, aan de kosten die we ervoor hebben en dat zullen we ook blijven rapporteren. Dat komt dadelijk ook zeker terug als we naar de CO₂-prestatieladder toe gaan, want dan zien we dat er ogenblikkelijk in terugkomen wat de doelstellingen waren, wat er gerealiseerd wordt in energie. Niet zozeer in geld, want dat zullen we vooral uit de financiële rapportage moeten halen. Dan de vraag van Bart Simon nog eventjes over die terugverdientijd van vijf tot twintig jaar. Ja, dat zit heel erg afhankelijk van welke windmolens waar we plaatsen. Daar zitten gewoon grote verschillen in. En wat ik daarnet aangaf, op het moment dat we ze bovenop de waterbassins bouwen, dan hebben we daar gewoon een wat duurdere constructie voor nodig, dan zitten we op een langere terugverdientijd van de hele installatie. De zonnepanelen die kan je dan wel weer eerder vervangen door nieuwere versies die erop kunnen.

De voorzitter: Ik zag een fysiek handje van de heer De Klerk en ik geloof dat u wilt interrumperen.

De heer De Klerk: Dat heeft u goed gezien, voorzitter. Ik had ook een digitaal handje eraan toegevoegd, voor de goede orde. Maar begrijp ik goed uit de woorden van de heer Egas dat het voornemen om die obligaties te gaan aanschaffen, dat dat nog in een heel vroeg stadium, heel groot concept, althans, echt in het beginstadium is?

De heer Egas: Nee, het is niet zozeer in het beginstadium. We weten dat die windmolens daar gepland staan en u had er eigenlijk twee vragen over hè. Eentje was van die obligaties, gecombineerd met de vraag van de heer Verhage van hoe goed zijn dan die obligaties en is dat wel verantwoord om te doen? Dat moeten we gewoon nog eventjes goed uit laten zoeken op het moment dat die contracten beschikbaar zijn. De andere vraag van waarom participeren we daar samen met de omliggende bewoners mee, dat is gewoon vanwege

het draagvlak. Dat zien we heel vaak bij die energiecoöperaties, dat bewoners betrokken worden om het draagvlak te verhogen. Dus dat is ook de reden waarom we daar maar een beperkt percentage van die windmolen in obligaties kunnen en willen nemen.

De heer De Klerk: Ja, maar ik neem aan dat u dan als het concreter wordt, dat u nog langs de commissie komt?

De heer Egas: Dan willen wij dat zeker komen voorleggen aan de commissie, ja.

De heer De Klerk: En ik had overigens ook nog, was ook wel benieuwd, gezien de financiële achtergrond, naar de mening van de hoogheerraad financiën, aangezien wij ook gezegend zijn met zijn aanwezigheid vandaag. En ik had tenslotte die technische vraag of het wettelijk verplicht is, van die vijftig procent, maar goed, dat komt wel via de ambtelijke lijn goed zo.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we daar bij dezen de eerste ronde gedaan qua vragen en antwoorden. Maar er is nog een antwoord schuldig van de heer Ouwendijk. Dan geef ik de heer Ouwendijk het woord.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Als ik me goed herinner, dan ging de vraag over het principe van moet een waterschap obligaties aanhouden? Nou, het antwoord daarop, dat kennen we natuurlijk allemaal wel, dat is niet ons doel om geld te beleggen en daarmee opbrengsten te genereren. Waar het hier om gaat, is dat we deelnemen in eigenlijk de totstandkoming van een windmolen. En dat doen we omdat de opbrengsten van die windmolen in belangrijke mate meetellen voor de energieneutraliteit van Delfland. Dus niet de investeringswijze is het doel hier zo, maar de opbrengst ten bate van de energieneutraliteit van Delfland. Dus in die zin is het beleid van Delfland ook niet gewijzigd. Was er een ander investeringsvehikel om hetzelfde te bereiken, dan hadden we daar wellicht voor gekozen. Tot zover, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zie ik een extra handje van de heer Roeten, dus u wenst te interpellieren? De heer Roeten heeft nu het woord ter interpellatie.

De heer Roeten: Voorzitter, dank u wel. Mijn vraag was meer voor de heer Egas nog, maar u zag mijn handje niet net.

De voorzitter: U had geen handje, maar u wenst nog even het woord, of?

De heer Roeten: Ja, ik zal even mijn vraag stellen aan mijnheer Egas nog. Het ging net even over die energiecoöperaties, dat daar mogelijk dan aandelen of onderdelen, in ieder geval aandelen worden benoemd of genomen. Mijn vraag was meer even gericht op we stellen ruimte beschikbaar voor een windmolen, maar zijn wij ook bereid om voor een energiecoöperatie, ja, bezittingen beschikbaar te stellen, bijvoorbeeld daken en gronden, en dat soort dingen?

De voorzitter: Dan noteer ik dat als laatste vraag. De heer Egas, ter afronding van de eerste ronde.

De heer Egas: Ik denk dat, wat ik ook aangegeven heb, dat we naar alle mogelijkheden van energieopwekking kijken, dat op het moment dat die vraag komt, dat we daar serieus naar willen kijken. Dat speelt dadelijk ook trouwens in de Regionale Energiestrategie Rotterdam Den Haag en daar ligt natuurlijk ook een hele opgave die we in de hele regio moeten doen. Daar gaan we ook met elkaar kijken van wat kan en daar zal Delfland zich zeker faciliterend opstellen, dus ook voor die energiecoöperaties.

De voorzitter: Ik dank u wel. Dan wil ik nu overgaan naar de tweede ronde, waarbij ik u met name vraag om even oordeelsvormend te zijn en wellicht ook uw overwegingen te delen met de andere VV-leden om te kijken dat we een goede besluitvorming ook daadwerkelijk in de VV krijgen. Dus waar we de eerste ronde met technische vragen naar de achtergronden daarvan gedaan, maar nu gaat het erom ook om met elkaar te kijken of dit het plan is, of dat wij er een andere insteek aan willen geven. Dan vraag ik nu aan u om uw digitale handje te geven als u nu uw aftrap wilt geven voor de tweede ronde. Mag ik uw handjes? Nou, dat is makkelijk, ik zie als eerste handje de heer Kiela van de PvdA. De heer Kiela van de PvdA heeft het woord.

De heer Kiela: Dank u wel, voorzitter. Ik kan kort zijn. Wij zullen dit stuk met een positief advies richting VVE aanbevelen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaat dat met een positief advies naar de VV. De heer De Klerk van de VVD.

De heer De Klerk: Ook hier wat mij betreft positief. Het grote twijfelpunt, of althans het grootste punt voor mij is wel die stukje over die obligaties. En dan niet zozeer over van wie die obligaties zijn, maar meer het instrument wat wordt gekozen om dit doel te bereiken. Ik geloof dat ik er nog een leuke ideologische boom over op kan zetten met de heer Ouwendijk, maar ik heb daar wel zo mijn twijfels bij. Dus ik ben heel benieuwd naar als dat concreter wordt, hoe het DB daar vorm aan denkt te geven. En mocht inderdaad uit die verdere uitwerking blijken dat die partij misschien toch niet een goede investering waard is, ontstaat er nog wel weer wat extra, een iets grotere opgave. Dus dan ben ik er wel benieuwd naar of daar, nou ja, of daarover is nagedacht. Aan de andere kant vind ik wel opvallend dat de investering die daarvoor gepland staat ten opzichte van de opbrengst relatief, nou ja, het is een relatief lage investering met een hoge opbrengst, wel met een hoge terugverdientijd. Dus ik ben wel benieuwd dan hoe, welke alternatieven er mogelijk zouden zijn, maar dat moeten we dan t.z.t. maar bekijken. En tot slot staat nog steeds mijn technische vraag open van de vijftig procent.

De voorzitter: Het laatste stukje, technische vraag, en daarna viel uw geluid weg.

De heer De Klerk: De vraag over vijftig procent, dat dat voor vijftig procent moet worden toegerekend aan de bewoners, dat je voor maximaal vijftig procent mag meetellen, die markeer ik nog even.

De voorzitter: Oké, ik begrijp dat de hoogheemraad nog even wat moeite moet doen om u ten volle te overtuigen. Dan geef ik nu het woord aan de heer Hekman van het CDA. De heer Hekman van het CDA heeft het woord.

De heer Hekman: Dank u wel, voorzitter. Het CDA staat positief. We zien nog wel de financiële onderbouwing, ja, die beoordelen we wel als matig, had wel iets uitvoeriger gemogen, ook wel iets meer inzicht in geven waar daadwerkelijk terugverdiend wordt, in plaats van alleen de terugverdientijden. Nou, we hopen dat dat de volgende keer is, maar we zullen hier niet voor gaan liggen. Dus we willen het succes wensen om het uit te voeren.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Dan geef ik nu het woord aan Water Natuurlijk, de heer Marcel Vissers. De heer Vissers heeft het woord.

De heer Vissers: Ja, voorzitter, dank. Ik had in mijn eerste termijn al aangegeven dat wij de voortvarende aanpak van het college steunen. Ook dank voor de beantwoording. En ik heb goed begrepen uit de beantwoording en met name ook over de windturbine op de Nieuwe Waterweg dat de onzekerheid alweer

wat minder is dan bij het schrijven van het stuk, maar ook dat we overigens zullen blijven leren onderweg en in zullen spelen op nieuwe kansen en ontwikkelingen. Dus wat ons betreft is dit een stuk wat zeker met een positief advies richting VV kan.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is dat ook genoteerd. Dan geef ik het woord aan de Partij voor de Dieren, de heer Simon. De heer Simon heeft het woord.

De heer Simon: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik had ook in mijn eerste termijn al mijn lofzangen richting dit voorstel lopen zenden en dat ga ik nogmaals doen. En ik denk dat het inderdaad tijd is om aan te pakken en dat we gewoon niet teveel tijd moeten verliezen. En natuurlijk, we leren altijd wat bij, dat doe ik zelf ook, maar we moeten een keer beginnen. En het lijkt me dat dit een goed punt is om mee te beginnen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik nu over naar de heer Van der Ree van 50PLUS. De heer Arnold van der Ree heeft het woord.

De heer Van der Ree: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, ook vanuit 50PLUS wordt dit voorstel volmondig gesteund. We zien het eigenlijk als een eerste aanzet naar klimaatneutraal, dus een eerste stap, laat ik het zo zeggen. En ondanks de onzekerheden die er zijn, met name ten aanzien van die windmolen, wordt het door ons volledig gesteund.

De voorzitter: Dank u wel. Ik begrijp dat u helemaal gaat voor de lange termijn, dat is heel mooi. De heer De Haan van de partij Algemene Waterschapspartij. De heer De Haan heeft het woord.

De heer De Haan: Dank u wel, voorzitter. Nou, nu de rekenfout opgelost is en ook verduidelijkende vragen beantwoord zijn, daar wil ik voor bedanken, zijn we als AWP ook positief over dit voorstel. We steunen dit van harte, ook omdat het inderdaad, aanvullend op voorgaande sprekers, gewoon een goede stap is richting klimaatneutraal zijn. En vooral die CO₂-stap die dus nu genomen wordt op Houtrust is ook een eerste verkennende stap. En hopelijk kunnen andere biogasinstallaties daar ook van omgebouwd worden tot zoiets. Dus ja, ik heb nog één punt. Ik vind dat het voorstel, dat dat terugverdienen of dat dichten van dat gat niet duidelijk genoeg in is uitgelegd. En ik heb daar een schriftelijke vraag over gesteld en het antwoord bevalt me uitstekend. Dus ik heb eigenlijk een voorstel aan de heer Egas om die twee punten die daar als antwoord gegeven zijn, gewoon op een korte manier in het voorstel op te nemen. Dan is het wat ons betreft helemaal oké.

De voorzitter: Ik dank u wel. Dan zie ik nog een handje van de heer Van Winden van Ongebouwd. De heer Van Winden, Ongebouwd, u heeft het woord.

De heer Van Winden: Mijnheer de voorzitter, dank u wel. Ik hoop dat ik dit keer ook goed verstaanbaar ben.

De voorzitter: Jazeker.

De heer Van Winden: Ik zei eerder in eerste termijn: ik heb wat gerekend aan deze negen en half miljoen en ik blijf erbij dat het een ontzettend ruime begroting is voor de beoogde energieopbrengst. En wij zullen dit traject uiteraard wel ondersteunen, maar ik zou het erg waarderen als het nog eens goed kon worden onderbouwd. En ik blijf erbij dat ik dan graag de vergelijking wil zien, zowel in joules als in kilowatts, of in megajoules, of in megawatts, maar dat er tabellen zijn die die beiden laten zien. En nu zijn het tabellen die

soms joules en soms megawatts laten zien en dat is appels en peren vergelijken en dat wordt erg lastig. Daar wilde ik het even bij laten, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan ChristenUnie-SGP, de heer Roeten. De heer Roeten heeft het woord.

De heer Roeten: Voorzitter, dank u wel, ook de hoogheemraad dank voor de antwoorden. Ook vanuit onze fractie hebben we al gezegd: waardering voor dit plan. Ja, we zien de nadere uitwerking van de plannen met belangstelling tegemoet. We worden graag ook van de voortgang van de plannen op de hoogte gehouden, dus ik kan me voorstellen dat we om de zoveel tijd toch even bijgepraat worden over dit verhaal voor wat betreft de stand van zaken. Er was nog één vraag blijven hangen even, en de vraag was toen nog even: hoe gaan we om met het benutten van de huidige infrastructuur voor wat betreft het transport van waterstof? Die vraag had ik nog niet beantwoord gekregen. Dus wij gaan positief meewerken aan dit plan, dus we zullen voor stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Ik dank u wel. En dan geef ik nu als laatste het woord aan de heer Verhage van Bedrijven. De heer Verhage heeft het woord.

De heer Verhage: Ja, dank, voorzitter. Ja, ook fractie Bedrijven zit er positief in. Wel met de opmerking: laten we met zijn allen positiefkritisch blijven kijken naar de verschillende projecten. En ook in de toekomst komt er best nog het nodige op ons af. En laten we niet ieder project beetpakken om het maar te realiseren, de doelstelling, maar kritisch blijven op de kwaliteit. Want uiteindelijk negen en half miljoen is ook een hoop geld. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan stel ik voor dat we nu overgaan tot de beantwoording van de vragen. Ik proef een toenemend enthousiasme. De heer Egas, u bent er bijna, maar er waren hier en daar toch nog wat bedenkingen. Dus aan u om ons allen over de streep te trekken. De heer Egas heeft het woord.

De heer Egas: Voordat ik die poging ga doen, wil ik nog even graag aan Oscar Helsen het woord geven om twee vragen te beantwoorden. Dat is de vraag over die vijftig procent en dat is de vraag over megawatt en terajoules. Dus met uw goedvinden geef ik graag het woord even aan Oscar Helsen.

De voorzitter: Oscar Helsen heeft dan nu het woord.

De heer Helsen: Ja, bedankt voor de vragen. Ja, die vijftig procent, die komt eigenlijk uit provinciaal beleid. De provincie Zuid-Holland heeft eigenlijk gezegd van de windmolens die in ons gebied gerealiseerd worden, daar moet voor minstens vijftig procent, moeten de burgers daar ook van participeren. En zoals de heer Egas dat ook al aangaf, het draagt ook heel erg bij aan het draagvlak voor een windmolen. Als je een windmolen hebt staan en je hebt er last van en die is voor één bedrijf, dan levert dat heel veel weerstand op. Dus ik denk ook dat het een verstandige keuze is. Dus dat wat betreft die vijftig procent. Dan wil ik ook nog heel even terugkomen op die vraag van de heer Simon, die had gezegd van er staat ergens kleiner dan acht jaar. Ja, dat klopt inderdaad, dat staat in het stuk aangegeven. En dat is eigenlijk als je alle subsidies zou krijgen, zou je daarop uit kunnen komen. In de tabel staan inderdaad langere terugverdientijden. Dus het lijkt mij verstandig om die kleiner dan acht jaar weg te halen. En dan nog de vraag over de terajoules en watt en dergelijke. Zoals de heer Egas al heeft aangegeven, in de klimaatmonitor wordt gerekend in joule. En dat is ook hoe energieneutraal wordt berekend. Dus ik begrijp uw vraag wel van ja, ik wil het graag in watt zien, dat is namelijk inderdaad gebruikelijk voor zonnepanelen, maar men rekent dat toch om op de een of andere

manier. Zo is de systematiek. Wat ik u wel kan vertellen, is dat er nog een onderliggend stuk is over zonnepanelen, helemaal specifiek over zonnepanelen en daar zit wel die hele berekening achter, zoals u dat zelf aangeeft. Dus die kunnen we ook zeker wel een keer, als we met de werkelijke investeringen aan de gang gaan, kunnen we daar meer informatie over geven.

De voorzitter: Akkoord.

De heer Van Winden: Voorzitter, als ik even mag interrumpen.

De voorzitter: Bij interruptie de heer Van Winden, inderdaad.

De heer Van Winden: Ik zou dan dat document graag willen ontvangen en eens door willen kijken.

De voorzitter: Dan even aan de heer Egas om daarover een toezegging te doen, of niet.

De heer Egas: Ja, als wij dat stuk beschikbaar hebben, wil ik dat graag met de heer Van Winden laten delen. Ik denk dat dat goed is om die vergelijking te maken. En om daar nog even verder op in te gaan, we zitten binnen die Regionale Energiestrategie en daar praten we ook altijd over terajoules. Tot mijn verbazing hadden we gisteren een onderwerp elektriciteit, toen spraken we ineens weer over terawatturen, om nog maar een andere eenheid in het licht te gooien dan de watts. Dus ik denk dat het goed is om die achterliggende gronden even te delen met u en dan dat we daarmee in ieder geval die duidelijkheid kunnen scheppen. Op aanraden van mijnheer De Haan neem ik heel graag die paar zinnen die er in de beantwoording staan op in het document, zodat dat heel duidelijk verantwoord is, of beantwoord is. En ja, ik ben heel blij met de steun en ik denk dat het gewoon heel belangrijk is dat we aan de slag gaan en dat we alleen maar mee kunnen geven aan u allen dat wij zullen blijven kijken wat de ontwikkelingen zijn waar we nog meer in kunnen doen en wat we ook anders kunnen doen om het nog effectiever te maken. Dat is echt een stuk waar we gaandeweg het traject mee aan de slag zullen blijven. Dat is echt een toezegging die we kunnen doen met elkaar. Zo zit de organisatie er ook in. Maar we zijn heel blij als we kunnen gaan beginnen, want de eerste stap is toch de stap voor de reis om de wereld, dus veel dank met uw steun.

De voorzitter: Dank u wel. Voordat we tot besluitvorming voor de commissie overgaan, is er nog iemand die het woord wenst of een vraag heeft, of een laatste interpellatie heeft? Dan denk ik dat we nu kunnen overgaan tot ons advies aan de VV. Als ik het mag samenvatten, ik proef een zeer positieve grondhouding voor dit stuk, dus het kan misschien zelfs wel een hamerstuk zijn. Maar als u het toch wilt bespreken, mag ik dan uw handje hebben? Als u het toch wilt bespreken, mag ik dan uw handje hebben? Ik zie geen handjes komen. Betekent dat dat het als hamerstuk naar de VV mag? U kunt daarvoor ja stemmen, maar als u het niet als hamerstuk wilt, dan vraag ik even uw inbreng. De heer Hekman van het CDA, u heeft het woord.

De heer Hekman: Nee, ik had alleen maar gedrukt om te zeggen dat het wat mij betreft een hamerstuk mag zijn hoor.

De voorzitter: Oké, oké, oké, mijn excuus, dat was mijn fout, ik moet er ook nog een beetje helemaal inkomen. Dan neem ik aan dat wij als advies ditmaal geven naar de VV als een hamerstuk. Heel mooi, dan is daarbij dit agendapunt afgerond. Dan stel ik voor om even een korte pauze te doen. Het is zeven voor negen. Dan stel ik voor dat wij op het ronde tijdstip van negen uur gaan vervolgen. Dan hebben we even een korte pauze en dan gaan we om negen uur door met de investeringsaanvraag ... Nee, pardon, de Delflandse normen en polderkaden. Om negen uur Delflandse normen en polderkaden. Ik zie u zo meteen.

4b.10 Delflandse normen polderkaden

De voorzitter: Akkoord mensen, de negen uur heeft geslagen hier in Delft, dus wat mij betreft het punt om weer door te gaan met de volgende helft. Aan de orde is het agendapunt van de Delftse normen voor de polderkaden. En ik neem aan dat de hoogheemraad Ouwendijk daarvoor wellicht even een korte inleiding geeft. Kunt u mij allen horen?

De heer Ouwendijk: Ja hoor, mijnheer de voorzitter, ik kan u in ieder geval verstaan.

De voorzitter: Ja.

De heer Ouwendijk: Dank voor het woord.

De voorzitter: Mag ik de mensen even vragen die de camera uit hebben gezet, toch even de camera aan te zetten, dat u mij ook non-verbaal even kunt laten zien of u wil interrumpen. Dank u wel. We zien nog een paar mensen die ik nog niet in beeld heb, maar wellicht dat die nog even koffie aan het halen zijn. De heer Ouwendijk, u heeft het woord.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Wij hebben op 29 januari met deze commissie gesproken in het kader van ja, laat ik maar zeggen het oude systeem van BOB. Nu zijn we inmiddels onderweg naar een nieuwe manier van werken, waarbij we van het voorstel steeds uit zullen gaan. Dat is in dit geval nog even iets anders geweest. Dat is overigens geen beletsel om het wel op die manier te behandelen en dat is ook goed opgepakt, dat blijkt ook wel uit de technische vragen die daarover gesteld zijn. Ik heb het steeds gezien als het ophalen van de gevoelens van de commissie en die zoveel als mogelijk ten behoeve van het VV-besluit op te nemen in het nu voorliggende document. En dat zou ik met uw welnemen, mijnheer de voorzitter, graag in bespreking willen geven.

De voorzitter: Dank u wel. Inderdaad, bij de voorgaande vergadering, waar ik zelf even niet bij was, is dit al nadrukkelijk besproken in een beeldvormende sessie. Ik wil dan even kijken wie nu het woord vraagt om alvast hiermee te beginnen. En als eerste geef ik bij de VVD het woord aan mevrouw Örgü. U heeft het woord.

Mevrouw Örgü: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, wij hebben op 29 januari hier uitgebreid informatie over gehad. Ook de technische rapportage normering polderkade is echt uitgebreid. Je moet er echt doorheen om dat goed te begrijpen, maar ook vooral de informatie die we hebben gekregen, was verhelderend. De VVD-fractie heeft op twee punten nog vragen. Evenals inleiding wil ik ook zeggen dat dit een uniek gegeven is, want we hebben geen voorbeelden van andere waterschappen, dus wij gaan als Delfland dit ook zelf uitvinden. En misschien worden we juist voorbeeld voor de andere waterschappen. Twee punten. Als het gaat om de normering, dan is wateroverlast, is altijd maatgevend, als je die stukken ook bekijkt. En je ziet ook dat vier jaar geleden sommige polderkaden opgewaardeerd zijn naar regionale keringen. En de provincie heeft aangegeven dat ze de polderkaden dan die er nu nog zijn, niet willen opwaarderen. Daar hebben ze zelf richtlijnen voor. De vraag die ik heb: zijn er polderkaden die nog discussiepunten zijn, of is het pas na de toets zeg maar over elf jaar dat daar dus eventueel nog mogelijkheden voor zijn? Dat is mijn eerste vraag. Mijn tweede gaat vooral over de samenwerking met de gemeenten. Want als je hiernaar kijkt, dan zie je dat Delfland, die is nu vrij de polderkaden zelf te normeren, want de provincie schrijft in dit geval gewoon helemaal niets voor, daar gaan ze namelijk niet over. Het is dus geen regionaal belang, maar een lokaal belang geworden. Dat wordt ook heel expliciet in het stuk vermeld. Omdat het lokaal is, vraag ik me af of er afspraken zijn gemaakt met de gemeente. En heeft de gemeente hier wensen over, welke rol heeft de gemeente hierin? En we hebben er wel

eerder even over gesproken, maar dat was heel beknopt. Mijn vraag is ook van heeft het waterschap een prioritering daarbij, als je dat dus met de gemeente bespreekt? En hoe wordt de communicatie naar de gemeente en de inwoners, hoe wordt dat eigenlijk handen en voeten gegeven? Dat waren de vragen die we nog hadden, voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Twee heldere vragen van de VVD. Dan geef ik als volgende de Partij voor de Dieren het woord, de heer Simon. Dus de heer Simon heeft het woord.

De heer Simon: Ah, dank u wel, voorzitter. Ik hoor net de opmerking over het nieuwe werken en de nieuwe vergadercultuur en de manier van vergaderen. Ik heb dus daarom niet dat hele rapport doorgelezen, want er was inderdaad niet door te komen. Maar de toelichting daarentegen is gewoon helder. En laat ik daar drie woorden uit halen en dat is ook meteen mijn visie over dit hele stuk: doordacht, eenduidig en uitlegbaar. Nou, dat zegt gewoon in een notendop waar dit stuk over gaat en sluit ook heel mooi aan aan het volgende agendapunt over asset van waterkeringen hè, daar kun je ook nog eens flexibel mee omgaan met het afwaarderen en opwaarderen van kades. Nee, dit lijkt me gewoon een prima stuk en ik hou het gewoon bij de eerste termijn, ik geef hier gewoon mijn zegeningen voor.

De voorzitter: Waarvan akte. Dank u wel voor deze inbreng. Dan geef ik nu de heer Kiela van de Partij van de Arbeid het woord. De heer Kiela heeft het woord.

De heer Kiela: Dank u wel, voorzitter. Ook wij vinden dit een zeer inzichtelijke stap die ook uitstekend is uitgelegd op de presentatie van vorige keer. Dus ik ga me aansluiten bij de heer Simon en onze zegen hieraan geven, hoewel ik geen pauselijke achtergrond heb.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zit ik even te kijken. Nou, laat ik dan maar meteen doorgaan naar de ChristenUnie-SGP, de heer Roeten van de ChristenUnie-SGP, u heeft het woord.

De heer Roeten: Voorzitter, dank u wel. Ja, vanuit onze fractie hebben we in de algemene vergadering van 29 januari ook al even wat twijfels aangegeven en die twijfels zijn nog niet weggenomen, dus we kijken toch wel met wat gemengde gevoelens tegen dit voorstel aan. En dat haakt met name op het punt van het juridisch kader van dit stuk. Ik hoor net mevrouw Örgü van de VVD zeggen dat er geen kaders gelden voor polderkades. Nou, wat ons betreft en volgens ons geldt nog steeds het Nationaal Bestuursakkoord Water en daarin zijn normen opgenomen en die zijn leidend voor onze normering, dat staat ook zo in het stuk. En die normen, die zijn ook vastgelegd in de provinciale verordeningen. Dus dat er geen regels gelden, dat is toch wel even te kort door de bocht, denk ik. Dus wat ons betreft is het juridisch kader nog niet helemaal helder afgekaart. Sterker nog, het plan is voorgelegd aan de STOWA, hebben we begrepen uit de stukken en ook aan andere buurtwaterschappen is het voorgelegd. De vraag van ons is even van wat waren de reacties daarop? En in dat rijtje mist volgens ons de provincie. De provincie zou volgens ons ook daar iets van moeten vinden, dus we willen toch graag benadrukken dat ook de provincie ... dat we bepleiten eigenlijk dat de provincie ook nog even zijn zegje hierover doet, want dat is volgens ons in ieder geval nodig in het kader van de provinciale verordeningen die er liggen. Dus daar zit onze twijfel en onze huiver een beetje, van gaat het wel goed op deze manier wat betreft het juridisch kader? Dat is onze eerste vraag even en opmerking. Een andere vraag is ook nog eventjes een opmerking van joh, in hoeverre levert dit nou op wat we willen bereiken zeg maar? Wat willen we nou precies bereiken en levert dit nou zoveel op dat we dit moeten gaan doen? Dus daar zit ook nog wel even een twijfel over van wat levert het ons op en wat gaat het worden? En die twijfel wordt een beetje ingegeven door het stuk zelf. Er wordt gesproken over het is een eerste stap. Dus het is een eerste stap in het risicogestuurd beheer en onderhoud. Dus wat voor stappen komen er nog na dit dossier zeg maar? Welke

stappen volgen nog op dit dossier? En in hoeverre levert het een vermindering op van de totale risico's op overstromingen? En dat haakt weer aan aan die normen die gesteld zijn in de provinciale verordening die is gebaseerd op het Nationaal Bestuursakkoord Water. Dus daar zit toch wel onze klem een beetje van doen we dit op de juiste juridische manier? Ik wou het even hierbij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Toch nog wel wat werk aan de winkel voor de hoogheemraad om dadelijk een passend antwoord daarop te geven. Ik ga straks het woord geven aan de heer Van der Burg, maar ik vraag hem nu alvast om even zijn camera aan te zetten, zodat ik ook even non-verbaal kan zien hoe hij het woord wil en of hij wil interpellieren. Aan de heer Van der Burg van Water Natuurlijk dus even de vraag om de camera aan te zetten. En dan gaan we ondertussen door naar de heer Van Winden van Ongebouwd. De heer Van Winden, Ongebouwd, u heeft het woord.

De heer Van Winden: Mijnheer de voorzitter, dank u wel. Fractie Ongebouwd kan zich vinden in de redenering achter de aanpassingen in de normering van polderkades. In onze ogen zijn polderkades van minder kritisch belang dan zeg maar de primaire en de regionale kades. We hebben dat heel duidelijk uitgelegd gekregen, ook verwoord tijdens onze vorige bijeenkomst met onze commissie en uitgelegd gekregen door de heer Ludikhuize, meen ik. Dus wij zijn tevreden met het resultaat. De enige discussie die je zou kunnen hebben is welke kaden wil je op een norm zetten van één op honderd, één op vijftig, of één op tien. Daar zou je een discussie over kunnen voeren, maar ik neem aan dat Delfland daar zelf heel kritisch naar kijkt. Ze hebben daar een mooi criterium voor opgesteld, afhankelijk van het grondgebruik en het achterliggende land. Wij hebben verder geen vragen of opmerkingen en wij gaan akkoord. En ik wilde het ook bij deze termijn laten, dank u.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Dan ga ik nu door naar de Algemene Waterschapspartij. Mevrouw Jans heeft het woord. Mevrouw Jans van de AWP.

Mevrouw Jans: Dank u wel, voorzitter. Het is een helder en duidelijk stuk. De strekking spreekt voor zich. Door heldere normen te gebruiken, het effect ervan is dat er minder werk is en dat het eenvoudiger werk is. We hebben naar aanleiding van de behandeling in januari, hebben we technische vragen gesteld, ook naar aanleiding van het stuk. En ik zie daar niet echt een helder antwoord op. Dat over de oplegnota. Het bijbehorende stuk van meer dan honderd pagina's heb ik niet gelezen en één van de redenen daarvoor was dat we ... ik zou dat sowieso al niet doen, maar dat werd bevestigd in de debattraining waarin gezegd werd van nou, een bestuur gaat af op de oplegnota en die moet helder zijn. Die is helder, alleen het is mij niet duidelijk of de informatie in de nota, of die ook terecht gekomen is in het stuk. Ik vraag me concreet af, de Algemene Waterschapspartij vraagt zich concreet af wat de besparing is en hoe dat uitgewerkt gaat worden. En de reden waarom we dat vragen is omdat de verenigde vergadering de werking en effecten van een voorstel wil monitoren. En zolang dat niet concreet aangegeven is, is het ook lastig te monitoren. Dank u wel, tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jans, voor deze inbreng, want goede vragen natuurlijk. En dan geef ik nu aan de heer Van der Burg van Water Natuurlijk het woord. De heer Van der Burg van Water Natuurlijk. Mijnheer Van der Burg, wij kunnen u niet horen, wellicht dat u even het geluid aan kunt zetten. Ja, spreekt u maar. Ja, uw geluid staat aan.

De heer Van der Burg: Water Natuurlijk

De voorzitter: Uw geluid valt weg. Probeert u het hier nog één keer.

De heer Van der Burg: Water Natuurlijk heeft duidelijk aandacht gevraagd voor de duurzaamheid en dat is wel goed opgenomen in het stuk, met name ook rond biodiversiteit en beheer van de kades. Een opmerking die wij nog graag willen maken, is het volgende, dat gaat over kades en watergangen zijn hele belangrijke cultuurhistorische aders in de regio. En we vragen de maximale aandacht voor dat aspect. Vaak zijn er ook onderwerpen rond dit thema opgenomen in bestemmingsplannen bij gemeentes. Dus het vraagt hele nauwe samenwerking met gemeentes om daar rekening mee te houden en invulling daaraan te geven. En wij vragen eigenlijk aan de hoogheemraad om daar ja op te zeggen, om daar in ieder geval zorgvuldigheid in te betrachten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, een helder verzoek. Dan geef ik nu aan de heer Hekman van het CDA het woord. De heer Hekman van het CDA, u heeft het woord.

De heer Hekman: Ja, dank u wel. Als CDA wilden we in eerste instantie hier niet op reageren, gezien de tijd ook, maar ik wil het toch even kort houden. Wij zien een duidelijke boodschap hierin, eenduidigheid in de aanpak, kostenbesparing en een vermindering van het totale risico op overstromen. En voor ons is dat voldoende om hier positief tegen te zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik nog één handje wat omhoog staat en dat is de heer Van der Ree van 50PLUS. De heer Van der Ree van 50PLUS, u heeft het woord.

De heer Van der Ree: Ja, dank u wel, voorzitter, het is een heel lang stuk, het is 116 pagina's. En als je zeg maar allerlei onderdelen er zo van bekijkt, dan is dat echt zeer indrukwekkend. Ook alle kaartjes die erbij staan, die geven ontzettend veel informatie. Mijn vraag is: is deze technische informatie ook zeg maar in een boekje, op papier, zeg maar beschikbaar? Mocht dat zo zijn, dan zou ik daar graag een exemplaar van ontvangen, zodat ik zeg maar het in de toekomst als een soort naslagwerk met regelmaat zou kunnen gebruiken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wat dat betreft een helder verzoek. Dan denk ik dat we bij dezen de eerste ronde kunnen afsluiten, tenzij ik nog echt iemand zie ... Nee, dan gaan we door naar de beantwoording van de eerste ronde. De heer Ouwendijk, hoogheemraad, u heeft het woord.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Dank ook voor de vragen en de opmerkingen. En daar waar het complimenten betreft, zet ik die natuurlijk graag door naar de ambtelijke organisatie die mij natuurlijk vanavond ook weer in de persoon van de heer Ludikhuize steunt bij het goed voor het voetlicht brengen van dit voorstel. Een vrij uitgebreide nota met wat mij betreft ook een oplegnota waar we goed mee voor de dag kunnen komen en waar ons voorstel ook goed op uitkomt. Maar terecht dat er een aantal vragen gesteld zijn. Ik zal een aantal daarvan, het antwoord die in mijn praktijk ligt, die zal ik beantwoorden en daarna zal ik vragen of de heer Ludikhuize nog een paar technische vragen wil beantwoorden. Ik weet niet of hij met me meegeschreven heeft, maar anders zal ik de vragen nog wel een keertje ten behoeve van die beantwoording herhalen.

De voorzitter: Doet u dat zelf, ja.

De heer Ouwendijk: Ik ga beginnen. Mevrouw Örgü die had het over polderkaden die nog in discussie zijn. Nou, eigenlijk zijn die er niet hè. De provincie heeft aangegeven dat ze geen behoefte heeft om nog meer polderkaden of nog polderkaden tot regionale kade op te waarderen. Dat is dus niet aan de orde. Met betrekking tot of er ten aanzien van dit voorstel afspraken met de gemeenten gemaakt zijn, wat mij betreft niet. Maar daar krijg ik zo ook nog wel een bevestiging van. Het is wel in zijn algemeenheid zo dat als er aan

kades gewerkt wordt, dat we dat natuurlijk doen in overleg met de lokale overheid hè, dat spreekt voor zich. We streven naar goede relaties met de gemeenten in ons gebied en daar hoort een goede vorm van samenwerking bij. De heer Simon, dank voor de complimenten. Fijn dat mijnheer Kiela daar ook bij aansluit. De heer Roeten die heeft met de ChristenUnie-SGP gemengde gevoelens, met name wat de provincie vindt. Met de provincie is ambtelijk overleg geweest en die hebben hun zegen over dit voorstel ook gegeven. Ten aanzien van het juridisch kader, het is natuurlijk niet zo dat wij daar aan voorbij stappen, daar houden we zeker rekening mee. Ook het overleg met de provincie hoort erbij. De normering van die polderkaden in dit voorstel, die voldoet aan de provinciale verordening. En er is in die zin ook geen sprake van een nieuwe normering. De bestaande normering wateroverlast wordt nu uitgerold over de polderkaden. En in ambtelijk overleg heeft de provincie ook aangegeven dat de polderkaden de verantwoording zijn van het waterschap. Het is niet de bedoeling dat deze polderkaden nog worden aangemerkt als regionale kering. En de provincie heeft zijn criteria ten aanzien van het aanwijzen als regionale kering juist aangescherpt. Dan de heer Van der Burg van Water Natuurlijk. Nou, zorgvuldigheid, en daar geldt eigenlijk hetzelfde voor als wat ik zei in antwoord op de vragen van mevrouw Örgü, ja, wij zijn in overleg met de gemeenten. Op het moment dat daar zaken moeten gebeuren in het gebied met betrekking tot de watergangen, en zorgvuldigheid hoort daar natuurlijk bij. Dan de heer Van Winden over de normen. Nou, ik denk dat het stuk dat op zich aangeeft en dat je in het gebied zelf al kunt zien, althans de oplettende kijker ziet dat zeker, welke normen bij dat gebied horen. Staat er bebouwing in, of is het open teelland, dat soort zaken kun je bij wijze van spreken op afstand al waarnemen. Mevrouw Jans die had het over de relatie tussen de nota en de oplegnotitie. Ja, ik heb dat volgens mij in het begin ook al gezegd, die is natuurlijk zeker aanwezig. En ik ben het helemaal met mevrouw Jans eens dat zo'n oplegnotitie, zo'n oplegnota, ruimschoots moet voldoen aan de eisen dat die zelfstandig leesbaar is en ook in die zin, op basis waarvan een zelfstandige beslissing genomen kan worden over het voorstel. En voor mensen die verdieping zoeken en onderbouwing zoeken, daarvoor ga je de nota in. Dan de heer Hekman. Dank voor de complimenten. De heer Van der Ree die vroeg nog of er een boekje beschikbaar is. Daar is op dit moment geen boekje van, maar als ik u een plezier kan doen met een hardcopy van de nota, dan wil ik dat natuurlijk graag verzorgen. Ik heb met betrekking tot de heer Ludikhuize eigenlijk nog de vraag staan met betrekking tot het gemeentelijk overleg met betrekking tot deze nota, of daar sprake van geweest is. Ik dacht van niet, maar ik wil het nog wel even bevestigd krijgen.

De voorzitter: Akkoord. Dan stel ik voor dat we even het woord geven aan de heer Ludikhuize voor de beantwoording van de laatste vragen die nog niet beantwoord zijn. De heer Ludikhuize van de organisatie, u heeft het woord. Komt u erin.

De heer Ludikhuize: Kunt u mij verstaan?

De voorzitter: Wij kunnen u verstaan, jazeke. Komt u maar binnen.

De heer Ludikhuize: Er is geen overleg geweest met gemeentes over de normering zelf, omdat het in feite iets is wat volledig vanuit het waterschap wordt geregeld. Maar wat we wel hebben gedaan, is bij een aantal gemeentes, hebben we voorgelegd van wat vinden jullie hier nou van? Is dit begrijpelijk en kunnen jullie hiermee uit de voeten? Past het ook bij wat jullie al meer met dat waterschap hebben gehoord over wateroverlast? En in feite hebben eigenlijk alle gemeentes waar we mee hebben gesproken, hebben teruggegeven: dit past in feite in het verhaal van wateroverlast en we begrijpen hoe jullie normering in elkaar zit, en eigenlijk zijn we ook wel blij met het feit dat je nu uitlegt waarom een kering die bepaalde hoogte moet hebben, omdat er nu een verhaal achter zit en niet meer alleen maar: dit is de leggerhoogte en dat is het. Dus in die zin waren de gemeentes erg tevreden met het verhaal. Dat is volgens mij het antwoord.

De voorzitter: Dank u wel voor dit antwoord. De heer Ouwendijk, wilt u nog iets toevoegen?

De heer Ouwendijk: Nee hoor, dit is een uitstekende reactie zo. Ik denk dat de beantwoording van de vragen hiermee afgerond is. Maar ik hoor daar graag nog de bevestiging van.

De voorzitter: Ja, akkoord. Dan kijk ik even rond of niemand nog iets, een nagekomen punt heeft voor de eerste ronde. Ik zie mevrouw Jans van de AWP. Mevrouw Jans, u heeft voor de eerste ronde nog even het woord.

Mevrouw Jans: Dank u wel, voorzitter. Als het goed is, heb ik nog geen reactie gehad op mijn vraag naar de financiële consequenties van het voorstel en dat hoor ik graag. Dank u.

De voorzitter: Akkoord. Dan geef ik daarvoor weer het woord aan de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik pak even het voorstel er zelf nog even bij, dan kan ik aangeven ... Dat is het besluit zelf. Kijk, dan zal ik het even in mijn eigen woorden weergeven. Waar het nu praktisch gesproken om gaat, is dat er eigenlijk een soort van eenmalig effect in zit. En wat bedoel ik daarmee? Kijk, de meeste van de kades die zakken hè, en als je kijkt hoe het staat ten opzichte van de toetshoogte, dan zie je dat de leggerhoogte op sommige plekken hoger is dan de toetshoogte, hè, dat betekent dat je dus wat lager uit kunt komen voordat je genoopt bent om daar onderhoud uit te gaan voeren. En dat effect is eenmalig hè, want op enig moment dan ben je op die toetshoogte en dan moet je die toetshoogte ook bij blijven houden. Dus dat is ... Ik meen dat in het voorstel zelf ook nog aangegeven wordt om hoeveel het dan gaat. Ja, dat staat er ook letterlijk in. Het gaat om 45 procent van de polderkaden, is de toetshoogte lager dan de huidige leggerhoogte en bij 25 procent van de keringen is de toetshoogte hoger dan de leggerhoogte. Nou, daar zit een kortstondig, eenmalig voordeel in en daarna zijn er geen financiële voor- of nadelen. Het enige is dat duidelijker is, omdat er met de toetshoogte gewerkt wordt in plaats van met historische leggerhoogte, dat duidelijker is wanneer er welk onderhoud gepleegd moet worden. Ik denk dat dat de financiële consequentie is.

De voorzitter: Dank u wel. Dank u wel voor deze beantwoording. Dan wil ik nu overgaan naar de tweede ronde. En de tweede ronde in ons BOB-model is toch wat meer oordeelsvormend, om te kijken hoe wij daarmee door willen gaan en of er wellicht nog iets werk aan de winkel is voor de hoogheemraad of iets ter overweging van de andere VV-leden. En de heer Roeten van de ChristenUnie-SGP die heeft als eerste het handje en vanwege ook zijn inbreng in de eerste ronde geef ik hem nu even het woord. De heer Roeten van ChristenUnie-SGP, u heeft het woord.

De heer Roeten: Voorzitter, dank u wel. Ik wil ook de hoogheemraad bedanken voor zijn beantwoording van de vragen die we hadden. Ik had ook een vraag gesteld nog even over het feit dat het plan wat we hebben liggen, is voorgelegd aan STOWA en de andere buurwaterschappen, zo staat dat in het stuk. Alleen heb ik gemist wat de beantwoording was vanuit de STOWA en vanuit de andere buurtwaterschappen. De beantwoording van de vraag voor wat betreft het juridisch kader is voor mij duidelijk, in die zin dat we dat ja, in die zin begrijpen dat er overleg is geweest met de provincie, maar dat het plan, ja, het blijkt niet uit het stuk in ieder geval dat het voorgelegd is aan de provincie. Ik ga er even vanuit dat dat wel gebeurd is, maar ik wil graag een bevestiging van de hoogheemraad dat het ook is voorgelegd aan de provincie, dit plan. Dan hadden we nog eventjes de vraag of er participatie zou komen. Ik hoor wel de gemeentes zeg maar, maar hoe zit het richting de ingezetenen en dergelijke, hoe wordt dit plan gedeeld met hun en hoe hebben zij de mogelijkheid om hier inspraak op te plegen? Dat was even aanvullend, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Dan zie ik een handje, digitaal handje van mevrouw Jans van de AWP. Mevrouw Jans van de AWP, u heeft het woord.

Mevrouw Jans: Dank u wel, voorzitter. Volgens het BOB-model is de tweede ronde, de tweede termijn, meer in de zin van oordelend en meningsvormend.

De voorzitter: Correct.

Mevrouw Jans: We vinden dit een prachtig stuk en er wordt effectief en doelmatig gewerkt. De middelen worden spaarzaam ingezet. Er treedt zelfs een voordeel op. En wij gaan hiermee terug naar onze fractie met een positief advies. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Is er nog iemand die een inbreng wil hebben voor deze tweede ronde? Mag ik uw digitale handje, en als dat niet lukt uw wuif? Het blijft redelijk stil op mijn scherm. Als ik probeer samen te vatten, de bedenkingen van de eerste ronde die lijken nu toch wel wat minder. Ik denk dat we het met een positief advies kunnen voorleggen aan de VV. Alleen de vraag of het ook een hamerstuk mag zijn, of niet? Is er iemand tegen een hamerstuk? Iemand die tegen een hamerstuk is? Ik zie een handje van de heer Roeten. Er is één partij die het ter bespreking wil hebben. Dan denk ik dat het even naar de VV gaat ter bespreking en ik neem aan dat er een korte deelname is. Ik zie de heer Roeten knikken. Wilt u even toelichten, ter bespreking, klopt dat? Ja, ik zie de heer Roeten knikken. Ik zie de heer Verhage ook een handje geven. Wilt u het woord? Ik denk dat het meer ter instemming ... Nee, u wilt het woord?

De heer Verhage: Ja, graag, voorzitter. Ik was even benieuwd om van de heer Roeten te vernemen waarom het ter bespreking naar de VV moet.

De voorzitter: Nou, wellicht dat hij dat even wil toelichten. Dat hoeft niet, maar wellicht dat u het kunt toelichten, de heer Roeten.

De heer Roeten: Ja, voorzitter, dat doe ik graag. Ik licht het graag even toe. Maar ik heb er wel even de behoefte aan om dit nog even terug te leggen in de fractie, dus dat is de aanleiding. En ik wil gewoon de beantwoording die we nu gehad hebben van de hoogheemraad, dat ik die nog even terugneem in de fractie, en dat is even de aanleiding. En dan zien wij in de VV wel even hoe we ons standpunt formuleren.

De voorzitter: Mag ik het dan zo formuleren dat we het als hamerstuk naar de VV doen, tenzij u aangeeft dat u het toch even wil bespreken? Dan het wordt gewoon besproken, want elke partij die het wil bespreken in de VV, die mag het ook bespreken. Mag het dat voorstel zijn? Dan doen we het toch even als hamerstuk, maar uiteraard, als er één partij is die het wil bespreken, dan wordt het ook besproken.

De heer Roeten: Ik wil het graag bespreken.

De voorzitter: U wilt het bespreken? Nou, dan wordt het gewoon een bespreekstuk bij de VV.

De heer Roeten: Ja.

De voorzitter: Dan noteren we dit als bespreekstuk naar de VV.

4b.11 Verzamelkrediet assetsysteem waterkeringen

De voorzitter: En dan stel ik voor dat we doorgaan naar het volgende agendapunt, dat is 04b.11, het verzamelkrediet assetsystemen voor de waterkeringen, het verzamelkrediet assetsysteem waterkeringen. En ik weet dat de heer Ouwendijk, onze hoogheemraad, daar waarschijnlijk even een korte inleiding op wil geven. De heer Ouwendijk, u heeft het woord.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Het verzamelkrediet assetsysteem waterkeringen, zoals het voorstel nu heet en voorligt, is een verzamelkrediet met betrekking tot laat ik maar in mijn eigen woorden zeggen de dijkversterkingen, de verbeteringen en het onderhoud wat erop gepleegd wordt. Het is een voortzetting van de werkwijze die al sinds 2011 bij Delfland wordt gehanteerd, het is in die zin dus niet nieuw. Het is wel nieuw omdat nu een aantal dingen bij elkaar genomen worden, waardoor het één gesloten geheel wordt en waarbij we ook een indeling maken nu, we zijn natuurlijk continu aan het leren, in de verschillende jaarschijven. Dit zal de laatste zijn die zeg maar tussentijds aan de verenigde vergadering wordt voorgelegd. De volgende voorstellen die zullen steeds geïncorporeerd zijn bij de begroting en betrekking hebben op een volgende jaarschijf. En we zien hier vier jaarschijven die behandeld worden voor deze onderwerpen. En het tweede, en dat is bij de bespreking op de 29^e ook uitgebreid aan de orde gekomen, we gaan dezelfde rapportage gebruiken als die we in het verleden gebruikt hebben, maar we gaan die ook nog wel een beetje moderniseren en moderniseren in de zin van uitbreiden. Dus niet dat er iets van verdwijnt, maar we gaan proberen die rapportage nog wat te verrijken, omdat dat toch wel de manier is om aan de ene kant te laten zien hoe deze budgetten besteed worden, maar aan de andere kant ook de verenigde vergadering natuurlijk voldoende de ruimte geven om maar controletaak uit te oefenen. Die rapportages die komen in principe drie keer per jaar voorbij. En de eerste die zal straks bij de Burap zitten en dat zal gelijk de gelegenheid zijn waarbij we ook over, niet alleen over de inhoud van die rapportage, maar ook over de vormgeving van die rapportage met elkaar in gesprek zullen gaan. Dit waren de opmerkingen die ik als inleidende beschieting mee wilde geven, mijnheer de voorzitter, dus aan u het woord.

De voorzitter: Dank u wel. Nou, aan mij maar heel kort het woord hoor, want ik ga nu vragen aan iedereen om met het digitale handje even te vragen of zij het woord willen hebben over dit agendapunt en ik zie de digitale handjes al binnenkomen. En ik mag als eerste het woord geven aan de PvdA, mevrouw Van Hijckama Vlieg. Mevrouw Van Hijckama Vlieg, u heeft het woord. U moet wel even het geluid aanzetten.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Het is schakelen op meerdere fronten. Ja, dank u wel, voorzitter. Het is een voortzetting van de werkwijze die we al hadden, maar het is toch nieuw, met verantwoording en herijking bij de begrotingsbehandeling en het projectoverzicht bij de P&C-cyclus. Ik kan zeggen dat het geschetste beeld op pagina 7, dat dat wel onze instemming heeft en dat we eigenlijk alleen kunnen zeggen dat we de komende Burap dus met zeer grote belangstelling tegemoet zien. Ik heb nog wel een punt ter overweging, wat ik graag hierbij ook wil formuleren. Het gaat om flexibiliteit en focus, focus op de effectiviteit van het proces, dat is een meerwaarde, maar dat is wel een meerwaarde op het moment zelf. En het zou aardig zijn als we jaarlijks terugkijken en vooruitkijken op de prestatie-indicatoren, regionaal 95 procent en overig negentig procent, dat geeft ons de mogelijkheid om het going concern te volgen. Maar wanneer kijken we nu meerjarig terug op het geheel van het adaptief programmeren wat dit is, in verband met de geleverde prestaties tegen de kosten ervan? Dus kerngetallen en die SSK-ramingen dat zijn standaarddingen, terwijl ons werk niet altijd standaard verloopt. En evalueren we dan de gestelde kaders ook? Is er een moment, dat is mijn vraag, dat verleden en toekomst als het ware bij elkaar kunnen komen en dus ervaring en ambities op elkaar kunnen worden geënt?

Dus met andere woorden, kunnen we een stukje terugkijken, kunnen we een stukje vooruitkijken en dan een evaluatiemoment inlassen over hoe het nou gegaan is? Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu als volgende het woord aan de heer Van Winden van Ongebouwd. De heer Van Winden van Ongebouwd, u heeft het woord.

De heer Van Winden: Mijnheer de voorzitter, dank u wel. Wij als fractie Ongebouwd hebben toch altijd wat moeite met bulkkredieten. Het nadeel van een bulkkrediet of in dit geval een verzamelkrediet, in onze ogen is dat toch een beetje hetzelfde, is voor ons lastig te controleren. Om het kort te maken, verzamel- en bulkkredieten raken aan onze controlerende en toezichhoudende functie. Dat is vooral omdat je het overzicht dreigt te verliezen: welk geld wordt waar besteed? Als ik kort wil zijn dan begrijp ik tegelijkertijd dat buitengewoon onderhoud is een basistaak van het waterschap, dat juichen we toe en dat moeten we vooral blijven doen. Daar hechten wij veel waarde aan, basistaken. Schoenmaker, blijf bij je leest. Maar tegelijkertijd willen we ook als bestuur die controle houden. Op mijn lijstje stond: zouden wij niet een hogere frequentie kunnen krijgen van presentaties over de vooruitgang? Eigenlijk heeft onze hoogheerraad Peter Ouwendijk dat eigenlijk al een beetje toegezegd: wij komen straks drie keer per jaar met een overzicht voorbij. Op mijn lijstje stond: zouden we dit niet per kwartaal kunnen doen? Of we dat nou drie keer in een jaar of per kwartaal doen. Maar de frequentie van 'wat hebben we nou gedaan in de afgelopen periode en welk geld is waar besteed?', dat zouden wij bijzonder waarderen. Als we op die weg doorgaan dan denk ik dat wij ons daar wel in kunnen vinden. Dat was het, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Dan geef ik nu het woord aan ChristenUnie-SGP, de heer Roeten. U heeft het woord.

De heer Roeten: Voorzitter, dank u wel dat ik het woord mag nemen. Hoogheerraad Ouwendijk wil ik bedanken voor de inleiding. Ik sluit me in hoofdlijnen aan bij de woorden van mevrouw Van Hijckama van de PvdA en bij de woorden en vragen van mijnheer Van Winden van Ongebouwd. Ik bespeur een soort behoefte aan toch het goed kunnen volgen van de investeringen en die behoefte hebben wij ook vanuit de ChristenUnie-SGP. Dus dat wil ik nog even neerleggen. De zestien ... telkens bij de vaststelling van de begroting ook een herijking plaatsvindt. Dat is volgens mij wat mevrouw Hijckama ook vroeg: hoe kunnen we dit volgen en hoe kunnen we op bepaalde momenten een herijking plaats laten vinden? Zodat we kunnen sturen op dat moment en dat we meegenomen worden in het verhaal van de bulkkredieten. Het is van belang dat we ook wel snel op de actuele marktsituatie kunnen inspelen voor wat betreft investeringen, wat ons betreft. Wat aangegeven is: nogmaals, dat een halfjaarlijkse rapportage, dat dat wat summier is, denk ik, in dit soort gevallen. Gelet op de omvang van de investeringen. Dus we laten ons graag regelmatig bijpraten over dit assetsysteem. Op zich zijn wij positief over dit verhaal, alleen willen we onze controlerende taak, zoals mijnheer Van Winden ook aangaf, toch goed kunnen uitoefenen en dan is de vraag natuurlijk: hoe wordt de VVV op een transparante manier meegenomen? Om over dit bulkkrediet, om dat goed te kunnen volgen en daar ook de juiste stappen en de juiste beslissingen over te kunnen nemen. Dat was even de inbreng van de ChristenUnie-SGP, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik nu over naar de VVD, mevrouw Örgü van de VVD, u heeft het woord.

Mevrouw Örgü: Dank u wel, voorzitter. De VVD kan instemmen met dit voorstel, ook vooral omdat we drie keer per jaar de rapportages zullen terugkrijgen. Het is in ieder geval meer overzicht, gegevenssnijpering, dus wij kunnen ons vinden in dit voorstel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, een beknopte inbreng. Dan geef ik nu het woord aan Water Natuurlijk, de heer Marcel Vissers. Mijnheer Vissers, u heeft het woord.

De heer Vissers: Dank u wel, voorzitter. De hoogheemraad gaf al aan: het is een voortzetting van de huidige werkwijze, maar ook een verbeterde voortzetting van de huidige werkwijze. Wij denken dat in het stuk een goede balans gevonden wordt tussen de enerzijds – ja, ik ben weer in beeld – een goede balans tussen een flexibele en een slagvaardige inzet. Aan de ene kant de behoefte van de organisatie om goed in te kunnen spelen op actuele situaties en aan de andere kant onderstreep ik ook wel wat voorgaande sprekers gezegd hebben, dat het van belang is aan de goede rapportage en verantwoording in de richting van de VV, of dat dan drie of vier keer per jaar moet zijn, in elk geval is het belangrijk dat die rapportage goed vormgegeven wordt. Dus het pleidooi als dat per kwartaal zou kunnen, zouden wij als Water Natuurlijk ook wel kunnen steunen. Tot slot nog een compliment: wij zijn er content mee en dat wordt behoeft bij de verbeterde voortzetting van de huidige werkwijze, dat nu heel nadrukkelijk het kader is meegenomen dat waar mogelijk de biodiversiteit versterkt wordt bij het groot onderhoud door het bloem- en kruidrijk inrichten waar dat mogelijk is. Dat vinden we echt een verrijking van de aanpak tot nu toe. Het gebeurde uiteraard al vanuit diverse andere projecten, maar het hoort onderdeel van onze kerntaken te zijn, dat waar dat kan, dat we het groot onderhoud ook direct benutten om onze dijken te versterken ook op het vlak van die biodiversiteit. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik zo meteen het woord aan de heer Verhage van Bedrijven. Mijnheer Verhage, u heeft het woord.

De heer Verhage: Voorzitter, dank. Ook wij kunnen als Bedrijven instemmen met het voorliggend voorstel. Met name mooi die nieuwe werkwijze waarbij jaarlijks met de begroting aan de VV wordt voorgesteld om het verzamelkrediet te herijken en tegelijkertijd aan te vullen met een volgende jaarschijf. We hadden wat vragen over de rapportage, maar die werden eigenlijk direct beantwoord op pagina zeven, waarbij we drie rapportages krijgen. Een rapportage op uitgaven en voortgang, een beeldverslag van projecten, een verantwoording per project. Hoe mooi wil je het hebben? Dus wij zijn zeer tevreden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de Partij van de Dieren, de heer Simon. De heer Simon van de Partij van de Dieren, u heeft het woord.

De heer Simon: Dank u wel, voorzitter. Ik zat snel naar pagina zeven te kijken, of daar mijn antwoorden ook te vinden waren. Deels waren ze trouwens ook daar te vinden. Mijn complimenten voor dit stuk, je zoekt altijd naar iets nieuws. Ik moet enorm mijn complimenten geven aan de paragraaf 'Duurzaamheid' die in deze notitie is opgenomen. Daar echt enorm mijn complimenten voor, dat is iets wat onze leden wel vaker gevraagd is: wat is nou die duurzaamheidsparagraaf? Dat wordt hier heel fijn uitgelegd. We horen al behoorlijk veel vragen en ook door de vele antwoorden dat met het verstrekken van deze kredieten, je wilt controle houden. De hoogheemraad heeft al gezegd, alsmede andere mensen ook: er worden drie momenten ingericht om te controleren. Ik denk dat dat afdoende is, ik denk dat hier tegemoet wordt gekomen aan de wens om in control te blijven. Ik had graag nog een opmerking willen maken over beantwoording van technische vragen en technische vragen in het algemeen, dat dat heel erg goed opgepakt wordt door de organisatie. Maar ik heb nog steeds een brandende vraag over de weg 468, want ik ben er nog steeds niet achter wanneer deze weg nou klaarkomt, want er wordt toch vaak met 24 en 23 gegooid. Maar goed, dat is niet een hele moeilijke vraag, denk ik. Mijn complimenten voor dit stuk en net zoals de heer Vissers al aangaf: wij zijn inderdaad heel blij dat er heel veel wordt gedaan aan het inzaaien van onze keringen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Compliment met dus ook weer een hele kleine specifieke vraag. Ik geef het woord aan mevrouw Jans van de AWP. Mevrouw Jans, u heeft het woord.

Mevrouw Jans: Dank u wel, voorzitter. Complimenten voor het stuk. Ook complimenten voor het aanpassen van het stuk, als ik het goed heb, op de bespreking in januari. Als ik zelf terugkijk naar die bespreking denk ik dat ik toen heel kritisch was, heel veel vragen stelde ook, dat het ook opviel bij de andere leden van de commissie toen. Maar ik denk dat het tot effect geleid heeft, vooral de rapportages en de inhoud van de rapportages staat duidelijk aangegeven, dus dat is heel positief. Ik weet dat de verenigde vergadering kritisch staat tegen verzamelkredieten. Ik herinner me onder andere natuurvriendelijke oevers, die blijken gelukkig te werken, dus dat is mooi. Alleen het sentiment richting verzamelkredieten, daar kan ik me iets bij voorstellen en daar heb ik een vraag over, want het stuk is een beetje dubbel: enerzijds staat erin dat in de rapportage ingegaan wordt op de normen, de standaardprijzen per strekkende meter, de norm zelf en dan de afwijking, de link met de werkelijkheid. Maar op andere plekken in de oplegnota zie ik staan: het voornemen bestaat en de ambitie is om in de projectrapportages in te gaan op de standaard kostprijs en werkelijke kostprijs. Dus ik heb daar een gemengd gevoel bij en ik word graag bevestigd door de hoogheemraad dat dat ook dat werkelijk opgenomen gaat worden in de rapportages, zodat de verenigde vergadering haar controlerende taak ook goed kan invullen. Tot zover. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor deze vragen. Dan geef ik nu als laatste het woord aan de heer van 50PLUS, Van der Ree. De heer Van der Ree, 50PLUS, u heeft het woord.

De heer Van der Ree: Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen ook geheel instemmen met dit voorstel. In januari toen is het uitgebreid aan de orde geweest, ook de hele afrekensystematiek. Daar heb ik toen dan ook op doorgevraagd en ik ben daar zeer tevreden geweest met de antwoorden. Ik denk dat het een heel goed mechanisme is en dat we absoluut op deze weg moeten doorgaan, dus het heeft onze volledige instemming. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik nu overgaan tot beëindiging van de eerste ronde, maar niet voordat natuurlijk de hoogheemraad Ouwendijk de vragen gaat beantwoorden. Als ik ze mag samenvatten: veel complimenten met hier en daar toch nog wel een pittige vraag ertussen, een harde noot erbij. Het is aan u om daar ons nu toch wel een goed antwoord te geven. De heer Ouwendijk, u heeft het woord. Wellicht dat u even het geluid aan moet zetten, dan kunnen we uw antwoorden ook horen.

De heer Ouwendijk: Dank u wel, mijnheer de voorzitter, ook voor deze laatste tip. Dank voor de complimenten. Ik zal nu op de vragen antwoord geven en een paar opmerkingen in algemene zin. Er staat een rapportage in van drie keer per jaar. Dat is een belangrijk deel van de controle. Het eerste deel van de controle is de kaderstelling, waarin de verenigde vergadering door middel van het krediet en haar beleid opdracht geeft aan het dagelijks bestuur om een aantal zaken uit te gaan voeren. De kaderstelling en dan komt de controle, drie momenten. Mevrouw Van Hijckama Vlieg die had het over kerngetallen en evaluatie. Dat komt natuurlijk uitgebreid aan bod, dat evaluatiemoment zit bij de begroting. Op het moment dat we de nieuwe jaarcijfers erbij pakken dan moet je natuurlijk ook wel iets kunnen zeggen over de periode terug, dan moet je kerngetallen laten zien. Maar dat is het evaluatiemoment zoals wij het op dit moment zien. Dus op het moment dat je de herijking doet doe je ook de evaluatie en dan kun je er met kennis van zaken wat over zeggen. Wij moeten zorgen dat in die rapportage opgenomen wordt wat u daar met zijn allen wil zien. Op het ene moment zal dat gaan om kengetallen, op het andere moment zal dat om de begrote kostprijzen in relatie tot de gerealiseerde prijzen per kilometer gaan. Afhankelijk van de aard van het project zullen wij die gegevens in moeten brengen en bij de Burap dan gaan we met de eerste rapportage in gesprek en dan moet blijken in

hoeverre dat die voldoet en waar we dat dan op aan zouden passen. Maar de bedoeling is natuurlijk dat de verenigde vergadering een volledig instrument in handen krijgt om die controle van die eerder gestelde kaders goed te kunnen doen. De heer Van Winden, ik ken zijn bezwaren en het bezwaar van een aantal fracties met betrekking tot een bulkkrediet of een verzamelkrediet. Ze zeggen 'what's in the name', want ze bedoelen met allebei hetzelfde. Waar het om gaat is weer dezelfde kwestie: kaders stellen en controleren. Misschien is het wel belangrijk om te melden dat in dit geval het college van D&H, maar ook zeker deze hoogheemraad van mening is dat hij een actieve informatieplicht heeft. Dus als er zaken afwijken die met betrekking tot dit soort kredieten eerder anders afgesproken zijn of anders lopen dan gepland, dat ik dan ook niet op dat evaluatiemoment of op het rapportagemoment hoeft te wachten, maar ik vind dat ik u dan tussentijds daarover in moet lichten. De frequentie waarom die drie keer. Dat zei ik al: die drie rapportagemomenten die er zijn, waarbij we ook aansluiting moeten zoeken met andere rapportages, dan heb ik het eerst natuurlijk over de Burap, maar ook over de begroting waarbij je kijkt naar de volgende jaarschijf en de verantwoording met betrekking tot de jaarrekening. Dat zijn drie van die natuurlijke momenten, dus daarom drie en niet vier. De heer Roeten die had het over devoordelen van bulk- of verzamelkrediet, het inspelen op de markt. Tegen hem zou ik graag hetzelfde antwoord willen geven: kaders stellen in combinatie met controle zorgt ervoor dat de verenigde vergadering haar taken goed kan voldoen. Daar geldt ook weer wat ik net zei over die actieve informatieplicht die bij de hoogheemraad berust. Mevrouw Örgü had het over rapportage. Wat ik daar eerder al over gezegd heb dat hoeft ik nu niet te herhalen. Mijnheer Vissers van Water Natuurlijk over verbeterde voortzetting. Wat ik in de eerste instantie nog niet aangegeven heb, maar wat wel een verschil is ten opzichte van het eerdere stuk, het eerdere concept is dat we de standaard gewoon opgenomen hebben, dat we dat nu het bloem- en kruidrijk inrichten waar dat kan op het moment dat we zo'n verbeterproject doen, want dit is de standaard waar we als Delfland aan willen voldoen. Dus in plaats van dat we aangeven dat we in een bepaalde situatie dat op die manier doen – en ik draai dat nu gewoon om – en de uitzondering is dat we dat niet doen, want dan mogen we dat. De heer Simon, uw complimenten voor de verduurzaming die aanvaard ik van harte en die zal ik doorzetten naar de organisatie. Uw vraag over de N468 even tussendoor, het valt een beetje buiten dit bestek, maar dat is zoals we allemaal weten inmiddels een verantwoordelijkheid van de provincie. Ik weet dat er een projectteam opgestart is en dat men ook op die weg aan de slag gaat. Ik kan er alleen geen tijdvak over noemen, want ik zit niet in dat project nu. Mevrouw Jans, inderdaad, er zijn op 29 januari niet alleen door u, maar wel ook door u veel vragen gesteld en de bedoeling was ook dat wij daar zo veel mogelijk van op zouden pikken om een voorstel neer te leggen waar iedereen zich voor een belangrijk deel in ieder geval in zou kunnen vinden. Dus volgens mij begon ik ook met eenieder te bedanken voor de gestelde vragen, dan horen zeker ook de vragen van 29 januari bij. Het gaat inderdaad over normen en afwijkingen, dat we dat ook in de rapportage laten zien. Wat zijn de gebudgetteerde kosten per begrote kosten per kilometer en waar zijn we uiteindelijk op uitgekomen? Die dingen kun je tegen elkaar afzetten. Ik verwijs in dat geval ook naar de eerste rapportage die bij de Burap zit, waarin we dan met elkaar maar moeten kijken of er dan in staat wat wij er allemaal graag in zouden willen zien. Mijnheer de voorzitter, tot zover mijn beantwoording.

De voorzitter: Dank u wel. Ik denk dat daarmee toch wel de eerste ronde naar behoren is beantwoord. Ik kijk even snel rond of ik daar nog echte gebaren van non-conformatie zie. Die zie ik niet. Dat stel ik voor dat we naar de tweede ronde gaan en zoals u weet is de tweede ronde vooral om de besluitvorming te faciliteren, dus te kijken wat onze overwegingen zijn om al dan niet in te stemmen met dit voorstel of toch nog even een zienswijze te geven aan de collega-VV-leden en aan de VV natuurlijk. Ik zie de handjes binnenkomen, dank daarvoor. Ik geef als eerste het woord aan mevrouw Van Hijlckama Vlieg van de PvdA. Mevrouw Van Hijlckama Vlieg, u heeft het woord.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Dank u wel, voorzitter. Wat mij betreft kan dit gewoon zo door, het heeft onze steun. Dat had ik al gezegd. Mijn suggestie was alleen om niet alleen op jaarbasis te evalueren, maar wat verder terug te kijken, omdat dit een manier is van adaptief programmeren. Dus je wil eigenlijk weten wat over een groot aantal jaren longitudinaal de effecten zijn geweest en welke kant dit dan op fietst. Dan ben ik ook geïnteresseerd in, op dat moment, als we zo'n langer traject bekijken, eens te kijken of onze kaderstelling nog wel klopt. Ik bedoel, dat zijn zinnige reflecties en die moeten we een keer met elkaar hebben. Dus misschien dat dat een keer kan worden ingelast. De categorie Bedrijven die suggereerde om het frequenter te doen dan drie keer per jaar, daar ben ik niet voor, maar ik ben wel voor een langere terugblik om vervolgens een evaluatiemoment te hebben. Ik vroeg me af of dat toch niet gewoon makkelijk te doen is.

De voorzitter: Ik dank u wel. Dan geef ik als volgende het woord aan de heer Hekman van het CDA. Mijnheer Hekman van het CDA, u heeft het woord.

De heer Hekman: Dank u wel, voorzitter. Het CDA heeft het stuk goed gelezen en wij zijn helemaal akkoord, dus instemming.

De voorzitter: Dank u wel voor deze instemming. Dan geef ik het woord aan Water Natuurlijk, de heer Vissers. De heer Vissers, u heeft het woord.

De heer Vissers: Dank u wel, voorzitter. Ook dank voor de beantwoording. Ik heb de beantwoording zo opgevat dat er drie natuurlijke momenten zijn en dat dat ook de reden is dat we niet per kwartaal rapporteren, maar volgens die drie natuurlijke momenten. Daar kunnen we als Water Natuurlijk niet tegen zijn, om natuurlijke momenten te benutten. Ik heb ook gehoord dat er een actieve informatieplicht is en die actieve informatieplicht zou dan, als er onderhoud nodig is, tot een eventueel vierde moment kunnen leiden. Maar wat ons betreft is de beantwoording overtuigend, dat we niet naar een kwartaalrapportage zouden moeten gaan, maar instemmen met het voorstel zoals het door de hoogheerraad overtuigend beantwoord is. We waren al positief over het stuk, dus wat ons betreft is dit een hamerstuk voor de VV.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Örgü van de VVD. Mevrouw Örgü, u heeft het woord.

Mevrouw Örgü: Dank u wel, voorzitter. De VVD stemt in met dit voorstel, zoals ik in de eerste termijn ook al aangaf. Wat ons betreft is dit een hamerstuk.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik voor naar de heer Roeten van de ChristenUnie-SGP. De heer Roeten, u heeft het woord.

De heer Roeten: Voorzitter, dank u wel. Ik wil de hoogheerraad hartelijk bedanken voor de beantwoording van de vragen. Ik heb begrepen dat hij ook zijn verantwoordelijkheid neemt als er zich nieuwe zaken voordoen. Dan kan ik me voorstellen dat bijvoorbeeld ook, als er een kans zich voordoet, wat we dan noemen 'werk met werk maken', dat ook dat soort momenten even gemeld worden, dat we in ieder geval ook zien dat er een nieuw project ergens gestart is. Dus ik kan me voorstellen dat hij ook dat bedoelt, maar goed, hij mag dat nog bevestigen, dat hoeft van mij niet. Dus we staan positief in dit stuk en we zijn blij dat we als VVD t.z.t. op een aantal momenten transparant worden voorgelicht over de voortgang van de projecten, dus wat ons betreft ook een hamerstuk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Simon van de Partij van de Dieren. De heer Simon, u heeft het woord.

De heer Simon: Ja, volgens mij ben ik er weer. Voor mij is het ook een hamerstuk. De vragen zijn goed beantwoord en ik wil in elk geval nog wel graag reageren op het stuk over de rapportages, het format en het recht dat de hoogheerraad zegt: wij moeten daar nog met elkaar goed in discussie gaan, kijken: wat is nou het juiste format voor de weergave van deze kredieten? Ik ben heel benieuwd hoe dat eruit gaat zien en ik hou me aanbevolen voor eventuele suggesties.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik vervolgens het woord aan 50PLUS, de heer Van der Ree. De heer Van der Ree, u heeft het woord.

De heer Van der Ree: Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen als 50PLUS volledig achter dit voorstel staan. In de rapportages is te zien dat er tot en met 2019 al 45,7 kilometer aan keringen op orde is gebracht en dat er nog 21,5 kilometer moet gebeuren, dus er is ontzettend veel werk aan de winkel. Dus het is heel logisch dat dit bedrag beschikbaar wordt gesteld. Dus onze volledige steun, het mag een hamerstuk zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Verhage van Bedrijven. De heer Verhage, u heeft het woord.

De heer Verhage: Dank, voorzitter. Zoals ik al heb gezegd in de eerste termijn staan wij hier ook achter en ik sluit me aan dat het een hamerstuk zou kunnen worden, wat ons betreft. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu als laatste de heer Van Winden van Ongebouwd het woord. De heer Van Winden, u heeft het woord.

De heer Van Winden: Mijnheer de voorzitter, bedankt. Buitengewoon onderhoud, dat had ik al eerder gezegd, is een basistaak van het waterschap, dat moeten we goed doen. Wij zullen derhalve ook niet dwarsliggen tegen deze investering, maar zoals gezegd, het is wenselijk dat er wat frequenter wordt gerapporteerd. Wij kijken uit naar hoe dat straks in zijn werk gaat. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zag ik nog een handje opgaan van mevrouw Jans van de AWP. Mevrouw Jans, u heeft het woord.

Mevrouw Jans: Dank u wel voor de toelichting. Dank u wel ook voor de toezegging, de toelichting op het verschil tussen de werkelijke kosten en de norm dat hij straks in de rapportage opgenomen gaat worden. Wij zijn heel benieuwd naar de verbeterde rapportage en wij wachten het vol spanning af en zullen daar bij de burap zoals gebruikelijk positief-kritisch naar kijken. Wij gaan terug met een positief advies op dit stuk. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Als ik het mag samenvatten: ik zag vele handjes verschijnen, maar het leek wel een positieve wave van instemming. Maar dan vraag ik toch nog even aan de heer Ouwendijk of hij nog hier en daar een toelichting wil geven, de afsluiting van de tweede ronde. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Bedankt voor de reacties. Ik heb nog een paar puntjes die ik dan toch nog even aan wil kaarten. Mevrouw Van Hijckama Vlieg die had het over: uiteindelijk moeten wij goed nadenken – dat zei ze al in de eerste termijn – om niet alleen te evalueren, maar dan wat langer terug te kijken. Ik heb dat opgevat als dan moet je in ieder geval een projectperiode moet je dan nemen, maar je zou

misschien ook wel over meerdere projecten kunnen kijken. Ik zou de vraag als suggestie mee willen nemen, ik vind het heel goed om dat te doen. Want dat verschaft – los van het feit dat je dat ook misschien vanuit je controlerende taak wil weten – maar het verschaft ook inzicht in de manier waarop dat nou loopt en hoe dat zit met de betrouwbaarheid van begrotingen en dat soort zaken. Ik weet niet wat dat voor extra inspanning vergt van de organisatie, maar ik zal mij er sterk voor maken dat we daar in ieder geval, als de burap komt, aan kunnen geven hoe we dat denken te gaan doen. Ik vind dat een waardevolle suggestie, dus die wil ik graag meenemen.

De voorzitter: Is dat een toezegging? Mag ik dat als zodanig noteren?

De heer Ouwendijk: Dat ik daarop terugkom mag u zeker als een toezegging noteren.

De voorzitter: Akkoord. Gaat u verder.

De heer Ouwendijk: Ik hou in ieder geval een slag om de arm, omdat ik niet in de eerste instantie kan overzien wat dat voor extra werk voor de organisatie met zich meebrengt op dit moment, dus dan wordt het gewoon moeilijk om keihard toe te zeggen dat het er ligt. Maar ik neem het als suggestie mee en ik maak me er sterk voor.

De voorzitter: Een teken van instemming. Gaat u door.

De heer Ouwendijk: Dan de heer Vissers met betrekking tot de actieve informatieplicht, dat dat hopelijk geen vierde moment wordt. Nee, de actieve informatieplicht, als je daarop inspeelt lopen dingen anders als dat ze in de eerste instantie voorzien zijn. Dus dat wil niet zeggen dat dat altijd verkeerd is, maar liever heb je dat natuurlijk niet. Dat haakt ook een beetje aan bij wat de heer Roeten zei, want die maakt een opmerking: als je dan werk met werk maakt en je geeft dat van tevoren aan, dan is dat ook actieve informatieplicht. Maar dat is het misschien wel, maar dat werk met werk maken, dat is eigenlijk hét grote voordeel van zo'n bulkkrediet en zo'n verzamelkrediet. Wat we natuurlijk wel in de regel doen is aangeven: we houden een projectavond. Als er dan dat soort dingen bij te melden zijn, dat er combinaties gemaakt worden of dat er sprake is van bijzondere combinaties die voor Delfland of voor de partijen waar Delfland mee samenwerkt op een goede manier uitpakken, dan zullen we dat natuurlijk zeker wel melden, want daar zijn we dan met zijn allen ook wel trots op dat we dat voor elkaar gekregen hebben. De heer Simon die had nog wat suggesties voor de rapportage. Die zal hij het te zijner tijd wel met mij willen delen. Ik denk dat ik, mijnheer de voorzitter, zo nog de vragen die nog openstonden beantwoord heb, dus ik geef het woord weer aan u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het nu aan de commissie om te oordelen wat wij willen met dit stuk. Ik voel in ieder geval een zeer positieve houding, dat iedereen wel instemming heeft met dit stuk. Maar de vraag is of wij het ook als een hamerstuk kunnen laten passeren, of dat wij nog bij de VV hier een inbreng over willen hebben. Degenen die echt een inbreng willen hebben, kan die nog even met hand opsteken zeggen dat hij daarover bij de VV het woord wil. Is er een fractie die het woord wenst bij de VV? Ik zie het beeld redelijk rustig blijven. Dat betekent naar mijn idee dat wij dit kunnen voorstellen met een positief advies aan de VV als hamerstuk. Ik zie alle gezichten 'ja' knikken. Dan noteer ik dit als een hamerstuk, dank u wel daarvoor.

4.B.08 Toekomst AWZI Groote Lucht

De voorzitter: Dan is het nu aan ons om naar het laatste agendapunt te gaan en dat was eigenlijk het eerste agendapunt: de toekomst van de AWZI De Groote Lucht. Het is 22:05 uur, 22:00 uur is geslagen. Ik stel voor

dat we nog even een korte pauze doen en dan gaan we naar de presentatie van De Groote Lucht. Die zal nog even live gegeven worden, voor degenen die dat niet hebben gedaan. Dus ik stel even voor dat wij een paar minuten pauze hebben, tot 22:10 uur, dat we dan met de presentatie beginnen en dan na de presentatie de inhoudelijke bijdrage doen, zodat degenen die de prestatie al hebben gezien thuis even wat meer op hun gemak van de pauze kunnen genieten en wellicht met een half oor en een half oog nog de presentatie kunnen volgen. Ik kijk even de hoogheerraad Egas aan of dit procedurevoorstel voor nu akkoord is.

De heer Egas: Misschien, mijnheer de voorzitter, dank u wel, ik denk dat ik voor het hele grote deel daarin mee kan stemmen. Wat ik graag zou willen, we hebben eigenlijk een aantal onderwerpen in dit voorstel staan, we hebben een voorstel staan waar we even wat besluitvorming willen hebben en het laatste stukje staat inderdaad in een oriënterend gesprek waar die presentatie voor is. Zeker gelet op het toch wel voortschrijdende tijdstip denk ik dat het goed is dat we wel eerst het dadelijk eventjes op die manier ook doen. Dus dat voordat we met de presentatie beginnen, dat we even naar die andere voorstellen willen kijken.

De voorzitter: Dus u wil toch even de inhoudelijke bespreking al snel doen?

De heer Egas: De inhoudelijke bespreking van De Groote Lucht in de toekomst niet, maar we hebben wel eventjes wat voorstellen staan dat we zeggen: kennisnemen van de conclusies, het positief adviseren en de informatieve notitie, om daar kennis van te nemen. Dat we die drie onderwerpen wel even behandelen en dat we daarna overgaan tot de presentatie. Aan die prestatie komt dan uiteindelijk de hele discussie van hoe wij naar De Groote Lucht willen kijken in de toekomst.

De voorzitter: Akkoord. Het is nu 22:07 uur. Dat stel ik voor om even 7 minuten plaspauze te doen of even een sanitaire stop of even een verse kop koffie tot ons te nemen. Dan beginnen we om 22:15 uur, gaan we verder, eerst met de inhoudelijke bespreking en daarna met de presentatie. Ik zie uw teken van instemming, dan doen wij het als volgt en ik zie u straks terug om 22:15 uur.

Schorsing

De voorzitter: Beste mensen, het heeft hier ongeveer kwart over geslagen. De toren van de Nieuwe Kerk is onverbiddeijk wat dat betreft, dus ik stel voor dat we weer doorgaan. Aan de orde is de toekomst, niet de minste, de toekomst van de AWZI De Groote Lucht en dat agendapunt is onderverdeeld in een tweetal stukken. Eerst een besluitvormend stuk, maar dat is al eerder bij u geweest. Een besluitvormend stuk waarbij we even kennis moeten nemen van een bepaald plan en een hoofdproces in moeten doen. Daarna een gedachtewisseling, met daarvoor eerst een presentatie. Maar ik wil daarvoor eerst het woord geven aan de hoogheerraad, de heer Egas, om dit agendapunt in te leiden. De heer Egas, u heeft het woord.

De heer Egas: Dank u wel, voorzitter. Eventjes allereerst onze excuses voor wat verwarring van hoe wij het gebracht hebben. Wij hadden oorspronkelijk gedacht dat we dat eerder allemaal in het gemeenschapshuis zouden kunnen presenteren en dan aansluitend alle informatie op zouden kunnen halen en zoals we vaker die werksessies hebben gedaan met Google posted notes. Toen we echter zagen dat dat moment er niet op korte termijn zou zijn hebben we met elkaar besloten om het toch wel op een iets andere manier aan te vliegen en hebben we gezegd: weet je wat, we laten de presentatie. Dat heeft Michelle Hendriks gedaan, die heeft een hele presentatie gemaakt, maar ook gelijk ingesproken, zodat die op voorhand naar u toe konden sturen en die op voorhand, hadden we gehoopt, bekeken zou kunnen worden om dan vervolgens de discussie aan te gaan en de vragen op te halen. Het blijkt dat dat in ieder geval vorige week voor een aantal mensen van u niet gelukt is om die presentatie te kunnen bekijken en wij hebben hem gisteren nog een keer op OneNote gezet in

de hoop dat dat wel zou lukken. Dat weten we niet zeker of dat gelukt is, vandaar dat we besloten hebben om vandaag toch die presentatie nog maar een keer te laten zien en dan daar vervolgens de vragen over te laten stellen. Wij willen daar graag met u in gedachten de mogelijkheden voor de toekomst gaan bepalen voor De Groote Lucht. Dat is echt het ophalen van informatie en het ophalen van gedachten die bij u spelen, want we weten natuurlijk dat de basis is dat we een waterzuivering moeten gaan bouwen die gewoon voldoet aan de wettelijke eisen. Maar er zijn een hele hoop ambities die we nog met elkaar kunnen gaan vaststellen. Om dat te doen willen we eventjes een aantal besluiten wel nemen. In ieder geval die kennisnemen en het positief adviseren, dus we hopen dat u daar in ieder geval mee akkoord kan gaan. Dan wil ik eigenlijk hierna gelijk Michelle het woord geven om de presentatie te starten of de presentatie zelf te geven, maar dat laat ik graag aan Michelle even over. Dat even als inleiding. Dus het was ook zeker niet de bedoeling om dit af te raffelen en het niet de kans te geven om uitgebreid informatie of uw input te kunnen geven op de waterzuivering, want het is een hele belangrijke stap die we met elkaar moeten gaan zetten. Het is met name ook een hele belangrijke stap, omdat we naar de toekomst moeten kijken: wat willen we en wat kunnen we allemaal doen? Maar wel op een verantwoorde en een gedegen manier, omdat met elkaar te doen. Dus er komen zeker ook nog andere momenten waar we nog meer informatie bij u op komen halen. Dus dat eventjes als inleiding daarvoor.

De voorzitter: Dank u wel. Even als punt van orde: is het dan nu uw voorstel dat we eerst even de voorgestelde besluiten, één en twee, dat we daar een rondje over doen of dat we nu eerst even de presentatie doen?

De heer Egas: Ik denk dat het goed is om even die besluiten te doen.

De voorzitter: Dan open ik een eerste vragenrondje, waarbij ik de leden verzoek om even goed naar de agenda te kijken en zich nu dan even te beperken, niet tot de drie prioriteiten die van tevoren waren aangebracht, dat doen we nu niet, maar we kijken nu naar het voorgestelde besluit en dat besluit is kennis te nemen van de conclusie over de AWZI, over de huidige toestand daarvan en dan te adviseren over het voorstel via twee sporen maatregelen te doen en dat is het spoor van de korte termijn en de lange termijn. Wie mag ik daarvoor, voor die beperkte eerste twee punten, als eerste het woord geven? Ik zie de handjes verschijnen. Ik geef als eerste aan de fractie Bedrijven het woord, de heer Verhage. De heer Verhage, u heeft het woord.

De heer Verhage: Dank, voorzitter. Goed dat we het in deze volgorde doen. Wij hebben gekeken naar die maatregelen via twee sporen. We zijn positief daarover, een korte termijn en lange termijn-spoor. Dat korte termijn, dat loopt via verzamelkrediet en dan zien we in september een herijking tegemoet. Het lange termijn-spoor, dat komt straks via de begroting met de krediet voor de masterplannen, de tijd om zo'n hele goede structuur, om daar verder te gaan. Dus wij zullen hier positief in adviseren, zeker omdat op korte termijn geen extra financiering nodig is. Dit is gewoon een tweesporentraject waar we ons zeer goed in kunnen vinden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik vervolgens het woord aan de heer Roeten van ChristenUnie-SGP. De heer Roeten, u heeft het woord.

De heer Roeten: Voorzitter, dank u wel. Ook bedankt voor de inleiding door de hoogheemraad. Ook wij kunnen ons vinden in de maatregelen, dat we dat in twee sporen doen. Dus kennisnemen van de conclusie van het onderzoek, dat lijkt ons een goede om dat op deze manier te doen. De maatregelen in twee sporen zullen nog nader uitgewerkt moeten worden en de verkenningen daarin ook. Dus dat lijkt ons goed, en

daarmee kunnen wij leven en daar gaan wij mee akkoord. We hebben nog wel een aantal vragen aanvullend, maar daar kom ik zo meteen wel even op terug, denk ik.

De voorzitter: Akkoord. Als het gaat over de werkelijke beeldvorming van de lange termijn dan is dat eigenlijk een sub-agendapunt hierna. Dan wil ik het woord geven aan mevrouw Van Hijlckama Vlieg van de PvdA. Mevrouw Van Hijlckama Vlieg, u heeft het woord.

Mevrouw Van Hijlckama Vlieg: Dank u wel, voorzitter. Als ik naar het gevraagd besluit kijk dan nemen wij kennis van. We vinden het een ontzettende goede eerste aanzet. Ik heb die presentatie niet gezien nog, maar ik vond het stuk gewoon erg goed, zeer inspirerend. Met name het verschil maken in korte termijn en de verkenning op lange termijn en dat in onderlinge samenhang, dat vind ik een prima uitgangspositie. Verder lijkt ons cruciaal dat we in het vervolg kunnen gaan kiezen tussen grootschalig renoveren of nieuwbouw en dat heeft alles te maken met de korte termijn, dat renoveren. Dus het is een beetje dat alles met alles samenhangt. Er is ons ook gevraagd om van een lijst een aantal prioriteiten aan te geven. Dat vinden we een beetje moeilijk, vooral omdat alles met alles samenhangt. Wat ons betreft staat de echte prioriteit niet in die lijst en dat is namelijk de vraag of voldoende ruimte beschikbaar is voor toekomstige functieverhuizingen of logistieke aanpassingen. Dat is een heel gepuzzel binnen zo'n complex en het gaat erom dat je daar voldoende bewegingsruimte creëert op voorhand. Wij vinden dat heel belangrijk, dat die toekomst daardoor versterkt kan worden ingezet. Het heeft ook te maken met de aansluiting op de infrastructurele condities in de omgeving van het geheel. Daar moet een effectieve aansluiting zijn en we moeten ook in de ruimte een mogelijkheid hebben om te anticiperen op toekomstige innovaties nog, dus het is ook een kwestie van ver vooruitdenken. Dat is onze eerste inbreng.

De voorzitter: Dank u wel. Wat betreft de verdere toekomstvisie en de prioriteiten: die komen straks na de presentatie nog uitgebreid aan de orde. Dus nu gaat het echt alleen maar even over die punten één en twee. Dan geef ik nu het woord aan de heer Van der Ree van 50PLUS. De heer Van der Ree, u heeft het woord.

De heer Van der Ree: Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen ons ook vinden in die systematiek van korte en lange termijn, maar waar we vooral aandacht voor willen vragen is om eerst heel goed uit te zoeken wat nou de locatie gaat worden. Is dat de locatie aan de overzijde van de weg? Dus het gebied wat nu een bestemming heeft van bedrijven, zeg maar bedrijventerrein? Er is ook gezegd: op het huidige terrein is nog vrije ruimte. Is dat voldoende voor eventuele nieuwbouw? Dus die locatie, waar ga je een en ander realiseren? Dat is een heel heikel punt, denk ik, in het geheel. Dat zou eigenlijk met voorrang zou dat moeten worden behandeld. Bovendien is gesteld dat grootschalige renovatie of nieuwbouw en verschillende configuraties daartussen. Dat is natuurlijk interessant en daar zijn we natuurlijk heel benieuwd naar: wat zijn die configuraties daartussen? Is het bijvoorbeeld zo dat de investeringen die in het verleden gedaan zijn en eigenlijk vrij recent soms, 2009, 2018, of die hergebruikt kunnen worden bijvoorbeeld? Dat soort vragen, daar zullen we heel erg mee bezig zijn, denk ik. Dat is het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Dan geef ik nu het woord aan Water Natuurlijk, de heer Visser. De heer Visser, u heeft het woord.

De heer Visser: Dank u wel, voorzitter. Er wordt ons gevraagd kennis te nemen van de huidige stand van De Groote Lucht. Daar hebben we zeker kennis van genomen, het was ook na de informatieve VV over de masterplannen niet helemaal een verrassing, maar we nemen niet met plezier kennis van die conclusie. Want wij vragen ons toch wel af hoe het kan dat dit inzicht er een jaar geleden kennelijk nog verre van was, want toen hebben we met elkaar uitgebreid de discussie gehad over de zoetwaterfabriek en ik heb het in de

informatieve VV zo gevraagd, toen werden er vergelijkingen gemaakt met ook in hoeverre je ermee kon komen dat we een gloednieuwe caravan gekocht hebben voor een auto die die trekkracht niet heeft. Dat is eigenlijk toch wel een zorgpunt voor ons. Wij gaan ervan uit dat het S.C.H.O.O.N. wordt uitgevoerd, zonder dat het een desinvestering blijkt te zijn. We stemmen in met het uitwerken van twee sporen, de korte en de lange termijn. Maar in alle gevallen vragen wel aandacht voor dat we de dingen die we doen, dat dat no regret-maatregelen zijn. Dus die tussenliggende termijn moet geen kwestie van oplappen en nathouden zijn, maar echt goed en zorgvuldig kijken hoe de samenhang tussen wat je op de korte termijn kan doen. Dan moet je ambitie op de lange termijn zijn: elkaar kunnen versterken in plaats van in de weg zitten. Nogmaals, wat ons betreft is die zoetwaterfabriek er één die een integraal onderdeel zou moeten zijn van een goed-werkende installatie en niet van de installatie die op zijn laatste benen loopt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Een stevige zorg, maar daar gaan we straks over praten. De heer De Haan van het AWP. De heer De Haan, u heeft het woord.

De heer De Haan: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me volledig aan bij de vorige spreker. We hebben exact dezelfde zorgen, maar wij zijn wel akkoord met de twee stappen, korte en lange termijn. Maar echt dat no regret en dat we wel voor de toekomst bezig zijn en hergebruik van zaken die de heer Van der Ree heeft aangehaald, dat zijn wel de punten van zorg. Daar wou ik het voorlopig even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Dan ga ik naar de VVD, de heer De Klerk. De heer de Klerk van de VVD, u heeft het woord.

De heer De Klerk: Dank u wel, voorzitter. Inhoudelijk gezien wil ik me aansluiten bij de voorgaande sprekers wat betreft de inhoudelijke op- en aanmerkingen. Mijn aandacht gaat dit moment even uit naar de procedurele kant van dit voorstel. Er wordt tweemaal gevraagd kennis te nemen en eenmaal gevraagd om positieve advisering voor verkenning. Volgens mij valt het ruim binnen de mandaten en de zaak die wij gedelegeerd hebben aan de DB. Volgens mij is het voorstel overbodig, want dit valt volgens mij ruim binnen de capaciteiten en wat de mogelijkheden van het dagelijks bestuur, dus volgens mij hoeven we dit voorstel niet te nemen. Daarnaast vind ik het bijzonder dat het gevraagd besluit gericht is aan de commissie en niet aan de verenigde vergadering. Ik vraag me daarbij af wat bestaat. Ik heb het zelf niet eerder gezien, een gevraagd besluit aan een commissie. Ik vraag me dan ook af wat een status ervan is als we hiermee akkoord gaan. Ik heb het reglement zo even niet paraat, maar ik ben heel benieuwd hoe de hoogheemraad hierin staat. Ik denk zelf dat het besluit overbodig is en ik vraag me heel erg af of een commissie zo'n besluit kan nemen. Volgens mij moet de VV dat doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat is bijna een punt van orde, maar ik vraag meteen even aan de secretaris om daar ook goed naar te kijken, over wat wij precies van de status aan het doen zijn. Maar dat belet ons niet om door te gaan met het rondje en ik geef het woord aan de heer Maaswinkel van het CDA. De heer Maaswinkel van het CDA, u heeft het woord.

De heer Maaswinkel: Dank u, voorzitter, voor het woord. Ook wij staan achter dit tweesporenbeleid, ook de hele stukken die zijn zeer uitvoerig en goed weergegeven. Waar wij wel ook verbaasd over zijn is het feit dat in 2018 de zoetwaterfabriek is gereduceerd, of er toen ook niet gekeken had kunnen worden om de hele installatie up-to-date te maken en dat we er nu pas mee worden geconfronteerd. Dit is ons punt.

De voorzitter: Dank u wel daarvoor. En dan gaan we nog naar iemand die ook in de bezworen bestuursperiode erbij betrokken was, de heer Simon van de Partij van de Dieren. De heer Simon, u heeft het woord.

De heer Simon: Dank u wel, voorzitter. Leuk dat ik word gewezen op mijn voorgaande taken, maar ik moet zeggen: ik ben ook verrast. Wat de heer Vissers ook zegt: hoe kun je dit soort dingen neerzetten, zoals een zoetwaterfabriek, en vervolgens binnen een jaar zeggen dat de boel al verouderd is. Maar goed, daar laat ik het gewoon bij, want volgens mij sluit mijn gedachte helemaal aan bij wat de voorgaande sprekers hebben verwoord.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zie ik nog één handje en dat is van de heer Van Winden van Ongebouwd. De heer Van Winden, u heeft het woord.

De heer Van Winden: Mijnheer de voorzitter, bedankt. Wij als fractie Ongebouwd ondersteunen het tweesporenbeleid. Daar hebben we echt geen problemen mee. Ik sluit mij graag aan bij de kritische opmerkingen van de heer Van der Ree met betrekking tot het Project S.C.H.O.O.N.. Dat is overigens volgens mij nog in uitvoering en als teken niet in 2018 gerealiseerd, werd zojuist ook gezegd. Als wij, in welke vorm dan ook, iets met deze waterzuivering gaan doen dan willen wij graag de garantie dat Project S.C.H.O.O.N. geen weggegooid geld is en dat dat zonder meer kan aansluiten op eventueel een nieuwe waterzuivering die we in gedachten hebben. Daarnaast vragen wij ons ook af: de huidige toestand waar wij over moeten oordelen van deze waterzuivering, die is wellicht verouderd, maar een deel daarvan is wellicht ook gewoon achterstallig onderhoud. Of is er ook, en dat is eigenlijk een vraag, of is er ook gewoon een functioneel tekort? Met andere woorden: kan deze waterzuivering niet meer doen wat hij doen moet? Als dat zo is, dan heeft Project S.C.H.O.O.N. ook weinig zin. Dus wat is die huidige toestand? Daar moeten wij eigenlijk over besluiten nu: wat is de huidige toestand van De Groote Lucht, maar is die wel zover verouderd als dat dat gesuggereerd wordt. Of kunnen we wellicht toch nog wat temporiseren en dat tweesporenbeleid, dat zou ook kunnen luiden dat het eerste spoor wat langer duurt. Met andere woorden: is de datum van 2028 in steen gebeiteld? Of welke ruimte hebben we daar nog? Dan kom je al gauw terecht op een stukje duurzaamheid, het in bedrijf houden van een bestaande organisatie en dus ook een bestaande waterzuivering, of een nieuwe bouwen. Een nieuwe bouwen kost ook heel veel energie en is niet direct circulair, om het zo maar te noemen. Een bestaande zuivering opwaarderen is misschien wel meer circulair. Dat is misschien ook wel een aspect wat we eens mee moeten nemen. Dat waren mijn opmerkingen zover. Bedankt.

De voorzitter: Dank u wel aan de leden van de commissie. Als ik het zo mag samenvatten: toch wel even schrik over de status van De Groote Lucht. Ook wel schrik over de koppeling die is gemaakt met het Project S.C.H.O.O.N. en of dat wel een goede koppeling is. Maar ook wel steun voor de twee stappen die de hoogheemraad op dit moment voorstelt. Maar het woord is natuurlijk eerst aan de hoogheemraad Egas om te reageren en antwoord te geven op de vragen. De heer Egas, u heeft het woord.

De heer Egas: Dank u wel, voorzitter. Ik ga graag eventjes op de onderwerpen in die genoemd zijn. Ik moet eerlijk zeggen dat het voor velen van ons schrikken was toen we die evaluatie gemaakt hebben, omdat we er ook allemaal vanuit gingen toen we met deze bestuursperiode begonnen dat wij de tijd hadden om in vier jaar tijd plannen te maken voor de toekomst, hoe het er uit zou moeten zien met de waterzuivering en dat we toch eigenlijk wel geconfronteerd werden, niet met achterstallig onderhoud bij De Groote Lucht, maar gewoon bij een verouderd systeem op een hoop fronten, waarbij je op een gegeven ogenblik niet meer het onderhoud kan oplossen, maar gewoon stukken moet gaan vervangen. Dat is voor ons, dat is een uitkomst van die inventarisatie die we met de masterplannen gedaan hebben, zoals we die ook eerder aan u gepresenteerd hebben in die informatieve VV. We hebben toen ook aangegeven dat wij het Project S.C.H.O.O.N. om een aantal redenen door willen laten gaan, maar dat we dat wel als een heel belangrijk onderwerp bij de toekomstvisie voor De Groote Lucht mee zullen nemen om in ieder geval die regret tot een minimum te

beperken. Want het zou best kunnen zijn dat je dadelijk tot een andere waterzuiveringsinstallatie komt waarbij er voordelen zijn om wel dingen te desinvesteren, omdat je dat op een betere manier zou kunnen integreren. Maar dat is een besluit voor u waar we later op terug komen. Wat we nu echt moeten doen is: we moeten stappen zetten om gewoon de zuivering te laten functioneren en te laten werken zoals die moet blijven werken. Dat is de kortetermijnvisie tot 2027, want we moeten gewoon dat afvalwater uit dat gebied blijven zuiveren. Daarnaast willen we inderdaad een tweesporenbeleid voeren: gaan we nu kijken of wij de waterzuivering kunnen renoveren op de huidige locatie of moeten we gaan kijken of wij de waterzuivering op een andere locatie nieuw kunnen bouwen? Maar dat zal een afweging moeten worden die wij in de komende maanden, jaren met elkaar zullen moeten gaan maken op basis van alle informatie die we dan verzameld hebben. Daar komt bij, en dat is dan eigenlijk waar we dadelijk op komen, op de vraag die we aan de leden van de VV willen stellen: welke ambities willen we neerleggen en welke juridische of wettelijke eisen hebben we überhaupt aan de zuivering en hoe kunnen we dat het beste economisch realiseren? De vraag of we nu eerst moeten gaan beantwoorden: waar willen we dat doen? Nee, we zullen eerst nog moeten uitzoeken, en dat moeten we echt in de komende maanden doen: wat heeft renoveren allemaal voor consequenties en wat kunnen we dan op de huidige locatie doen, wat kost dat en wat zou het kosten als we naar een andere locatie gaan? Dus we willen echt die afweging heel zorgvuldig maken en u daar ook de hele tijd in meenemen, in die afwegingen: wat gaan we doen en hoe kunnen we dat het beste invullen? Nog eigenlijk eventjes, het is dus echt zoals alles samenhangt, hoe we daarnaar moeten kijken. Mijnheer De Klerk zijn opmerking: ja, ik denk ook dat dit een besluitvorming binnen D&H had kunnen blijven, maar we willen wel graag u in die hele besluitvorming meenemen en niet verrassen om dadelijk in één keer een plan te hebben liggen. Ook de duurzaamheid nemen we zeker mee in die onderwerpen en als repareren, renoveren duurzamer is dan nieuwbouw, ook naar de toekomst toe, want we gaan wel weer aan waterzuivering neerzetten die dertig tot veertig jaar mee moet gaan. Dus ook dat zullen we mee moeten nemen in die afwegingen. Dus dat is allemaal informatie, allemaal vragen die u mee kunt geven dadelijk als wij die inventarisatie gaan maken. Dus ik hoop dat ik hiermee de vragen in eerste instantie even beantwoord heb en dat we inderdaad de steun hebben voor de eerste twee maatregelen die we willen nemen en dat we met de rest u mee gaan nemen. Dat gaan we doen aan de hand van de presentatie.

De voorzitter: Ik dank u wel. Ik wil dat even samenvatten: voor ons ligt eigenlijk een enorm besluit wat ooit genomen gaat worden, namelijk over de toekomst van De Groote Lucht. Daar doen we nu de allereerste kleine stap die eigenlijk niet per se bij de commissie langs hoeft te komen, maar het college wenst wel dan dat nu met ons te delen, omdat er gewoon een heel belangrijk pad op wordt gegaan. De besluiten die we nu hebben te nemen zijn hele kleine stapjes tot we dit pad opgaan, maar straks zullen we nog heel vaak daarop terug gaan komen, want het is gewoon een hele grote investering. Het is ook een hele grote waterzuivering waar het over gaat. We hebben dus eerst het voorstel om dit pad op te gaan en straks gaan we nog inhoudelijk praten over die toekomstvisie van De Groote Lucht. Ik vraag me eerlijk gezegd af of wij nu een tweede ronde nodig hebben om dit door te geleiden naar de VV. Het is inderdaad, dat heb ik gevraagd aan onze eigen griffier, het is een voorstel dat wij moeten doen om de VV om kennis te nemen van dit stuk en positief te adviseren over het tweesporenbeleid. Maar kunnen wij daarmee instemmen? Is er iemand die daar niet mee kan instemmen? Ik geloof dat iedereen wel kan instemmen met deze eerste twee stappen. Oh wacht, het woord wordt gevraagd door de heer De Klerk van de VVD. U heeft het woord.

De heer De Klerk: Het gaat niet zozeer om het al dan niet instemmen met het voorstel, want nogmaals, misschien heb ik dat vergeten te zeggen, maar even waardering ook voor het bestuur dat ze de VV hierin meenemen, maar ik begrijp dat het stuk worden aangepast en dat dus niet aan de commissie een besluit wordt gevraagd, maar aan de VV.

De voorzitter: Ik zie onze griffier 'ja' knikken, dus wat dat betreft wordt het besluit op dit min of meer juridisch aspect aangepast. Inhoudelijk blijft het hetzelfde, maar u had een punt en dat zullen wij repareren.

De heer De Klerk: Dank u.

De voorzitter: Ik dacht dat ik ook nog even het fysieke handje zag van de heer Roeten van ChristenUnie-SGP. U heeft het woord.

De heer Roeten: Voorzitter, dank u wel. Ik merkte in de vraagstelling van mijn collega's gaandeweg steeds meer de bijvragen zag ik langskomen. Dus wat doen we, is mijn vraag, met de vragen die er nog liggen, want ik heb nog wel een paar vragen liggen. Dus de vraag is even: doen we dat schriftelijk of gaan we dat allemaal nog nu weer één voor één langs? Graag even een duidelijke richting. Dank u wel.

De voorzitter: Nou, het tijdstip vordert en we hebben nog een inhoudelijke bespreking te gaan, dus als het op schrift kan dan denk ik dat dat meer recht doet aan daadwerkelijk de bespreking. Als het technische vragen zijn zou ik willen voorstellen om dat nu even op schrift te doen en dan weet ik zeker dat Delfland zich de moeite zal getroosten om voor de VV die antwoorden te geven.

De heer Roeten: Oké voorzitter, dan zullen we onze vragen die technisch zijn, maar ook wel inhoudelijk, maar ook wel algemeen, allerlei aspecten bevattend. Dus zullen daar even een mengeling maken van inhoudelijke vragen en over all-vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Het is ook een belangrijk, groot besluit, dus het lijkt me ook goed om bij de VV daar nog even bij stil te staan. De heer Visser van Water Natuurlijk, u heeft het woord.

De heer Visser: Voorzitter, dank u wel. Als het dan toch een stuk voor de VV wordt: ik had dit opgevat, omdat het formeel tot het domein van het college behoort wordt de commissie geraadpleegd en is het niet een voorgevormd besluit, in elk geval geen VV-besluit. Maar als het dat wel wordt dan kan ik me voorstellen dat, aangezien de ronde die we gehouden hebben, het wel een hamerstuk is, maar dan wel met de mogelijkheid om stemverklaringen af te leggen, want het is geen minor point, de weg die we nu ingaan. Dat is een hele belangrijke en grote planvorming waar we onze burgers voor een lange periode mee moeten bedienen en dus ook mee opzadelen als we dat op een foute manier doen. Dus ik vind het wat dat betreft wel een zwaarwegend onderwerp om in elk geval ruimte te hebben voor stemverklaringen.

De voorzitter: Ik dank u wel. Dan stel ik aan de commissie voor dat wij dit doorgeleiden met een positief advies naar de VV. Dan doen we daar toch even een besluit van en ik denk dat we daar even kort inhoudelijk bij stil zullen staan. Ik denk dat het, het zou een hamerstuk kunnen zijn, maar ik denk dat het toch goed is om even met stemverklaringen hier duiding aan te geven, want het is inderdaad een heel belangrijk stuk, dat we het toch even kort inhoudelijk bespreken bij de VV. Kan ik daarmee op instemming rekenen? Kan ik daar visueel even van zien? Ik zie 'ja' knikken hier en daar. Dan geleiden we het door met een positief advies naar de VV. Aan het eind van de vergadering ter korte bespreking en met nog een paar antwoorden die nog gegeven moeten worden op de vragen van ChristenUnie-SGP. Is er iemand die nu nog even het woord wil? Ik zie nog een paar handjes, klopt dat? De heer Verhage, u wenst woord?

De heer Verhage: Voorzitter, dank. Het kan aan mij liggen, hoor. Ik hoor het woord 'hamerstuk', maar ik hoor ook 'ter bespreking'.

De voorzitter: Klopt.

De heer Verhage: Of is het een hamerstuk met stemverklaring?

De voorzitter: Ik weet dat er een paar stemverklaringen sowieso zullen zitten, dus als er één partij iets wil bespreken wordt het besproken, en ik denk dat het besproken wordt. Dus een positief advies, maar ter bespreking. Ik zie 'ja' knikken, dus dat wordt het. Mevrouw Van Hijckama Vlieg, u wenst het woord?

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Ik zou nog even willen benadrukken dat wat er nu moet gebeuren in hoge mate bepaald zou moeten worden door wat er op de lange termijn moet gebeuren. Dus ik zou willen bepleiten dat die lange termijn dominant is en dat we daar geen gras over laten groeien. Dus afgezien van besluitvorming of wat dan ook, gewoon aanpakken en die lange termijn dominant laten zijn.

De voorzitter: Nou hoogheerraad, u hoort het, wat dat betreft. Ik zie nog even de heer Roeten van ChristenUnie-SGP. Een handje? Nee, dat was een verkeerd handje. Mijnheer Egas, onze hoogheerraad, ik weet zeker dat u nog een paar afsluitende noties heeft voor nu.

De heer Egas: Ja, ik heb er een paar. Allereerst: ja, het is een besluit wat we moeten nemen, waar we nog lang mee door zullen moeten leven. Dus het is een heel belangrijk besluit wat we met elkaar gaan nemen op termijn, als we alle duidelijkheid hebben. U kunt van mij aannemen dat we dit voortvarend ter hand nemen de komende maanden – en waar we trouwens ook mee bezig zijn – om de plannen te gaan maken. Dus dat kunt van mij aannemen, die voortvarendheid hierin, en van het hele team wat eraan werkt.

De voorzitter: Dank u wel. Zo kennen we u ook en we hebben ook vertrouwen in het team. Dan excuses voor het een beetje kort door de bocht nemen van de tweede ronde, maar we doen het nog even als een bespreekstuk naar de VV vanwege de inhoudelijke zwaarte van het totale onderwerp. Dan stel ik voor dat wij nu doorgaan naar de inhoudelijke presentatie. Sommigen zullen dat al hebben gezien, anderen kunnen daar even opnieuw kennis van nemen, of nu voor het eerst. Maar dan stel ik voor dat we nu even overgaan naar de inhoudelijke presentatie voor het afweegkader van de lange termijn en daarna doen we nog onze gedachtewisseling. Ik dank u alvast voor uw uithoudingsvermogen. Ik troost me ermee dat u allen op uw eigenlijk lekkere stoel zit, maar we hebben nog even de tijd te gaan. Wie mag ik het woord geven van Delfland voor de presentatie?

Mevrouw Hendriks: Michelle Hendriks.

De voorzitter: Dag Michelle, goed je te zien.

Mevrouw Hendriks: Hallo.

De voorzitter: Fijn dat je er bent. Ik weet zeker dat je ons wel mee kunt nemen nu met de slides en daarmee je commentaar kunt laten zien, klopt dat?

Mevrouw Hendriks: Ja, ik heb aan de secretaris gevraagd of zij die slides kan laten zien.

De voorzitter: Ik zie jouw scherm in beeld en ik neem aan dat de anderen dat ook zo zien. Die zien je ook allemaal. Neem ons mee in je verhaal.

Mevrouw Hendriks: Volgens mij kunnen we na het gesprek van daarnet de eerste twee slides overslaan, want die gingen over het vaststellen van de huidige toestand van De Groote Lucht en u zag ook de constatering dat wij op twee sporen verder moeten. Daar gaat verder dus mijn presentatie over, hoe we aan slag gaan met de verkenning van die lange termijn. We staan aan het begin van dit proces, dus het doel van mijn presentatie was dan ook om u mee te nemen in hoe we dit proces willen gaan doen en daarna ook het gesprek te kunnen hebben over: wat vindt u belangrijk bij de toekomstige zuivering? Dan hebben we het dus over een nieuwe of een vernieuwde zuivering en die noemen we voor het gemak maar even 'Next AWZI De Groote Lucht'. Ik dacht dat het wel handig is om eerst even te beginnen met een kort overzicht van De Groote Lucht zelf. Daar hebben we twee foto's van bijgevoegd. Op het bovenste plaatje zie je een bovenaanzicht van de zuivering. Die is in 1982 gebouwd en eigenlijk in de loop van de jaren steeds uitgebreid. Dat zie je natuurlijk ook terug op het terrein. Je ziet met de jaartallen wanneer de verschillende onderdelen zijn bijgebouwd. Helemaal in het midden zie je twee rechthoekige bakken, dat zijn de voorbezinktanks, dat is eigenlijk waar het water als eerste wordt behandeld. Daarna gaan ze door, eigenlijk twee stappen verder, naast de witte rondjes, in het midden is dat. De slakkenhuizen die in 2009 zijn gebouwd, daar vindt de denitrificatie plaats. Die witte bouwwerken daartussen die zijn sindsdien ook niet meer in gebruik, dus die staan nu eigenlijk leeg, die staan daar gewoon. De zes grote ronde bakken aan de rechterkant zijn de nabezinktanks, waar het actief slib bezinkt. Uiteindelijk via een heleboel tussenstapjes, qua proces gaat uiteindelijk het effluent rechtsonder het terrein af naar het Scheur, dus de Nieuwe Waterweg. Helemaal links op het terrein ziet u de slibsilos, die is in 1995 gebouwd en daar wordt het uitgeviste slib verder ontwaterd en daarna wordt het afgevoerd naar de slibverwerking van HVC. Daar schuin onder is in 2018 de groene gasinstallatie gebouwd. Helemaal rechtsboven op het terrein ziet u het zandfilter, dat is in 1999 aangelegd, buiten gebruik gesteld toen we in 2009 die denitrificatie gingen gebruiken. Dit is het onderdeel wat straks juist wel weer een functie krijgt, net als de zoetwaterfabriek. Dan heb je nog helemaal bovenaan in het terrein het kantoorpand wat in 2006 is verbouwd. Dat is ook een onderdeel wat hoort bij 'wat doen we met De Groote Lucht'? Je kan dus zien dat op het terrein nog wel best wel wat vrije ruimte is, maar zoals we allemaal weten staan er ook twee windmolens die je ook op het plaatje kan zien, dat geeft ook een ruimtebeperking. Eigenlijk al deze eigenschappen die wegen mee in wat mogelijk is qua renovatie, maar ook wat mogelijk zou zijn voor eventuele nieuwbouw op deze locatie. De onderste foto is het bovenaanzicht, eventjes wat groter. Daar zie je dat het ligt naast de gemeente Vlaardingen, of in de gemeente Vlaardingen, maar naast bedrijventerreinen. Rechts bovenin is het een woonwijk. En dat groene gas wat u ziet, dat is een locatie die nu in het bestemmingsplan als bedrijventerrein is aangemerkt en waarvan de gemeente Vlaardingen ook zegt dat ze best samen met ons willen verkennen of een verplaatsing van ons AWZI misschien een goede optie zou zijn. Want dan zou voor de gemeente het huidige terrein aan het water een nog interessantere locatie zijn voor bedrijvigheid. Wat ons betreft, het zijn echt gewoon de vraag renovatie of nieuwbouw en de locatie, dat zijn echt alternatieven die met elkaar samenhangen. Dan de volgende sheet. We moeten dus een keuze gaan maken voor de toekomst. Het doel is dat we over vijf tot zeven jaar een nieuwe zuivering hebben, dat is wat we ongeveer denken dat je nodig hebt om er een nieuwe neer te kunnen zetten, of een grootschalige renovatie te doen. Misschien duurt het een jaar langer, misschien jaar korter, dit is ongeveer de termijn. Je bouwt een zuivering waarvan je wil dat die weer zo'n dertig jaar meegaat. Als je kijkt naar hoe dat bij andere waterschappen supergrote projecten zijn gedaan, dan heb je die tijd gewoon nodig. We kiezen voor een aanpak die vergelijkbaar is met die van andere grote infrastructurele projecten, waarbij je dus eerst de verkenning doet en daarna je plan uitwerkt en een ontwerp maakt van je voorkeursalternatief en uiteindelijk gaat realiseren. Daarbij werk je van grof naar fijn en de hoofdkeuze voor de verkenning is dus renovatie of nieuwbouw en op welke plek. Dan kan je daarna dus, als je naar je planuitwerking en ontwerp gaat kan je dus voor de gekozen plek en de gekozen vorm kan je echt gaan ontwerpen. Wat we in de verkenning ook willen doen, een belangrijke vraag is ook bedenken hoe we het een en ander in de markt willen zetten. Hoe gaan we de Next AWZI DGL, gaan we die alleen door marktpartijen laten ontwerpen en

realiseren of gaan we daar ook de exploitatie straks weer uitbesteden? Dat is een vraag die we dus ook in de verkenningsfase moeten beantwoorden en die komt ook zeker weer terug op de agenda van deze commissie. Zo'n verkenning die neemt ongeveer een jaar in beslag. Dat heb je gewoon nodig om een goed inhoudelijk proces te doen, een m.e.r.-procedure waarschijnlijk te doorlopen en de ervaring bij andere grote projecten leert gewoon dat een grondige aanpak in de verkenningsfase voorkomt ook vertraging op een later moment. Dan de volgende sheet. De eerste stap eigenlijk bij de verkenning is dat we de context goed in beeld moeten hebben en dat we dat vertalen naar uitgangspunten en eisen en ambities voor de toekomstige zuivering. Daarbij kijken we naar ontwikkelingen in de omgeving, het groene deel, maar we kijken natuurlijk ook naar de doelen en de ambities van Delfland. De kunst is eigenlijk dat we niet te veel en niet te weinig moeten meenemen. We werken van grof naar fijn, dus je gaat nog niet in de details, maar we moeten ook geen details vergeten, waardoor we laten weer terug moeten komen. Nog even een paar sheets terug alsjeblieft, Dorien. Terug. Ja. Wat goed is om te beseffen is dat we het hier hebben over een grote zuivering. De Groote Lucht behandelt afvalwater van zo'n 250.000 inwonerequivalenten. We zeggen dus ook: hij moet het blijven doen en straks moet er weer een goede nieuwe staan. Dus je moet hem straks turn-key weer opleveren. Dat betekent ook wel wat voor, je kan eigenlijk niet echt enorm gaan experimenteren met nieuwe technologieën, dus je bent toch eerder aangewezen op beproefde technologieën. Als je kijkt naar ontwikkelingen in de omgeving die natuurlijk relevant zijn, dan heb je autonome ontwikkelingen. Dus hoe gaat de bevolking zich ontwikkelen? Wat betekent klimaatverandering? Dat zijn dingen die gewoon een gegeven zijn. Er is wet- en regelgeving die eisen stelt, maar daarnaast zijn er ook ontwikkelingen in je omgeving, waar wij als Delfland eigenlijk zelf moeten kiezen wat we ermee willen. Bijvoorbeeld dus met nieuwe technologieën of gaan we nog afspraken maken voor De Groote Lucht met de gemeente of de glastuinbouw? En dat dan natuurlijk allemaal samen met onze eigen doelen en ambities. Uiteindelijk hebben al onze keuzes ook effect op de omgeving en dat is wat je straks wil terugzien in een afweegkader waarop je dus de alternatieven vergelijkt. Als je dan kijkt op volgende sheets naar de doelen en ambities dan staat natuurlijk met stip op één die doelen en ambities die bepalen ook de uitgangspunten en de eisen. Kwaliteit van de zuivering is een harde eis, het primaire doel van de zuivering is toch het zuiveren van afvalwater, dus daar ontwerp je hem om, dat moet je altijd doen. Maar daarnaast kan je kiezen in welke mate je andere doelen wil halen. We worden bijvoorbeeld steeds meer de leverancier van grondstoffen en van zoet water en dat stelt echt andere eisen aan de kwaliteit en de continuïteit van wat er uit zo'n zuivering komt. Daarnaast hebben we natuurlijk als Delfland ook doelen over hoe we dingen willen doen. We willen financieel gezond blijven, we willen veilig werken. Al die dingen die tellen ook mee in wat voor zuivering we moeten ontwerpen. Bij de volgende sheet zie je hoe die omgeving, die levert de uitgangspunten van wat de zuivering ingaat. Dus bijvoorbeeld: hoeveel influent komt erin? Dat is natuurlijk een gegeven, dat staat min of meer vast. Maar bijvoorbeeld energie en grondstoffen die de zuivering ingaan, dat hangt toch echt samen met onze keuzes. Willen wij heel zuinig zijn qua energieverbruik of gaat het ons om de totale balans? Willen we zuinig zijn met het gebruik van grondstoffen of vinden het belangrijker hoeveel grondstoffen eruit komen? Dat soort dingen, daar zullen we keuzes over moeten maken. Wat de zuivering uitgaat, dat zijn natuurlijk de echte effecten. Het effluent wat eruit komt is voor een deel gewoon een harde eis, maar ook daar kan je je ambities hoger stellen. Daarnaast, onze zuivering produceert ook energie, grondstoffen, dingen die wij waardevol vinden. Maar je kunt niet alles, dus daar zullen we keuzes in moeten maken van wat we het belangrijkste vinden om deze zuivering op te ontwerpen. Tot slot komen er natuurlijk ook dingen vrij bij een zuivering die we het liefst zo min mogelijk hebben: geur, geluid, maar denk ook bijvoorbeeld aan ziekmakende stoffen voor je personeel of andere Arborisico's, explosie-risico's. Dat zijn allemaal dingen waarvan we willen zien hoe goed een bepaald alternatief scoort om te kunnen vergelijken welke we het beste vinden. Bij de volgende sheet, eigenlijk zie je dat wij nu in de verkenning een aantal ontwerpkeuzes moeten gaan maken qua technologie, qua inrichting die hoort bij een alternatief van renovatie of van een nieuwbouw. De wijze van aanleg speelt mee, hoe ga je straks de processturing doen? We moeten

dus een soort ontwerp maken om uiteindelijk de effecten te kunnen zien en de alternatieven te kunnen vergelijken. Het is wel belangrijk om te beseffen dat de keuzes in de verkenning nu vooral bedoeld zijn om die hoofdkeuze te kunnen maken en dat het niet definitieve keuzes zijn. Dus als je bijvoorbeeld kijkt naar de technologie dan kunnen wij nu best kiezen om met twee typen technologie onze alternatieven te ontwerpen en te kijken hoe dat uitpakt, maar vervolgens kan je in de ontwerpfase best met de kaders die je daarmee hebt verkend en hebt ontdekt, die kaders kan je meegeven aan de markt en daarbij bijvoorbeeld de keuze voor technologie gewoon weer vrijlaten, omdat je de eisen heel hoog hebt, die je aan de nieuwe zuivering stelt. Uiteindelijk leiden al deze keuzes dus tot effecten. Wij hebben een longlist opgesteld van allerlei effecten en straks criteria voor de verschillende alternatieven. Dat zijn dingen die we in beeld moeten brengen. Ze komen voort uit die ontwikkelingen, uit die doelen en ambities en voor een deel zijn het effecten die we altijd in beeld zullen moeten brengen, omdat het bijvoorbeeld wettelijk gezien nodig is. Die hebben dan ook vaak een basisniveau waar we gewoon aan moeten voldoen. Dus een alternatief wat daar niet aan voldoet zal afvallen. Maar het interessante vraagstuk voor bespreking met u is natuurlijk: wat zijn de criteria waarvan we zeggen 'dit vind ik echt een belangrijk iets waarop de zuivering die straks daar moet staan goed scoort'? Dat is dus het gesprek wat we met u willen voeren. Bij de volgende sheets, wij willen dus gevoel krijgen voor wat u belangrijk vindt. Wat ons betreft, volgens mij is het primaire doel: zuiveren van afvalwater staat dus buiten kijf, je ontwerpt het op de wettelijke eisen en daarnaast ga je ontwerpen op de ambities die je hebt. Deze lijst is hartstikke lang, dus daar zal vast ook in gecombineerd worden, gaan we waardes aan geven. Deze lijst is ook zo lang omdat wij nog niet echt een beeld hebben van welke criteria nou onderscheidend zijn voor het besluit dat we moeten maken. Het lijkt erop dat in theorie alles wel mogelijk is, maar de vraag is: tegen welke prijs? Zo zie je bijvoorbeeld uit het vooronderzoek wel dat renovatie op de huidige plek geeft minder vrijheid, zoals daarnet al iemand zei, om straks nog dingen aan te passen. Maar in hoeverre dat hij minder vrijheid geeft en hoe erg dat is, daarvan hebben we nu nog geen goed beeld. Dus tijdens de verkenning zullen we ook dilemma's naar boven krijgen, maar in geval tussen kosten en ambities die je hebt, maar misschien ook andere dilemma's. Dan is ook de vraag: wat is realistisch? Zeker als je denkt aan de grote capaciteit die deze zuivering heeft en het feit dat we hem binnen relatief korte termijn draaiend willen hebben en ook het feit dat hij één van de vier zuiveringen van Delfland is, want we hebben er nog drie en deze ontwikkelen zich ook door en die dragen ook bij aan het halen van onze doelen en ambities. Waar ligt dus de prioriteit? Welke dilemma's zien we nu al? Welke risico's willen we echt voorkomen? Dit is de start van het gesprek en ik denk dat we het zeker nog een aantal keren gaan voeren. Misschien dat we ook in de verkenning wel op een bepaald moment al bepaalde alternatieven kunnen laten afvallen. Hier nog een laatste sheet over de aanpak. Dit oriënterend gesprek gaat eigenlijk vooraf aan de BOB-aanpak die we ook hier graag bij willen voeren. Inhoudelijk gezien zullen wij de alternatieven gaan analyseren, dus we moeten zorgen dat we de alternatieven goed beschrijven op basis van de uitgangspunten die we nu in beeld hebben. Dan gaan wij effecten bepalen. Gevoelighedsanalyse daarbij is ook heel belangrijk om te zien dat je een bepaald uitgangspunt, of dat niet te veel sturend is geweest. Die effectenbepaling die zal zeker met u gedeeld worden, daarna moeten we natuurlijk ook de alternatieven beoordelen om uiteindelijk tot een keus voor een voorkeursalternatief te komen en dat zal leiden tot een investeringsbeslissing door de VV. Qua omgevingsproces zullen we gebruik maken van strategisch omgevingsmanagement zoals we bij Delfland gebruiken. Belangrijke stakeholders zijn de verschillend bevoegd gezagen, we hebben met de provincie, gemeente, Rijkswaterstaat te maken, maar natuurlijk ook partners in de waterketen, in de Regionale Energie Strategie. We hebben natuurlijk gezien dat er verschillende omgevingspartijen in dit gebied zijn die erg, die veel weten en ook veel kunnen bijdragen aan het proces. Dan, wat ook natuurlijk belangrijk is, wat ik aan het begin al zei, is dat wij in deze verkenningsfase ook zorgen dat we goed gesteld staan om door te gaan naar de volgende fase en dat daar een belangrijk onderdeel van is: op een rij zetten welke verschillende opties we hebben qua hoe we de volgende, dus de fases van ontwerprealisatie en exploitatie in de markt willen zetten en dat zal ook een besluit zijn wat aan het

eind van deze verkenning wordt genomen. Ondertussen zijn wij bezig om nog verder uit te zoeken wat de formele procedures zijn van alle bevoegd gezagen, wat de m.e.r.-procedure betekent. We halen op hoe het bij andere waterschappen is gegaan, wat aandachtspunten zijn voor zo'n proces of inhoudelijk. Dat is eigenlijk waar wij nu staan en dat is het einde van mijn presentatie. Daarmee de aftrap voor het gesprek waarbij we heel graag willen horen wat voor u nou de meest zwaarwegende criteria zouden moeten zijn voor de toekomstige Groote Lucht.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik vragen of wij weer het normale scherm voor ons kunnen hebben. Bedankt voor deze presentatie. Voor sommigen even de tweede keer, voor sommigen nu echt de eerste keer, maar bedankt voor deze heldere uitleg. Voor op dit moment, dit is zelfs niet eens beeldvormend in het BOB-proces, maar dit is echt de eerste aftasting naar de VV-leden toe, naar deze commissie, in ieder geval. Wat wij van deze aanpak vinden en met name welke criteria wij vanuit onze achtergrond van belang vinden voor de inrichting van het vervolgproces. Dat is de eerst de aftasting hier aan de commissie. Er is al aan ons gevraagd of wij schriftelijk wilden reageren. Sommige partijen hebben dat gedaan, andere partijen hebben gezegd: in dit format ik mij niet vinden, ik doe het liever tijdens de vergadering. Ik denk dat wij de schriftelijke reacties sowieso al vast zullen bundelen, maar nu ook heel goed zullen luisteren naar de inbreng van de partijen tijdens de vergadering en dat zullen samenvoegen tot een aaneensluitend geheel, want het zijn allemaal reacties die van belang zijn voor de blik op de toekomst waar de projectorganisatie om vraagt. Ik kijk nog even de heer Egas aan of hij nog wat woorden wil richten voordat ik de commissie het woord geef.

De heer Egas: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat het een heldere presentatie is en dat wij ook aangeven van waar we op zoek naar zijn en voor welke keuzes we allemaal staan, voor welke criteria we allemaal mee moeten gaan nemen. Dus Michelle, dank je wel voor je presentatie.

De voorzitter: Dank je wel daarvoor. Dan heb ik al een paar handjes naar boven zien staan en dan geef ik als eerste even het woord aan de heer Vissers van Water Natuurlijk. Mijnheer Vissers van Water Natuurlijk, u heeft het woord.

De heer Vissers: Dank u wel, voorzitter. Fijn dat we ondanks dit late tijdstip toch het gesprek kunnen aangaan in de commissie, want wij vonden het onderwerp te belangrijk om het te beperken. Eigenlijk wordt het ook in de presentatie – die nu live overigens herhaald is, waarvoor dank – al duidelijk aangegeven. Ik zie geen enkel criterium staan bij die 22 waarvan ik zeg: die zou je niet mee moeten nemen. Dus wij vonden het een nogal risicovolle weg om te zeggen: we bepalen met elkaar via een soort enquête, of misschien zelfs invullen van een toto wat de top drie zou moeten zijn. Daarmee onbedoeld het signaal meegevend dat andere criteria minder van belang zouden zijn. Eigenlijk zijn de uitgangspunten zoals ze er staan allemaal belangrijk om bij het uitwerken van diverse onderdelen en varianten de varianten op te kunnen beoordelen. Uiteraard geldt dat de wettelijke vereisten, dat dat gewoon randvoorwaarden zijn, maar dat je op zaken als veiligheid, maar ook luchtkwaliteit en bodem ook geen concessies zou moeten doen. Eigenlijk is de algemene insteek op dit moment, er wordt ook in de prestatie gezegd: we hebben nog geen goed beeld van dilemma's tussen kosten en ambities. Wij zouden natuurlijk als VV allemaal het liefst de beste zuivering tegen de laagste prijs, tegen de laagste kosten willen hebben, maar gratis bier is er niet. Ja, misschien hier beneden in de koelkast, maar daar kan ik nog even niet naartoe. Dus resumerend: wat ons betreft zijn de wettelijke criteria, moeten we zonder meer aan voldoen – een glaasje water heb ik hier ook nog wel, Leon – en in het licht van de huidige opgaven zou ik zeggen: klimaatbestendigheid en de energiebalans, ook gezien het eerdere agendapunt wat we over de opgave van de energieneutraliteit van Delfland hebben, dat moet gewoon ook randvoorwaardelijk zijn en daar kunnen we geen concessies op doen. Uiteraard is het logisch dat we ook het Project S.C.H.O.O.N., het

bezorgen aan de zoetwaterproductie ook voldoende waarde toekennen. Maar nogmaals: al die 22 criteria zijn wat ons betreft in dit stadium belangrijk om mee te nemen en goed uit te werken. Daar zullen nuances in zitten, in diverse varianten. Op dit moment hebben wij onvoldoende informatie aanwezig, wordt feitelijk ook al gezegd. Ik zou zeggen: schrap er geen een en laat zien hoe diverse varianten bij kunnen dragen aan te halen goede doelen op al die 22 aspecten. Dan nog een andere hartenkreet: het is heel modern om als je nu iets nieuws maakt om daar 'Next' voort te zetten. Juist dat is tamelijk gedateerd. Nog niet zolang geleden zetten we overal 2.0, 3.0, 4.0 achter als we iets gingen vernieuwen, dus als er een betere werktitel verzonden kan worden, ik heb hem nog niet, maar dan hou ik me daarvoor aanbevolen. Maar het belangrijkste is dat we aan de slag gaan met elkaar, met alle opgaven en uitdagingen die zitten in de lange termijn. Ik denk graag mee op basis van de dilemma's op het moment dat ze door de organisatie wat beter in beeld gebracht zijn. Vooralsnog zou ik zeggen: die wettelijke criteria en natuurlijk klimaat en energie moeten randvoorwaardelijk zijn, zonder gezegd te hebben dat de anderen niet van belang zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Dan wil ik nu het woord geven aan de AWP. De AWP heeft ook voor deze commissie al in de mail even een reactie gegeven over het proces en inhoud. De heer De Haan, mag ik uw reactie?

De heer De Haan: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me volledig aan, dit is echt uit het hart gegrepen, van de heer Vissers. Ik wil dus in ieder geval dat een uitgangspunt van S.C.H.O.O.N. absoluut niet loslaten, ik wil het zelfs uitbreiden. Want we hebben behoorlijk kritische opmerkingen gemaakt toentertijd, toen het project goedgekeurd werd bij die VV. Wij blijven nog steeds vinden dat gewoon het totale effluent van De Groote Lucht gewoon zoetwater toegevoegd moet worden als zoetwater aan de koppelbak te laten. Dat betekent dat er dus nog wel een extra technische uitwerking moet komen om het niet alleen maar in één polder als effluent toe te laten stromen, maar ook nog aan andere polders. Dus dat is eigenlijk een verzwarend nog eens een keer van de uitgangspunten. Maar ik kan mij volledig aansluiten bij dat wat de heer Vissers heeft gezegd.

De voorzitter: Ik dank u wel voor deze inbreng. Dan ga ik over naar de Partij van de Dieren, de heer Simon. De heer Simon van de Partij van de Dieren, u heeft het woord.

De heer Simon: Eigenlijk had ik het pas heel laat ingedrukt, zodat ik niet als eerste of laatste aan de beurt moest komen.

De voorzitter: Ik wil u ook wel even in een rustpunt zetten, als u dat liever wilt?

De heer Simon: Nee, nee. Er is best mailverkeer geweest over hoe je dit moet aanpakken. Ik denk dat de heer Vissers dat uitermate goed heeft verwoord, dat dat toch dilemma's zijn waar wij als VV moeilijk te kunnen overzien. Ik denk dat de heer Egas, de hoogheemraad, heeft gezegd: we willen jullie gewoon meenemen in het beleid en als er keuzes gemaakt moeten worden die heel belangrijk zijn, zoals ambitieniveau, dan is er nu ruimte om voor alle fracties daar een input op te geven van wat wij belangrijk vinden plus de argumentatie. Dat is een manier van hoe wij hebben gezegd hoe we met elkaar willen werken is dat een logische keuze, maar inderdaad met een vraagteken: kunnen wij dat op dit moment doen? Ik heb voor de rest ook niet één, twee, drie een punt van wat ik graag wil inbrengen, want ik heb met mijn fractie afgesproken om dit 16 april in te dienen zoals het ook geagendeerd is. Maar er zijn best wel wat handige interessante lessen uit dit proces te leren. Daar wil ik het even bijhouden.

De voorzitter: Dank u wel. Even een nadere vraag: u zegt 'het in te dienen zoals het geamendeerd is'. Kunt u dat even duiden, want ik volg het niet helemaal?

De heer Simon: De opzet van deze exercitie – en dat is in het begin al gezegd – lijkt op een informatieve VV waar wij met post-its op een bord dingen kunnen agenderen, wat wij belangrijk vinden. Dat is wat ik ook zie, hoe deze expositie is opgezet. Zo heb ik dat ook geïnterpreteerd en aangezien wij vanwege het coronavirus niet meer bij elkaar kunnen komen valt deze mogelijkheid af. Daarom is het zo opgezet dat wij een presentatie krijgen waar wij zelf, tussen haakjes, denkbeeldig die post-its kunnen opplakken. En dat is wat van ons verwacht wordt en daar heeft ook nog een datum bij vernoemd, dat er gewoon 16 april staat ...

De voorzitter: Het geluid valt weg, tenminste bij mij. Kunt u nog even het woord nemen? Nee, het geluid valt echt even weg. Wellicht dat we later bij u terugkomen. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Van Hijckama Vlieg van de PvdA. Mevrouw Van Hijckama Vlieg, u heeft het woord.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Ik zou nog een keer willen benadrukken, of althans, laat ik zo zeggen: dit is gewoon een heel ingewikkeld en heel belangrijk proces waar wij binnentreden. 22 aspecten, er kan geen eentje worden overgeslagen. Er zijn meerdere actoren in het spel, we moeten het echt in de breedte spelen, zoveel mogelijk knowhow zien te verkrijgen opdat we goede afwegingen maken. Dus als ik dat nou in ogenschouw neem en ik vraag mij af: hoe kan ik nou in grote lijnen aangeven wat voor ons als Partij van de Arbeid het belangrijkste is op dit moment? Dat is in de eerste plaats, dat heb ik al gezegd, dat de boel wordt opgepakt en voortvarend wordt opgepakt. Daarvan is men zich ook bewust, dat is hartstikke goed. Verder zou ik een drietal dingen willen noemen. Het eerste wat mij betreft is dat we, als we echt toekomstgericht willen gaan werken dan zul je de ruimtelijke voorwaarden moeten zien te optimaliseren. Die mogelijkheid die is er, dat is dus heel hoopvol. De vraag is of dat terrein aan de andere kant van de weg ter beschikking zou kunnen komen. Wie is de eigenaar? En is die weg die er op loopt, wat is dat? De Maassluisdijk, is dat een belemmering? Kan je die twee terreinen aan elkaar verbinden, is daar een meerwaarde te krijgen, hoe werkt die weg als obstakel tussen die twee locaties? Dan is de vraag hoe we het uitzetten in de markt. Dat is een ander ding, daar moet je natuurlijk eerst voor weten wat en hoe dan, maar als we dingen gaan uitzetten in de markt, ook gaandeweg, dan denk ik dat we gewoon toch moeten letten op het aangaan van strikt gezonde afhankelijkheidsrelaties, geen ongezonde afhankelijkheidsrelaties. Ze moeten zelf de regie blijven houden, ook kunnen uitstappen als we dat willen en niet aan het einde van de rit constateren dat we met handen en voeten gebonden zijn aan iets wat we niet willen. Volgens mij waren dit mijn punten. Ik hou het hierbij.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Dan ga ik nu door de heer Verhage van Bedrijven en ik constateer ondertussen dat de heer Simon weer online is. U krijgt straks nog even de mogelijkheid om het even af te ronden, maar nu even de heer Verhage van Bedrijven.

De heer Verhage: Voorzitter, dank. Ik kan me aansluiten bij wat Marcel net zei.

De voorzitter: De heer Vissers, bedoelt u?

De heer Verhage: Ja, de heer Vissers, wat de heer Vissers zei. Maar ik denk, de insteek, ik zie het iets anders. Kijk, het gaat om een hele grote investering. De wettelijke eisen, laat ik zeggen, de dingen die we moeten doen, dat is best een groot lijstje. Laten we daar dan mee beginnen, dus aansluiten bij onze kerntaken, de dingen die we echt moeten doen. En dan, hoe meer ruimte er is voor andere zaken, hoe mooier het is. Maar ik kijk dus niet eerst naar de hele lijst en dan wou ik gaan schrappen, maar eerst beginnen bij: wat moet er en wat kunnen we? Ook gezien het feit dat we nog drie andere installaties te doen hebben de komende jaren, dus ik denk dat 'zuinigheid met vlijt' het motto moet zijn. Het tweede wat ik wou zeggen, wat ik hoorde bijvoorbeeld: voor dertig jaar moet hij meegaan, de installatie. Is dat zo? Is dat niet de oude wereld? Moeten we niet kijken naar nieuwe wereld? Moeten we niet zeggen 'we gaan naar kortere termijnen'? Omdat de

technologie, dat gaat allemaal steeds sneller. Moet je niet in plaats van één, moet je niet na twee installaties toe? Modulair opbouwen, noem maar op. Dus zonder nou op details in te gaan zou ik zeggen, out of the box denken is misschien wel een kreet die wel dergelijk ergens op slaat, maar niet blijven hangen in de oude wereld van bijvoorbeeld termijnen van dertig jaar. Laten we maar eens kijken wat andere mogelijkheden zijn. Dat wou ik even meegeven, wat ons betreft. Dank u.

De voorzitter: Dank voor deze inbreng. Dan wil ik nu overgaan naar de inbreng van ChristenUnie-SGP, de heer Roeten. De heer Roeten, u heeft het woord.

De heer Roeten: Voorzitter, dank u wel voor de presentatie en ook voor de bijdragen van de collega's. Wat we in ieder geval even willen inbrengen vanuit de ChristenUnie-SGP is even dat we willen pleiten voor een maximale flexibiliteit in het proces. Dat is geen oneindige flexibiliteit, dus wel maximaal, maar niet oneindig. We willen pleiten voor flexibiliteit in het proces, ook om te kijken: wat kunnen we inbrengen vanuit de partijen onderling? Willen we ook pleiten voor de best beschikbare technieken. Het zijn misschien allemaal wat open deuren, maar ook daarin moeten we kijken en vooruit kunnen kijken. We willen ook wel een soort van langetermijnvisie op: hoe gaan wij om met onze AWZI? Dus niet alleen betrekken op De Groote Lucht, maar ook breder kijken: hoe kunnen we zo goed mogelijk dingen efficiënt doen en op elkaar afstemmen? Daarnaast is nog wel even de vraag die oprijst bij ons: hoe doe je dat nou als je dingen in de markt zet? Hoe flexibel blijft dat ook? Als je verkenningen uitzet, bijvoorbeeld: De Groote Lucht blijft op de plek waar hij is. Dat is onze conclusie aan het eind van de trechter, zeg maar. Hoe ga je ermee om dat de markt dan misschien zegt: volgens mij kun je goedkoper een nieuwe bouwen. Dus de vraag is even: hoe flexibel blijven we ook gaandeweg richting een eindconclusie? Hier wou ik het even bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Dan ben ik benieuwd naar de inbreng van de VVD, de heer De Klerk. De heer De Klerk, u heeft het woord.

De heer De Klerk: Dank u wel, voorzitter. Ik wou wel beginnen met, het is nu tien voor half twaalf, de meesten van jullie willen ook wel gewoon de werkdag erop hebben zitten, dus meer misschien een punt van orde, maar misschien toch wel eens een keer goed kijken af en toe naar de agenda, want ik vraag me af of vergaderen om dit tijdstip nou echt voor iedereen de meest, het beste bij iedereen naar boven brengt. Dat gezegd hebbende, inzake het voorstel, om de heer De Haan te quoten: het betoog van de heer Verhage is uit mijn hart gegrepen. In die zin denk ik als je kijkt naar de hoeveelheid geld die met deze investering gemoeid is, dat is zo groot en er komt al zoveel op ons af, ik denk inderdaad dat vooral om wat duidelijker te hebben: wat is er nodig om de basisvereisten, de wettelijke vereisten te halen en wat blijft er dan misschien nog over uiteindelijk? Die vraag, die kan ikzelf niet beantwoorden, ik vind het zelf ook heel lastig om nu eigenlijk in te vullen: wat zou je nog meer willen doen? Politici hebben nog wel eens de neiging om zichzelf wat hoger in te schatten dan ze werkelijk zijn, maar in deze wil ik graag een bescheiden jasje aantrekken. Ik voel mezelf op dit moment niet de aangewezen persoon om een heel gewogen betoog te hebben wat ik wel en niet belangrijk vindt. Ik denk inderdaad: hoe kunnen wij, zoals de heer Vissers zei, hoe kunnen wij de best mogelijke zuivering tegen zo laag mogelijke kosten hebben? Waarbij ik denk dat we zeker in Nederland wat betreft onze eigen installaties al heel ver zijn en dat we nou verder kunnen kijken bij de verdere uitwerking wat eventuele plussen kunnen zijn. Gezien het tijdstip laat ik het daar nu even bij. Dank u wel.

De voorzitter: Ik dank u. Inderdaad, het tijdstip vordert, maar daarom gaan we met gezwinde spoed door naar de heer Maaswinkel van het CDA. De heer Maaswinkel, u heeft het woord.

De heer Maaswinkel: Dank u. Nee, het is niet 'van', we zijn niet van adel, dus gewoon Maaswinkel. In de eerste plaats, Michelle Hendriks, heel erg bedankt voor de uitstekende presentatie. Ik had hem gelukkig vooraf kunnen bekijken. Tijdens de presentatie zei ze dat er ook ambtelijk overleg is geweest over die overkant van De Groote Lucht. Wij vragen ons af of er ook bestuurlijk overleg al geweest is, dan wel of dat niet op korte termijn kan. Het is de gemeente Vlaardingen en de particuliere eigenaar, want er is ook nog een particuliere eigenaar van het bedrijventerrein. Want de kans is natuurlijk groot dat er meer partijen zijn die geïnteresseerd zijn in dat stuk grond. Met name in het kader van de werkgelegenheid is het ook denkbaar dat de gemeente Vlaardingen en de provincie Zuid-Holland mogelijk een voorkeur hebben voor andere bedrijven die ook wel een stukje werkgelegenheid meebrengen. Dus wat dat betreft vragen we met enige klem: probeer bestuurlijk overleg te krijgen met de gemeente en die particulier, als wij plannen hebben om daar nieuwbouw te plegen. Verder, mocht er wel een zuiveringsinstallatie komen op dat stuk grond dan moeten we denk ik wel even in gedachten meenemen dat de mensen die in een flat wonen, in die woonwijk, die hebben nu uitzicht op de grasvlakte en ik kan me voorstellen dat als daar een zuiveringsinstallatie komt, dat men niet staat te juichen. Mogelijk is dat in te passen door bij een nieuwe zuiveringsinstallatie bijvoorbeeld een architect in te schakelen, waardoor op een gegeven moment de mensen akkoord kunnen gaan met hetgeen wat daar gaat gebeuren. Onze vraag is dan verder: wat betekent het dan voor ons huidige kantoorgebouw en de zoetwaterfabriek, als we daar nieuwbouw plegen? Daar zullen we ook aandacht voor moeten hebben. Wij vinden wel dat je bij nieuwbouw moet denken aan je klimaatdoelstellingen en energieneutraal uiteraard. Verder stellen we voor dat zowel bij de reorganisatie van de huidige installatie of bij nieuwbouw, dat in het kader van duurzaamheid er gebruik gemaakt gaat worden van een materialenpaspoort, om dus echt duurzaam bezig te zijn. Wat betreft die afwegingscriteria, dan ben ik ook wel eens met de heer Verhage, dat lijkt me erg moeilijk, maar je zit ook met wettelijke normen. Waar wij wel aan denken dat is dat je bijvoorbeeld zegt: de bedrijfszekerheid en betrouwbaarheid is belangrijk. Dus laten we in principe niet proberen een soort proeftuin daar te realiseren met alle ellende van dien. Verder, flexibiliteit naar de toekomst is een heel belangrijk punt, zodat je kunt aanpassen aan de nieuwe ontwikkelingen die er zijn. Voorzitter, daar wilde ik het even bij laten voor nu.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Dan stel ik voor dat we overgaan naar de inbreng van 50PLUS, de heer Van der Ree. De heer Van der Ree, u heeft het woord.

De heer Van der Ree: Dank u wel, voorzitter. Het is op dit moment gewoon nog niet het moment eigenlijk om prioriteiten te stellen. Eigenlijk alles wat op die lijst staat is belangrijk. Wat is belangrijker, het één of het ander? Ik denk dat dat op een later tijdstip, dat dat aan de orde komt. Van tevoren heb ik de presentatie gezien, afgelopen week, maar er zat ook een formulier bij wat we moeten invullen en het formulier heb ik niet kunnen downloaden. Misschien dat het formulier via de e-mail tot ons kan komen, want het was er niet uit te filteren, zeg maar. Dan kunnen we gewoon in de fractie kijken of we die drie vragen kunnen beantwoorden, maar het kan heel goed zijn dat we eigenlijk daar niet helemaal toe in staat zijn, omdat we te weinig informatie hebben, de achtergronden van al die punten. Dus hier wou ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Voorafgaand aan deze vergadering is er een heel mailproces geweest, met name vanuit de fractievoorzitters, waarin werd gezegd dat het reageren met drie prioriteiten op dat formulier, dat daar de meest partijen moeite mee hadden. Daarmee wil ik nu niet zeggen dat we dat niet gaan doen, maar vandaar ook dat we deze inbreng op deze manier ook erbij doen. Dus voelt u zich niet verplicht om dat te doen, want er waren meer partijen die daar moeilijk tegenaan keken en hier en daar ook een andere manier van inbreng bij hadden. Waarbij ze wel waarderen dat er inbreng gegeven kon worden. Uw

fractievoorzitter is daarvan op de hoogte. Dan ga ik door naar de heer Van Winden van Ongebouwd, als laatste op dit moment. De heer Van Winden, u heeft het woord.

De heer Van Winden: Mijnheer de voorzitter, dank u wel. Dit tweestappenplan waarover we hier praten is in de tweede instantie eigenlijk over nieuwbouw, in ieder geval het lange termijnplan. Onze gedachtegang was als volgt: een nieuw complex bouwen, dat is een grote en een belangrijke stap en vraagt een solide afweging. Dan sluit ik me even aan bij mijn vorige opmerking: dat is niet iets wat wij even op een lijstje met wat voorkeuren kunnen afdoen. Dus wij vragen daar toch wel een gedegen afweging in te maken. Die afweging die moet ook echt getoetst worden aan de kerntaken van ons waterschap. Dat is droge voeten en schoon water. We hebben het al eens eerder gezegd en ik sluit me daarbij aan bij de opmerkingen van de fractie Ongebouwd en ook de VVD: wij zijn bij verre het duurste waterschap in Nederland en de meeste besparing kan je halen bij dit soort grote projecten. Dit is zo'n groot project, dus we zullen met zijn allen heel kritisch moeten zijn op de investeringen die we hier willen doen. Kort gezegd, wij als fractie Ongebouwd willen liever geen luxe en franjes en ook geen experimenten met nieuwe technieken. Een goed functionerende AWZI die voldoet aan de wettelijke normen en eisen zou wat ons betreft voldoen. Ik heb het al eerder gezegd: wij investeren in Project S.C.H.O.O.N., een heleboel miljoenen en dat mogen we niet zomaar weggooien. Dus wij eisen dan ook de garantie dat Project S.C.H.O.O.N. gewoon zijn functie kan behouden. De huidige AWZI is dan misschien wel bijna veertig jaar oud, maar er zijn behoorlijk wat onderdelen die absoluut zo oud nog niet zijn. Dat werd ook al eerder genoemd, de kantoorgebouwen onder andere, het zandfilter en nog wat zaken. Dus in hoeverre kunnen we de huidige AWZI niet langer gebruiken? Dus ik denk dat we een aantal dingen mee moeten nemen in onze afwegingen. Soberheid, dat is ons uitgangspunt en daar wil ik het even bij laten. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Ik heb het rondje nu helemaal rond gehad bij mijn weten. Ook een beetje gezien het tijdstip en de aard van de vergadering zou ik niet per se willen overgaan tot een tweede ronde, maar ik wil wel even kijken of er leden zijn die nog even nu al naar elkaar willen reageren. Er is een palet aan reacties gegeven, dat is wisselend, uiteraard, want we hebben ook verschillende achtergronden. Toch al een mooi palet en er is veel denkkracht geweest. Is er nu iemand die naar aanleiding van de gedachtewisseling alvast nog even het woord wil? Kan ik daarvan een handje zien? Of laten we het hierbij? Dat mag ook natuurlijk. Uiteraard, dat zal ook zeker gebeuren, de heer Egas vraagt het woord, maar uiteraard zal hij als laatste nu even het woord krijgen. Maar ik zie niet van één van de leden op dit moment het woord. Ik zie 'nee' schudden, heel mooi. Dan wil ik het woord geven aan de heer Egas om ons even mee te nemen in het vervolgproces, zowel met de papieren reactie als deze reactie, hoe hij dat voor zich ziet. Er is nog een heel proces te gaan, maar ik wil aan u vragen – we doen geen tweede ronde dus – om nu even wat slotopmerkingen en richting te geven aan het vervolgproces. De heer Egas, u heeft het woord.

De heer Egas: Dank u wel, voorzitter. Ik wil ook zeker niet naar beantwoording en reacties op alle punten die gegeven zijn. Ik wil eigenlijk vragen, allereerst dank voor alle input die geleverd is, want dit is wat we zoeken met elkaar. Dat is van de minimale eis en opgestapeld alle ambities die we hebben en dat zijn uiteindelijk dadelijk politieke keuzes die we moeten maken op basis van technische mogelijkheden. Die moeten we gaan evalueren en inventariseren met elkaar. Dat is wat we de komende maanden moeten gaan doen. Het verzoek aan u is inderdaad om de punten die u heeft en nog meer heeft dan vanavond al ingebracht, om die gewoon op papier te zetten en naar ons toe te sturen. Die nemen wij mee en wij gaan daar een totale inventarisatie van maken. Op basis daarvan gaan we de plannen uitwerken in de volgorde zoals Michelle dat ook aangegeven heeft om uiteindelijk tot een kader te komen waar we de afweging in moeten maken en keuzes zullen moeten maken. Dat is nog een heel ingewikkeld traject en een heel ingewikkeld tracé, waar we bij elkaar moeten gaan kijken wat de goede keuze zijn. Wat kunnen we hergebruiken, wat kunnen we niet

hergebruiken en hoe kunnen we een installatie voor de toekomst neerzetten? Waarbij inderdaad in dertig jaar, het mag ook korter zijn, want dat zijn ook de overwegingen die we met elkaar mee moeten nemen, inclusief alle ontwikkelingen die we in de wereld om ons heen zien. Dus we hebben een hele uitdaging voor ons en alle input die we iedere keer bij u op kunnen halen helpen ons bij een goede besluitvorming daarin. Dus als we de opmerkingen en de antwoorden van u nog op de vragen die we gesteld hebben kunnen krijgen, dat mag op het formulier, dat mag ook gewoon per e-mail en dat hoeft niet beperkt te blijven tot die drie punten, want daar is het denk ik wellicht te belangrijk voor. Dat was het eventjes.

De voorzitter: Dank u wel. Dan vat ik het samen, dat we nog tot 16 april, als ik het goed heb, de mogelijkheid hebben om onze reacties ook op papier te geven. Maar we hebben natuurlijk hier bij de commissievergadering ook al een reactie gegeven. Dat wordt ook meegenomen. Het hoeft niet beperkt te worden tot de drie punten. Wat dat betreft hebben we deze ronde nu gedaan. Dit onderdeel hoeft niet terug te komen naar de VV, want dit is puur oriënterend geweest, om onze overwegingen mee te geven aan de commissie. Ik kijk even, dank u, ik keek even op de chat of er nog opmerkingen waren.

4. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Dan stel ik voor om toch langzamerhand eindelijk naar een afronding te komen van deze vergadering. Het is bijna 23:30 uur, maar we hebben nog op de agenda staan de rondvraag en de sluiting. Is er iemand die een punt heeft voor de rondvraag? Laat u zich dat niet ontnemen door het late punt. Het staat geagendeerd, dus dat kan. De heer Roeten, u heeft het woord voor de rondvraag.

De heer Roeten: Voorzitter, dank u wel. De vraag die voor de rondvraag stond voor ons over het coronavirus die is gesteld, dus wat dat betreft wil ik bij deze iedereen goede feestdagen toewensen en tot de volgende keer, zou ik zeggen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan vraag ik u nog een keer wie dat handje of nu ook gewoon in beeld met wuiven, of die het woord wenst voor de rondvraag. Mevrouw Van Hijckama Vlieg, u wenst het woord.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Voor de rondvraag een klein puntje. Hoogheemraad Ouwendijk die heeft ons per mail geïnformeerd over het resultaat van de rapportages zorgplicht primaire keringen door de ILT eind januari. Daar is bij aangekondigd dat er een rapportage zou komen over de herinspecties. Ik vroeg me af of dat al aan de orde is of nog niet?

De voorzitter: De heer Ouwendijk, wellicht dat u daar al meteen een antwoord op kunt geven?

De heer Ouwendijk: Nee, daar kan ik niet echt antwoord op geven, want ik zit even te graven of die rapportage al voorbij geweest is. Maar daar kom ik zo snel mogelijk op terug.

De voorzitter: Oké, dat staat genoteerd, daar komen we nog op terug. Dan kijk ik nog een keertje of iemand het woord wenst. Dat kan via een handje of via wuiven. Maar het blijft verrassend stil. Dat mag ook. Beste mensen, het is bijna 23:30 uur, we hebben nog 33 mensen online die het hebben volgehouden tot het einde. Dank u wel. Dank u wel voor uw energie, dank u wel voor uw uithoudingsvermogen om tot het einde scherp te blijven en uw inbreng te geven. Dank u wel daarvoor. Deze keer vanuit uw eigen gemakkelijke stoel, misschien was dat wel comfortabeler. Het is wel helaas laat geworden, maar ik denk toch dat we met z'n allen een goede inbreng hebben gedaan. Ik zou zeggen: vanavond gezond naar bed, morgen goed weer op. Namens mij en vast

ook iedereen ook hele fijne feestdagen te gaan. Houdt u gezond en let een beetje goed op elkaar. Ik dank u wel.